

የውስጥ ገፅ

1. የመፅሐፍ መልዕክት	ገፅ - 2
2. አዘቅዝቆ ሩጫ	ገፅ - 3
3. ሐረር ሜዳ ከዕለታት አንድ ቀን	ገፅ - 9
4. ቀን አድማቂዎቹ	ገፅ - 13
5. ባክኖ የቀረ አየር ኃይል	ገፅ - 17
6. ቅን አሳቢው መኰንን	ገፅ - 23
7. እውነት እና ንጋት	ገፅ - 26
8. የዘንድሮ ትምህርት	ገፅ - 32
9. ጄኔራሉና ያልከፈለው ዕዳ	ገፅ - 33
10. መራራ ቀናቶች በአየር ኃይል	ገፅ - 36
11. የውሃ ጠብታ	ገፅ - 41
12. የአባቴ አሻራ	ገፅ - 44
13. ዩኒፎርም ያልለበሱት አየር ኃይል	ገፅ - 48
14. የተቃውሞ ስደት	ገፅ - 51
15. አበቦች በሻውል የኰሎኔሉ ቀኝ ዕጅ	ገፅ - 55
16. አንጋፋው ታወር ማን	ገፅ - 58
17. አየር ኃይል ባልሆንም	ገፅ - 61
18. ቀዳማዊት አይር ኃይሎች	ገፅ - 63

የ መጽሔቱ መልዕክት

እንነሳ ! እንራመድ !

የኢትዮጵያ አየር ኃይል ሃገሪቱ ከምትኮራባቸው ተቋሞች መካከል አንዱና ትልቁ እነደነበረ ሁላችንም የምንስማማበት ጉዳይ ነው ። በዚህ ተቋም ውስጥ ላለፉት ሰዎች ደግሞ ተቋሙ የሚሰጠው ትርጉም ከዚህም በላይ ይሆናል ። ያደግንበት ፣ የተማርንበት ፣ ሃገራችንን እንድናገለግል ዕድል ያገኘንበትና ጓደኛ ያፈራንበት ቤታችን ነው ።

ይህ ተቋም ኢትዮጵያ አገራችንን በላባቸው ፣ በደማቸውና በሕይወታቸው የታደጉ አያሌ ጀግኖችን አፍርቷል ። ዛሬ በሕይወት ያሉም የሌሎች ማለት ነው ። ግማሽ ዕድሜያቸውን ደመና ላይ ያሳለፉ በራሪዎች ፣ በራሪዎቹ የሚበሩበትን አውሮፕላኖች በመጠገንና ለበረራ ዝግጁ በማድረግ በረራ ሜዳ ላይና ሃንጋር ውስጥ ሽበት ያወጡ ቴክኒሻኖች ፣ የዕለት-ተለት ሕይወቱንም በመደገፍ ከልጅነት እስከ ዕውቀት ያገለገሉ የአስተዳደር ባለሙያዎች አየር ኃይል ነበረው ። አየር ኃይሉን አየር ኃይላችን የሚሉ ።

አንዴ አየር ኃይል የነበረ ምንጊዜም አየር ኃይል ነው ። ሕይወቱን ሙሉ አየር ኃይል እንደሆነ ይኖራል ። ቁርኝቱን ጊዜ አያሻግተውም ፣ ዘመንም አያወረዘውም ። በዚህ ተቋም ውስጥ የተመለሙ ፣ የሰለጠኑና ያገለገሉ ሰዎች መላዋን ኢትዮጵያን የወከሉ ነበሩ ። በመልክ ፣ በቋንቋና በባሕርይ የተለያዩ ፣ ነገር ግን በስነ-ልቦና አንድ የሆኑ ነበሩ ፣ ለምንወዳት ኢትዮጵያ ብቻ የቆሙ ። አየር ኃይል ውስጥ ወዳጅነት ፣ ጓደኝነትና ባልደረባነትም በልዩነት ያጌጠ ፣ በአንድነት የጠነከረ ነበር ። አንዱ ለሁሉም ፣ ሁሉም ለየአንዳንዱ በሚል ብሄል የተሳሰረ ። አብሮነት ከአፍ አልፎ በተግባር የሚታይበት ።

ዛሬ ያንን ተቋም የሕይወቱ አካል ያደረገ ጥቂት የማይባል ሰው በመላው ዓለም ተበትኗል ። ፈልጎ ሳይሆን ዕጣ-ፈንታው ሆኖ ። ሊረሳውና ሊዘነጋው የማይችለውን የአየር ኃይል ትዝታ ሰንቆ ኑሮውን ይገፋል ። ሲቻለውም እርስ በርሱ ተፈላልጎ ይገናኛል ። በክፉም ሆነ በበጎው ይደጋገፋል ። የሚያውቀውና የለመደውም ይህንኑ ነውና ። በየአካባቢያቸው ተደራጅተው ይህንኑ ደግ ስራ ሲያስተባብሩ ዓመታትን ያስቆጠሩ ማሕበሮች አሉ ። ቁምነገር ሰርተዋልና ምስጋና ይገባቸዋል ። በያሉበት ይህንኑ ስራ እንዲቀጥሉ ማበረታታትም ያስፈልጋል ። አሁን ጥያቄው ይህንን በጎ ባሕር እንዴት እናሳድገው ፣ እንዴትስ ከፍ ወዳለ ደረጃ እናድርሰው ነው ።

ይህንን ሕልም ይዞ ነው ይህ "የቀድሞው ኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላት ዓለም አቀፍ ሕብረት" የተጻነሰው ። በተለያዩ የዓለማችን ጥግ ያለውን የአየር ኃይል አባል በአንድ መድረክ ስር ማገናኘትና ማወያየት ፣ እያንዳንዱ የአካባቢ ማሕበር ብቻ ሳይሆን በማሕበር ያልታቀፈውም የአየር ኃይል አባል በፈቃደኝነት በዚህ መድረክ የየራሱን ሚና እንዲጫወትና አንዱ የሌላውን ልምድ በመቅሰም ተጠቃሚም እንዲሆን ለመስራት ነው ዕቅዱ ። ልዩነታችንን እንደ ጌጥ ፣ አንድነታችንን እንደጥንካሬ ማየት ያደግንበት የአየር ኃይላችን ባሕር ነው ። ያለፈውን ቀን በትዝታ ፣ ዛሬን በደስታ ፣ መጨውን ደግሞ በተስፋ አብረን የምናይበትን የጋራ ቤት ለመስራት ተነስተናል ። እናም ለዚህ ቅን ዓላማ እንነሳ ! እንራመድ ! የሚል ጥሪ ከአክብሮት ጋር እናቀርባለን ።

=====//=====
=====

አዘቅዝቆ ሩጫ

P- 47

የለባችሁም ። ትልቅ አደራም ተሸክማችኋል ። ምንም እንኳን የከፋ ድህነት ያለባት አገር ዜጎች ብንሆንም በአያት ፣ ቅድመ አያቶቻችን ተጋድሎና መስዋዕትነት የቀደምት ነፃነት ባለቤት አገር ዜጎች በመሆናችን እራሳችንን በኩራት ቀና አድርገን እንድንሄድ አስችሎናል ። በርከት ያሉ አገሮች ዜጎቻቸውን የሚያስተምሩበት ት/ቤት ውስጥ ከመጨረሻዎቹ ደሃ አገሮች መካከል ብንገኝም ጊዜያዊ የሆነውን ቁሳዊ ድህነትን ተቋቁሞ የአገር አደራን መወጣትን የመሰለ ታላቅ ክብር እንደ ሌላ ለኛ ለኢትዮጵያውያኖች ማንም ሊያስተምረን አይችልም ። በዕውቀት በልዕጋችሁ ፣ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን በመማር ከጊዜው ጋር አብሮ ለመጓዝ የምትችል ኢትዮጵያን ለትውልድ የማስተላለፍ ክቡር የዜግነት ኃላፊነታችሁን እንድትወጡ የኢትዮጵያ አምላክ ይርዳችሁ ።

ከሚገጥሟችሁ የብዙ አገር ተማሪዎች መካከልም ታሪካዊ የኢትዮጵያ ጠላቶች በዚሁ ት/ቤት ውስጥ ዜጎቻቸውን ያስተምራሉ ። ንቀት ፣ ጥላቻና ትንኩሳ ሊደረግባችሁ ይችላል ። እንደዚህ አይነት ሁኔታዎችን በተቻለ መጠን በትዕግስትና በአስተዋይነት ማሳለፍ ያስፈልጋል ። ምክንያቱም አገራችሁ ከሰጠችሁ አደራና ከሄዳችሁበት ዓላማ በምንም መንገድ ዝንፍ ማለት አይገባችሁም ። እንዲህ ስላችሁ ግን የዜግነት ክብርን የሚነካ ፣ ህሊናን የሚያቆስል ትንኩሳ ከሆነ ግን በምንም ዓይነት ዝም ብሎ ማለፍ አይገባም ፤ አፀፋውን መመለስ ይኖርባችኋል ። በዚህ ጉዳይ ለሚመጣ ማናቸውም ነገር ከጎናችሁ ነን ። መልካም የትምህርት ዘመን" ።

"እናንተ ዛሬ የአየር ኃይላችንን የጥራት መመዘኛ አሟልታችሁ በውጪ አገር ትምህርታችሁን ለመከታተል የምትሄዱ ወጣቶች ፤ በቅድሚያ እንኳን ደስ አላችሁ ለማለት እወዳለሁ ። በቆይታችሁ ወቅትም ትምህርታችሁን በሚገባ ቀስማችሁ አገራችን ኢትዮጵያን ለማገልገልና ለህዝባችን ዋጋ ለመክፈል መዘጋጀት እንደሚኖርባችሁ ለአፍታም መዘንጋት

ሜ/ጄ አምሃ ደስታ
ታህሳስ 1983 ዓም
ደብረ ዘይት - ሃረር ሜዳ

ጊዜው እንዴት ይረጋጋል ? ይህ ከላይ ያነበባችሁትን ተወዳጁ የአየር ሰው ሜ/ጄኔራል አመሃ ደስታ ከ32 ዓመታት በፊት እኔ አባል ለሆንኩበት ታዳሚ ወደ ቀድሞ ሱቭየት ህብረት ለበረራ ስልጠና ስንሄድ ያስተላለፉት መልዕክት ነበር ። ጊዜ በማይሸረውና በማይለውጠው መልኩ ዛሬ ድረስ በልቤ ውስጥ ታትሞ ተቀምጧል ። እኚህ ጀነራል መኮንን በመጨረሻም ቃላቸውን በመጠበቅ እኛን ስለአስተማሩን የዜግነት ክብር ጉዳይ ነፍሳቸውን አሳልፈው ሰጥተዋል ። መቼም ቢሆን የማይረሳ ፣ የማይዘነጋ ፣ ድንቅና ህያው ታሪክ ነው ።

ድሮና ዘንድሮ

ጄኔራል አመሃ ካለፉ ከጥቂት ዓመታት በኋላ ደግሞ በኢትዮጵያችን ውስጥ መንግስት ተለወጠ ። እንዳለመታደል ሆኖ የመንግስት ለውጡ በኃይልና መሳሪያ ባነገቱ ታጣቂዎች በመሆኑ ሁሉም ነገር በመሳሪያና በኃይል ቁጥጥር ስር ዋለ ። ለዚህም ይመስላል አዲስ የተለወጠው ስርዓት በቀድሞው መንግስት ዘመን የነበረውን በጎ ነገር ሁሉ ከመጥፎው ጋር ቀላቅሎ እኩል ኩነት ። በቀደመው ስርዓት የተገነቡ የመንግስት መዋቅሮች፣ መመሪያዎች ፣ ደንቦች ... ሁሉም በኃይል ተለወጡ ። ለአገር ጥቅም ሲባል በከፍተኛ ጥናት ፣ ብዙ ሃብት የፈሰሰባቸው ተቋሞች እንደቀልድ ለዘላለም ተበታተኑ .. ጠፉ ። የሚያሳዝነው ጉዳይ ታድያ

እነዚህን ተቋማት መልሶ ለመገንባት ዋጋ እንደሚያስከፍል ተረድቶ የአገርን ሃብት ከጥፋት የታደገ ያለመኖሩ ነበር ። በኋላ ግን ከምር ዋጋ አስከፊል ። በአልባሌ ግጭት እልፍ አእላፍ ህይወት ተገብረ ። ይኼ ሁሉም ሆኖ ዛሬም ድረስ አገሪቷን ዋጋ እያስከፈለ ስለአለው ጉዳይ ለአብዛኞቻችን ቁብ የሰጠን አይመስልም ።

በመንግስት ለውጡ ሳቢያ በገሃድ ተጠቂ ከሆኑት ተቋማት መካከል አንዱ የኢትዮጵያ አየር ኃይል ነው ። የኢትዮጵያ አየር ኃይልን በጅምላ እንዲፈረስ የጭካኔ ፍርድ መፍረድ እብደት ክልሆነ በስተቀር ሌላ ሊባል አይችልም ። ያም ሆኖ አይኔ እያየ እነ ፎጊ ፣ ቬኖምና ድራጎንን የመሳሰሉ ኢትዮጵያችን መልሳ ልታገኛቸው በማትችላቸው የአብዮቱን ባለሙያዎች አማካኝነት ከፍርስራሽ ስር አንስቶ መልሶ ለማቋቋም ቢሞክርም እንዲህ ቀላል ሆኖ አልተገኘም ። እጅግ ከፍተኛ ዋጋን አስከፊል።

የአብዮቱን ህግ ሁሉ የደርግ ህግ የመሰላቸው የፖለቲካ ካድሬዎች ሁሉንም ነገር በጅምላ ደርግ ከሚለው ቃል ጋር የሚመዘን አድርገው ያለ ዕውቀት አየር ኃይሉን ያለርህራሄ ወደገደል ወረወሩት ።

" The more you sweat in peace , the less you bleed in war " የሚለውን "ላብ ከደም ያድናል" የስልጠና ህግ ፣ " war "(ጦርነት) የሚል ቃል ስለአለበት ብቻ የጦረኛነት መፈክር ነው በሚል ትርጉሙን አንሻፈፉት ። ደርግ የፈጠረው ቋንቋ መሆን አለበት በሚል አላዋቂነትም መወንጀያ ሆነ ።

በ1969 ዓም ከሶማሊያ ተስፋፊ ጦር ጋር የተፈጠረውን ፍትሃዊ የመከላከል ጦርነት የደርግ የጦረኝነት ባህሪ ሆኖ እንጂ በአልሞት ባይ ተጋዳይነት የተገባበት እራስን የመከላከል ተጋድሎ አይደለም ብለው ያለፈውን ስርዓት ሲወነጀሉበት ተደመጡ ። በግዙፍ የጭካኔደዝድ ጦር ድሬ ዳዋ ድረስ ለጥፋት የመጣን የሶማሊያ ወራሪ ሰራዊት ለመከላከል የተደረገውን እልህ አስጨራሽ መስዋዕትነት የደርግ የጦረኝነት ባህሪ ሲያደርጉት ፣ በተቃራኒው ደግሞ ባድመ የተባሉት አነስተኛ መንደር ተወረረች በሚል ኃላፊነት የጎደለውን የእርስ በእርስ ፍጅት ሉዓላዊነት የማስከበር ፍትሃዊ ጦርነት ነው በማለት ለራስ ሲቆርሱ የራስ ወዳድነት አባዜ በገሃድ ተስተዋለ ።

" Through this portal passes all African finest pilots " የሚለው ጥቅስ በኢትዮጵያ አየር ኃይል በረራ ት/ቤት መግቢያ በር ላይ በትልቁ ተፅዕኖ ይነበባል ። "ምርጫ የአፍሪካ በራሪዎች የዚህ ት/ቤት ውጤት ናቸው" ማለት ነው በግርድፉ ሲተረጎም ። ይህ ደግሞ እውነት ነው ። ከዚህ ት/ቤት ስልጠናቸውን ጨርሰው የወጡ በራሪዎችና አጠቃላይ የአየር ኃይሉ ባለሙያዎች ምርጫ እንደነበሩ በግዳጅ አፈፃፀሞቻቸው ብቃታቸውን በግልፅ ለዓለም አሳይተዋል ። ለአገራችንም ሆነ ለህዝባችን የዜግነት ኩራት ነበሩ ። ስርዓቱ ተለወጠም አልተለወጠም ፣ መረረም ጣፈጠም የሙያው ባለቤቶች የሃገርና የህዝብ ሃብት ናቸው ። ለምሳሌ የህብረተሰባዊት ኢትዮጵያ ጀግና ሜዳይ ተሸላሚውና በሶማሊያ ጦርነት ወደር የሌለው ጀግንነት የፈፀመው ጄ/ል ለገሰ ተፈራ በቀዳማዊ ኃ/ስላሴ ዘመን መንግስት የበራራ ትምህርታቸውን አጠናቀው ፣ በወታደራዊው የአስተዳደር ዘመን ደግሞ ከሶማሊያ ተስፋፊ ሰራዊት ጋር በተደረገው ተጋድሎ መስዋዕትነት የከፈሉት የዜግነት ግዴታቸው ሆኖ እንጂ ለንጉሱ ወይም ለደርግ ብለው አልነበረም ። ከ/ል በዛብህ ጴጥሮስም ቢሆን በንጉሱ ዘመን በፈረንጆቹ 1969 ዓም ጀምሮ አየር ኃይሉን ተቀላቅሎ በወታደራዊው ስርዓት ዘመን ከሶማሊያ ለተሰነዘረብን የእብሪት ወረራ የሶማሊያን አየር ኃይል ተዋጊ አውሮፕላኖች በአየር ላይ በመልቀም የሚታወቅ ዕውቅ ጀግና መሆኑ የአደባባይ ሚስጢር ነው ። በተጨማሪም ይኼው እራሱ ከ/ል በዛብህ ጴጥሮስ እንደገና በህውሃት/ኢህአዴግ ዘመንም ከኤርትራ ጋር ለተገባው ግጭት በግምባር ተሰልፎ ታላቅ መስዋዕትነት የመክፈሉ ተምሳሌነት የአገርን ሉዓላዊነት የማስከበር ግዳጅ ለስርዓት ሲባል ሳይሆን ለአገርና ለህዝብ መሆኑን ያሳየ ህያው ምስክር ነበር ። እኛ ግን አገርና ህዝብ ከስርዓት በላይ መሆናቸውን መገንዘብ ተስኖን ብሄራዊ ጀግኖቻችን እየተዋረዱ ወደ ወህኒ ሲወረወሩ ቁጭ ብለን ታዘብን። ይህም ሆኖ አዲሱ ስርዓት ይህንን ብሄራዊ ተጋድሎ በዜግነት ዕይታ ማየት ቢሳነው መላው የአየር ኃይል ሰራዊትና ቤተሰብ ግን የእነ ጄ/ል ለገሰንና የመሳሰሉትን ብሄራዊ ጀግንነት ለአፍታም የሚዘነጉት አልሆነም። በዚህ አጋጣሚ ሶቭዬት ህብረት የበረራ ትምህርት ልክታተል ሄጄ በትምህርት ቤቱ ካሉት የተለያዩ ዜጎች መካከል በአንደኛነት ተመርጦ ፎቶ ግራፉ በትልቁ ከፍ ብሎ የተሰቀለውን የአገሬን ልጅ ጂልቻን

ስመለከት የተሰማኝ ወደር የሌለው ደስታ በዜግነት ሰላገናፀፈኝ ከብር እንጂ የጅማ ልጅ ስለሆንኩ አልነበረም ። አፈወርቅ ኪዳኑም ሆነ መንግስቱ ካሳ እንዲሁም ባጫ ሁንዴ የዚህ የዜግነት ከብር ተምሳሌቶች ናቸው ። ሌላው ቀርቶ እጅግ ከመሸ በአስራ አንደኛው ሰዓት ላይ ህይወታቸውን ለአገር አንድነትና ሉዓላዊነት አሳልፈው የሰጡትን እነ መ/አ መርዕድ ዳጩው ፣ መ/አ አማኑኤል አምደ ብርሃንና መ/አ ጥላሁን ኃይሉን የመሳሰሉ አድገው ያልጨረሱ ለጋ ወጣቶች ስናስብ ለኢትዮጵያ አንድነት የተከፈለው መስዋዕትነትና የፈሰሰው የእነዚህ ወጣቶች ትኩስ ደም ከአለት በላይ ከብዶ ይሰማናል።

በከ/ል መንግስቱም ሆነ በአቶ መለስ ስርወ ስርዓት አየር ኃይልን ያሳተፈ ከጉረቤት አገር ጋር ደም ያፋሰሰ ጦርነት ተካሂዷል ። በደርግ ዘመን ከሶማሊያ ጋር የነበረውን የአየር ኃይል ተሳትፎ ፣ ስለ ግዳጅ አፈፃፀሙና የጦርነት ውሎው ብዙ ብዙ ተብሎለታል ። በዚያ ዘመን ኢትዮጵያ ከንጉሱ ስርዓት ወደ ወታደራዊው አገዛዝ የምታደርገውን ሽግግር ምክንያት አድርጎ በአየርም ሆነ በየብስ እስከ አፍንጫው ታጥቆ የኢትዮጵያን ግዛት የወረረውን የሶማሊያ ተስፋፊ ሰራዊት በሰባት የኤፍ-5 አውሮፕላን ብቻ ጠላቱን የገጠመው የኢትዮጵያ አየር ኃይል አለምን ጉድ ባሰኘ መልኩ በርካታ የሶማሊያን የጦር አውሮፕላኖች በአየር ለአየር ውጊያ ብቻ ሲያራግፍ መታዘባችን የዘመኑን የአየር ኃይልን ስልጠናና የውጊያ ብቃት ቁልጭ አድርጎ ያሳየ ነበር ። በአንፃሩ ደግሞ በአቶ መለስ ዘመን ህውሃት ከአዲሲቷና ትንሽዬ ኤርትራ ጋር ባደረገው ፋይዳ ቢስ ግጭት ቁጥሩ ምን ያክል የህይወትና የንብረት ኪሳራ እንደደረሰ ማሰብ ሁለቱም ጦርነቶች የአንድ አገር የጦርነት ታሪክ መሆናቸውን ለማመን ያስቸግራል ።

በአምስት አመት ታዳጊ አየር ኃይል የምትመሰለዋ ትንሽዬዋ ኤርትራ በሃምሳ አመት ጉልማሳነት ከፈረጠሙቸው ኢትዮጵያ ጋር ነፃ ትግል ሲገጥሙ ማየት የሚያሳፍረውን ያክል ፣ በግጭቱ ሳቢያ የደረሰውን ኪሳራ ስናስላ ኢትዮጵያ በሶማሊያ ላይ እንዳስመዘገበችው ድል አንገታችንን ቀና አድርገን በኩራት የምንጓዝበት ታሪክ እንዳላስመዘገብን ማሰብ በእጅጉ ያሸማቅቃል ። አሳዛኝ ዋጋ መክፈል ይሏል ይኼ ነው ።

ም/መ/አ መርዕድ ዳጌው የልጅነት ነፍሱን ለኢትዮጵያ አሳልፎ የሰጠ ክቡር ዜጋ

በእርግጥ ለዚህ ሁሉ ጥፋት ፣ ኪሳራና ብሄራዊ ውርደት የተዳረገው ስርዓት ስለተለወጠ ብቻ በብዙ ድካም የተገነቡትን ተቋሞቻችንን አፍርሰን ከዜሮ በመጀመራችን ነበር ። የመንግስት ለውጡ ከመጣ ከጥቂት ቀናት ጀምሮ ለቁጥር የሚታከትና ለሂሳብ የሚያስቸግር ውድቀትና ውድመት ተመዝግቧል ። ህውሃት አገሪቷን ከተቆጣጠረና እስከ ፈረንጅቹ 2000 ዓም ማለትም ከኤርትራ ጋር የነበረው ዕልቂት ጋብ እስከአለበት ድረስ ብቻ የነበረውን የአየር ኃይልን ኪሳራ ብናሰላ ፣ ሃላፊነት በጉደለው መልኩ የአየር ኃይልን ወታደራዊ ተቋም ማፍረሳችን ምን ያክል ዋጋ እንዳስከፈለን ለመረዳት ግሩም ማስረጃ ይሆናል ። ለዚህ ታላቅ ኪሳራና ብሄራዊ ውርደት ዋናው ምክንያት ደግሞ የሙያውን ባለቤቶች ወደ ጉን ገፍትሮ ሙያ አልባ ካድሬቶችና የአየር ኃይሉን ማልያ የለበሱ እንጂ ዕውን አየር ኃይል ያልነበሩ ታጣቂዎች በመረከባቸው መሆኑን ማሳብ በራሱ ክፉኛ ያስቆጫል ።

በእርግጥ አደጋን መቀነስ እንጂ ፍፁም ማስቀረት እንደማይቻል ግልፅ ነው ። የኢትዮጵያ አየር ኃይል በሲዊይት ዕርዳታ ሲቋቋም በየጊዜው አደጋ ሲያጋጥም እንደነበረና እንዲያውም ሲዊይት በሻጥር ሲጠረጠሩበትና ሲታሙበት እንደነበር አንድ

አዛውንት የአብዮቱን ሰው አጫውተውኛል ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የበረራ ስልጠናም ሆነ የአየር ኃይል ግንባታ ጉዞ ተደጋጋሚ አደጋዎች (accidents and incidents) ተመዝግበዋል ። ከዚህ ሁሉ በከፋ መልኩ ግን እንደ ህውሃት ዘመኑ አየር ኃይል እጅግ የከፋ አልተመዘገበም ። ዘግናኝ አደጋዎችን በማስመዘገብ ህውሃትን የሚወዳደረው ገና አልተፈጠረም ። ይህ ደግሞ የአየር ኃይሉን ዝና ዝቅ የሚያደርግና ብሄራዊ ውርደትን የጨመረ ነበር ። ተጠያቂነት የሌለበት ስርዓት በመፈጠሩ እንጂ ህግና ፍትህ ቢኖር ኖሮ ብዙ የሚያጠያይቁ ፣ ብሄራዊ ደህንነታችንን ለአደጋ ያጋለጡ ፣ እስከ አሁን ድቂቃ ድረስም መፍትሄ የሚሹ ጉዳዮች ከፊታችን ተደቅነዋል ። ይህንን አባባል በቅርብ ጊዜ የተካሄደውን የህውሃት/ኤርትራ ግጭትን ለአብነት በማስረጃ ብንፈትሽ ...

- ሱፐር ሶኒክ አውሮፕላንን ከታጠቀች ዘመናትን ያስቆጠረችውና በአየር ኃይል ብቃቷ አለም የመሰከረላትንና አገራችን ገና ዳዴ በማለት ላይ በነበረችው ኤርትራ ያውም በመለማመጃ አውሮፕላን የአየር ክልላችን ተጥሶ እስከ መቀሌና አዲግራት ድረስ ዘልቆ በመግባት ለደረሰው ከፍተኛ ኪሳራና ብሄራዊ ውርደት ቀጥተኛ ተጠያቂ መሆን የሚገባቸው አካላት እስከ አሁን ድቂቃ ባለመኖራቸው ።
- በዚህ ከላይ በጠቀስነው ግጭት ሳቢያ በዓለም ታይቶም ሆነ ተሰምቶም በማይታወቅበት ሁኔታ በሚገባ እየሰራ ያለ ተዋጊ ሄሊኮፕተርን በውጊያ መስመር ውስጥ ለጠላት አሳልፎ ሰጥቶ የተመለሰና ፣ የተለየ ሁኔታ ተፈጥሮ ነበር እንኳ ቢባል ተዋጊ አውሮፕላኑ ለጠላት ጠቀሜታ እንዳይውል ባለበት ቦታ ላይ ማውደም ሳይቻል ቀርቶ በአጭር ደቂቃዎች ውስጥ ጥላን የሄድንላቸውን አውሮፕላን ጠላት አንስቶ መጠቀሙና ጉዳት ማድረስ መቻሉ ፣ ለዚህም ዛሬ ድረስ ተጠያቂ የተደረገ ክፍል ያለመኖሩ ።
- የራስን ተዋጊ አውሮፕላን ግዳጅ ፈፅሞ ወደ ቤዙ በመመለስ ላይ እያለ በተደጋጋሚ ዓልሞ በአየር መቃወሚያ መትቶ የጣለና የአየር ኃይሉን መልካም ዝና ወደ ውርደት ዝቅ የደረገ ተግባር የፈፀሙ ተጠያቂ ሲሆኑ ያለመስተዋሉ ።

- እንኳን ለኢትዮጵያ ይቅርና ለመላዋ አፍሪካ የሚተርፉ ምርጥ የአሼቮችን ባለሙያዎች ባለቤት የሆነችው አገራችን በስርዓት ለውጥ አስባብ ብቻ እንደ ኩባቢ ፣ ኑብሮና ጓደኞቻቸውን የመሳሰሉ ምርጥ የአሼቮችን ሰዎች በእስር ቤት አገሮ ከዓለም ላይ ለተለቀሙ ቅጥረኞች (Mercenaries) በሚሊዮን ዶላር ሃብት ማፍሰሳቸውን አስመልክቶ እስከዛሬ ተጠያቂ የሆነ አካል ያለመገኘቱ ።

- የጦርነት ውሎዎችንም ብንዳስስ በቡሬ ግንባር እነ ተጋዳላይ ሃመዴን የመሳሰሉትን ተራ ካድሬዎች በአየር ኃይሉ ዕዝ ውስጥ ተፅዕኖ ፈጣሪ በማድረግ የአሼቮችን ስርዓትና ህግ በጣሰ መልኩ እንደነ በልሁ ዋሲሁን የመሳሰሉትን የህዝብ ሃብት ለአላስፈላጊ መስዋዕትነት ጭዳ ማድረጋቸውና ለዚህ የአሼቮችን ህግ ጥሰት ተጠያቂ ሆኖ የቀረበ አካል ያለመታየቱ ።

- በባድሜ ግንባር ደግሞ የወጣቱ የአበራ ገዳይ እየተባለ በሰፊው የሚታወቀው ተጋዳላይ በሪሁ እንዲሁ የአሼቮችን ህግ በመጣስ ሚ-35 ተዋጊ አውሮፕላንን እበራለሁ በሚል ስሌት በሙያው እጅግ የሚበልጠውን በራሪ ቦታ በጉልበት ወስዶ ምንም ካልተፈጠረበት ሰላማዊ ሰማይ ላይ ወድቆ በመከሰከስ በራሱና በሌሎች ባለሙያዎች ላይ አላስፈላጊ መስዋዕትነት መዳረጉ

- እነ ተጋዳላይ ዮሃንስ ዓይናለም በሌላ ሚ-35 ተዋጊ ሄሊኮፕተር እንደዚሁ ያለብቃት በፈቃዳቸው መብረር ሲሞክሩ የደረሰ አደጋ ወዘተ

በአንድ ዓመት ውስጥ ብቻ 5 ሚ-35 ተዋጊ ሄሊኮፕተሮችን ስናጣ በጥቅሉ ህውሃት አየር ኃይሉን ከተቆጣጠረ ጀምሮና እስከ ህውሃት ኤርትራ ግጭት ፍፃሜ ባሉት 8 ዓመታት ብቻ

- ከ10 በላይ ሚግ ተዋጊ አውሮፕላኖች
- ከ10 በላይ ተዋጊና ትራንስፖርት ሄሊኮፕተሮች
- 8 ኤል-39 የተዋጊ መለማመጃ አውሮፕላኖች
- በተጨማሪም 1 አንቶኖቭ - 32 የጭነት አውሮፕላን ፣

- 1 አልቄቲ - 3 የነፍስ አድን ሄሊኮፕተርና የመሳሰሉት በሙያ መዛባት ብቻ ኪሳራ ደርሷል።

ከ/ል ብርሃነ መስቀል ኃይሌ ታዋቂ የሄሊኮፕተር በራሪ 20 ዓመታት በህውሃት በእስር ያሳለፉ

እንግዲህ እነዚህ ሁሉ ከላይ የተዘረዘሩት ውድቀቶችና ምንጮቻቸው ፈጠው ወጥተው ሳለ አየር ኃይላችን ልዩ ነው ... ከመቼውም በላይ ተጠናክሯል የሚሉ ቋንቋዎች መስማታቸው እየተለመደ ሲመጣ በእጅጉ ያስተዛዘባል ። በአየር ኃይሉ የደረሰውንም ሁለ ገብ ኪሳራ ለመሸፈንና የገፅታ ግንባታ ላይ ያተኮረ በመገናኛ ብዙሃን የታገዘ ሰፊ ዘመቻ እየሰማን አለን ። በእውቅ አርቲስቶች የታጀበው የአየር ኃይል ጉብኝትና ፕሮፖጋንዳ ከመስመር ሁሉ ዘሎ በብቃትና በጥንካሬ እንደ ህውሃት ዘመኑ አየር ኃይል በኢትዮጵያችን ታሪክ ታይቶም ተሰምቶም አያውቅም እያሉ ከሙያው ጋር ዝምድና የሌላቸውን ታዋቂ ሰዎች ሲጠቀሙባቸው ማየትም ያስፀይፋል ። በእርግጥ እነዚህ አርቲስቶች ሃቂ ይጠፋቸዋል የሚል የዋህነት አይኖረንም ። ቢያንስ ቢያንስ እንደ እነ ሙላቱ አስታጥቄን የመሳሰሉ አዛውንት የአገሪቱ ዜጎች እነ ጄኔራል ፋንታ በላይን በቅርብ

አያውቋቸውም ብሎ ማሰብ ጅልነት እንጂ ሌላ ሊባል እንደማይችል እናስባለን ። ሃቁ ግን ይህንን ሁሉ ኪሳራ መሸፈን የሚቻል አይደለም ። እንኳን አርቲስቶች ቀርቶ በአቭዬሽን ሙያ አንቱ የተባሉ ምሁራንም ሊያስተባብሉት የማይችሉትን ዕውነት በደረቅ ፕሮፖጋንዳ ለማዳከም መሞከር ህዝብን መናቅ ይባላል ። የጊዜ ጉዳይ እንጂ ሁሉም ገሃድና አደባባይ መውጣቱ የማይቀር ነው ። ለአሁን እዚህ ላይ እናብቃ ፤ ወደፊት ግን ዝርዝር ጉዳዩን እንመለስበታለን ። በመጨረሻ እስኪ ባህር ዳር

ከተማ ውስጥ ከኪነ ጥበብ ባለሙያ በሰሚኒት ስንኝ ልለያችሁ

ካቻምና በበቅሎ አምና በፈረስ
 ዘንድሮ በአህያ ያውም በውርንጫ
 አወይ የኛስ ነገር አዘቅዝቆ ፋጫ።

=====///=====

ሐረር ሜዳ ከዕለታት አንድ ቀን

ለማ በላይኑ

ሺ ዘጠኝ መቶ ስልሳ ዘጠኝ ላይ አየር ኃይል አመፀ ሲባል "አዋሽ" ተብሎ በሚጠራው ዶርሚተሪ (መኖሪያ) ፊትለፊት በሚገኝ ሌላ መኖሪያ ቤት ውስጥ ተኝቻለሁ ። ወራትና ቀኑን አትጠይቁኝ ፤ ዘንግቼዋለሁ ። መቼም ሃምሳ መስቀል ከተኮሱ በኋላ ሜሞሪ ዲስካችን ቢዳከም አይፈረድበትም ። ፀጉር ከራስ ቅል ወርዶ ወደ ማጅራትና ጆሮ መሸሽ በጀመረበት ዘመን ላይ ስንሆን የምናስታውሰው አጠቃላይ ድርጊቶችንና ኩነቶችን ብቻ ቢሆን አንተዛዘብም ። ለብዙዎቻችን ዝርዝር ጉዳዮች ቀስ በቀስ በሂደት ከአዕምሮቻችን እንደጉም እየተበተኑ እየጠፉ ነው ብንል ውሸት አይሆንም ።

ደርግና እና የኢትዮጵያ አብዮት

ታሪክኛው የኢትዮጵያ አብዮት ፈንድቶ ፣ ቀይ ሽብር ገና ሳይጀመር "ያለ ምንም ደም ፣ ኢትዮጵያ ትቅደም" ፣ እየተባለ ግራ ከንድን ወደላይ ማወናጨፍ አዲስ ፋሽን የሆነበት ዘመን ላይ ድንገት ደብረ ዘይት በሚገኘው የአየር ኃይል ካምፕ ውስጥ ግርግር ተነሳ ። በእርግጥ የደርግ አባላት ውስጥ ውስጡን እርስ በእርሳቸው ይናከሱ እንደነበር በኋላ ተረድተናል ። አጎራባች በሆነው የአየር ወለድ ግቢ ውስጥ የተጀመረው እምቢተኝነት ወደ አየር ኃይሎቹ

የቴክኒሻን መኖሪያ ሰፈር ውስጥ በዚያው ዕለት ወድቅት ላይ ተዛምዷል ። ይህ ሲሆን እኔም ሆንኩ

ሌላው ኤርሜን ምግብ ቤት የቀረበለትን ሾርባ ጠጥቶ እንቅልፉን እየለጠጠ ነበር ።

በነጋታው ማለዳ ላይ ስንነሳ ነገሮች ትናንት ማታ ትተናቸው እንደተኛነው ሳይሆኑ ጠበቁን ። ስራ ቆሟል ። አውሮፕላኖች አይበሩም ። እንደ ወትሮው በዚያ ዘመን ይታደል የነበረውን ፖሊስተር ዩኒፎርም ለብሰን ቁራጭ ቀይ ጨርቅ ደግሞ አንገታችን ስር እንደ ሻርፕ ለጥፈን ወደ ክብብ ብቅ አልን ። ከዚህ ግርግር ቀደም ብሎ በተደረገ የተወካዮች ስብሰባ ላይ ትሬኒንግን (ትምህርት ምድብ) ወክዬ በስብሰባው ላይ ተካፍያለሁ ። ስብሰባው ላይ ከነበሩት መካከል ስምዖን ጃሌን ከማልረሳቸው ሰዎች መካከል አንዱ ነበር ። መኝታ ቤት ውስጥ ምሽት ላይ በተደረገ በዚህ ስብሰባ ላይ ስምንት የሚሆኑ ነጥቦች በጥያቄ መልክ እንዲቀርቡ ተመርጠው ተጽፈዋል ።

ጥያቄዎቹ ደርግ ከሰልጣን ይውረድ ዓይነት አይደሉም ። ይልቁንም ምግብንም ጨምሮ የኑሮ ሁኔታ ይሻሻል የሚሉ ዓይነት እንደነበሩ ትዝ ይለኛል ። ልብ አድርጉ የዘነጋሁት ነገር ቢኖር እንዳልወቀስ አስቀድሜ ተማልጃለሁ ።

ክብብ ቡና አየጠጣን ሳለ ስብሰባ በረራ መስመር ላይ እንደሚደረግ ተነገረንና ወደዚያው እያፏጩን ወረድን ። F-5 ተዋጊ አውሮፕላኖች ዙሪያችን ተደርድረዋል ። እኛ ከመድረሳችን በፊት ቀድመው የተገኙ ሰዎች ነበሩ ። ኤርሜኖች ፣ ቴክኒያሻኖችና አየር ፖሊሶች ። መኮንኖች መኖራቸውን ግን አርግጠኛ አይደለሁም ። እኛ ተማሪዎች እንደነበርን አትዘንጉ ።

መሃል ላይ በቆመ የእንጨት ማማ ላይ አንዳንድ ሰዎች እየወጡ ዲስኩር ያደርጋሉ ። ጥያቄዎችም ያቀርባሉ ። ያ ቀደም በዬ የነገርኳችሁ ባለ ስምንት ነጥብ ጥያቄም ተከላልሶ ቀርቧል ። እኛም ዓለም ጤና ብለን እጃችንን ኪሳችን ውስጥ ከተን ቆመን እንዳምጣለን ። መቼም ወጣት ሆኖ ግርግር የማያስደስተው የለምና ስብሰባውን ወደነዋል ። ከዚህ በተጨማሪም ከወትሮው አሰልፎ ትምህርትም

ገላግሎናል ። ይሁን እንጂ ይህ ሰላማዊ ስብሰባ በጀመረበት መልኩ ብዙም አልቀጠለም

ከጫት ላይ ድንገት ተነስቶ የመጣ የሚመስል አንድ አጠር ያለ የጦር ሰራዊት መኮንን ሽጉጡን መዞ ማማው ላይ ዘሎ ወጣ ። ከደርግ ጽሕፈት ቤት የተላከ ሻለቃ ነበር ። በኋላ ላይ ደርግም በቃኸኝ ብሎ አባሮት እርሱም አቅሉን ስቶ ፒያሳ አካባቢ አንገቱን ደፍቶ አየው ነበር ። ሰውዬው መድረክ ላይ ከወጣ በኋላ ነበር ዙሪያችንን ያየነው ። ለካስ ከባድ መሳሪያ በተጠመደባቸው የጦር መኪናዎች ተከበናል ።

ሻለቃው ሽጉጡን አያወናጨፈና በንዴት እንደጠፈ ለተሰብሳቢው በስሜት የተሞላ ንግግር አደረገ ። ንግግር አልኩት እንጂ አቅራቢ የሚለው ቃል የበለጠ ይገልጻል ። በዕለቱ የደርግ ተቀዳሚ ዋና ጸሐፊ የነበሩት ሻለቃ መንግስቱ ኃይለማሪያም አየር ኃይል ጠቅላይ መምሪያ እንደነበሩና ለስብሰባ ሰልፍ ሜዳው ድረስ እንድንመጣ መልዕክት ቢያስተላልፉም አሻፈረኝ ማለታችን ፤ ቀጥሎም ሃገሪቷ በቀኝም በግራም ፣ በሰሜንም ፣ በምስራቅም በተወረረችበት በዚህ አደገኛ ወቅት ስራ ማቆማችን አግባብ እንዳልሆነ በቁጭት ተናገረ ። ከዚህ በኋላ ግን እሱ ያለውን የማንፈጽም ከሆነ እዚያው እንደምንተላለቅ በማስፈራራት ደነፋ ። በዚህ ጊዜ ዙሪያችንን ለከበበው ጦር ምልክት ያስተላልፍ እንደነበር ያዩ ሰዎች ነበሩ ። ከአየር ኃይል ወደ ደርግ ከተወከሉት መካከል ሻለቃ መንግስቱን አጅበው የመጡት የደርግ አባል ሻለቃ ሐዲስም ያለንበት ድረስ በመምጣት መድረክ ላይ ወጥተው በፅኑ ተማጸኑ ።

አንድ የበታች ሹም የአየር ፖሊስ አባል ወደ መድረኩ በመውጣት የተናገረው አሁንም ትዝ ይለኛል ። እኛ ብሎ ጀመረ ። እኛ መንግስቱ ኃይለማሪያምን አልጠራናቸውም ፤ በራሳቸው ፍላጎት ከመጡም እኛ ያለንበት ድረስ ይመጣሉ እንጂ እሳቸው ያሉበት ድረስ አንሄድም በማለት ከተናገረ በኋላ ወደ ሻለቃውም በመዞር ሽጉጡን ወደአፎቱ አንዲመልስ በትህትና አሳሰበው ። የበታች ሹሙንም ተከትሎ ጁቴክ ዮሐንስ የተባለ ወደ መድረኩ ላይ ወጥቶ ሁሉንም የሚያረጋጋ ንግግር በማድረግ ከመድረኩ ወረደ ። ጁ/ቴክ ዮሐንስ በኋላ አዲስ አበባ ላይ ካድሬ ሆኖ እያገለገለ ሳለ ብዙም ሳይቆይ በራሱ በደርግ ሕይወቱ ተቀጥቷል ።

መድፉን ሊያስተኩስ ዝግጁ የነበረው ሻለቃ ከጥቂት እስጥ-አገባ በኋላ ወደ ቀልቡ ተመልሶ ሽጉጡን ወደ

አፎቶ መለሰና በኢትዮጵያ አምላክ ይገጥሙን ለሁ በማለት መማፀን ጀመረ ። ሰራዊቱም ሻለቃ መንግስቱ ወደሚገኙበት ወደ ፓሬድ ግራውንድ (መሰብሰቢያ ስፍራ) ለመሄድ በመስማማት ወደዚያው ተንቀሳቀሰ ።

ሁኔታው ካለፈ በኋላ ነበር ምን ያህል አደጋ ውስጥ እንደነበርን የተረዳሁት ። ከብዙ ዓመታት በኋላ የከበበንን ጦር ይመራ ከነበረው የጦር ሰራዊት መኮንን ጋር በህይወት አጋጣሚ ተገናኝተን የነገረኝም ይህንኑ አረጋግጠልኛል ። ዙርያችንን የከበበን ሰራዊት ቃታ ለመሳብ ዝግጁ ነበሩ ። ይጠብቁ የነበረው የሻለቃውን ትዕዛዝ ብቻ ነበር ። ከዚህ በፊት አዲስ አበባ ላይ መሐንዲስ ጦር ሰፈር ውስጥ አሰቃቂ ሁኔታ ተፈጥሮ ነበር ።

ፓሬድ ግራውንድ እንደደረሰን ሰራዊቱ በቁጥር ጨምሮ አየሁ ። ብዙ መኮንኖችም ነበሩ ። ከብበን የነበረውም ጦር ተከትሎን መጥቶ ስፍራ ስፍራውን ይዟል ። ጥቂት ቆይቶ ከ/ል መንግስቱ ኃይለማሪያም ታጅበው በከበቡ በረንዳ በኩል ብቅ አሉ ። ቁጣ ፊታቸው ላይ ጎልቶ ይታያል ። የወቅቱ የአየር ኃይል አዛዥ ጄኔራል ታዬ ጥላሁንም አብረዋቸው ነበሩ ። ከዚያ በኋላ ከአንድ ሰዓት በላይ የፈጀ ንግግር በከ/ል መንግስቱ ተደረገልን ። ንግግራቸው በሁለት ወይም በሶስት የተከፈለ እንደነበረ ትዝ ይለኛል ።

የመጀመሪያው ሰራዊቱ በምስራቅና በሰሜን ግብግብ ላይ እንደሆነ ፣ ችግር በየበታው አንዳለ የሚገልጽ ፤ ጨለማ ጊዜን የሚያመለክትና አስፈሪ ሁኔታን የሚተነትን ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ይህንን ችግር ለመፍታት ሌት ተቀን እንደሚሰሩና ብርሃን እንደሚታያቸው የሚገልጽ ተስፋ ሰጪ ነበር ። ሶስተኛው ክፍል ማረጋገጫና ማስፈራሪያም የተቀላቀለበት እንደምታ ያለው ይመስለኛል ። የፖለቲካ ሰው እንደሆኑ ከንግግራቸው አምነናል ።

በዚህ ሁሉ መሃከል ግን ምንግዜም የማይዘነጉኝን ልጥቀስ ። በቅድሚያ የፀቡ ሁሉ መነሻ የነበረው አየር ኃይል በጊዜው የደርግ ሊቀመንበር ለነበሩት ለብ/ጀኔራል ተፈሪ ባንቴ የመጓጓዣ አውሮፕላን አንልክም ማለቱ እንደነበረ የተረዳሁት ከእራሳቸው ከከ/ል መንግስቱ አፍ ነበር ። ጄኔራሉ የሐረር ጦር አካዳሚ ዕጩ መኮንኖችን ለመመረቅ ወደ ሐረር መብረር ነበረባቸው ። አየር ኃይል ደግሞ

የተጠየቀውን የአየር ማንገዥ ሳይቀርብ ቀረ ፤ እናም ይህ የሰውዬውን ቆዳ የበለጠ አጥቂታል ። ተንቁያለሁ ባይ ናቸው ። ሌላው ደግሞ በደርግ ውስጥ የአየር ኃይል ተወካይ ከነበሩት መካከል አንዱ ሻለቃ ሲሳይ ሃብቴን የሚመለከት ጉዳይ በንግግራቸው ውስጥ መጠቀሱ ነው ። ተወካዮችሁን የማትፈልጉት ከሆነ መመለስ ይቻላል በሚል አይነት አቀራረብ ሻለቃውን ያብጠለጥላሉ ። በዚያ ጊዜ ሻለቃው በቁም እስር ላይ ይሁኑ ወይም ሌላ የሚታወቅ ነገር አልነበረም ። ከሰውዬው ጋር ያላቸው ግንኙነት የሻከረ ለመሆኑም ይፋ የወጣ ነገር አልሰማንም ። ለማንኛውም ከዚያ ጊዜ በኋላ ሻለቃ ሲሳይ በሕይወት አልታዩም ።

መንግስቱ በንግግራቸው መሃከል መደፈራቸውን እንዳልወደዱትም አምርረው ተናግረዋል። "እኔ ያለሁበት ቦታ ድረስ እንድትመጡ ብዬ ስጠይቃችሁ አንመጣም ማለታችሁ እኔን አለማከበራችሁን ነው የሚያሳየው ። "ይሄን ያ የሞተ ሽማግሌ (ጃንሆይን ማለታቸው ነው) ቢሆን ኖሮ ዘንባባ አንጥፋችሁ ትቀበሉት ነበር"፤ አሉ ። ይህንን ንግግራቸውን ተከትሎ አንድ የሬድዮ መገናኛ ቴክኒያሽን ያላቸው ነገር ሁላችንንም አስደነቀን ። "መምጣትዎትን አላወቅንም ፤ አውቀን ቢሆንም ኖሮ ተዘጋጅተን እንጠብቅዎት ነበር" ፤ ብሏል ። ምን ለማለት እንደፈለገ ወዲያው ትርጉም ሰጠው ። ይህ ሰው አንድ ምሽት ላይ መኝታ ቤት ውስጥ ስምንት ነጥቦችን ዘርዘሮ አሰቀመጠ ካልኳችሁ የኮሚቴ አባላት መሃከል አንዱ ነበር ። ቅኔ ለመዘረፍ የሚሰጥ ሰው እንዳልነበረ አውቃለሁ ።

ሻለቃ ሲሳይ ሃብቴ ከአየር ኃይል የደርግ አባል

መጨረሻ ላይ አርጬሜና ካሮት የተቀላቀለበት ንግግር ተቋጬና ወደ ውሳኔ ተገባ ። እንዲያውም አርጬሜው ቀረና ዱላ ተመዘዘ ። "በሉ አሁን ስራ እንገባለን የምትሉ በቀኝ ፣ አንገባም የምትሉ ደግሞ በግራ ተሰለፉ"፤ አሉ ተቀዳሚ ዋና ጸሐፊው ።

አንድ ጠቅላይ መምሪያ ይሰራ የነበረ ሻምበል እጁን አውጥቶ "ጌታዬ እኔ መጀመሪያም ስራ አላቆምኩም ። ከስራ ገበታዬ ላይ ነው ለስብሰባ የተጠራሁት" ይላል ። አድርገዬነት የተጠናወተው አላስፈላጊ ቃል ነበር ። ባለንበት አገራችን ።

"ታዲያ እስራለሁ ከሚሉት ጋር ተሰለፉ" ፤ አሉት ። ሁላችንም ድምጽ ሳናሰማ ሳቅን ። ከጀረባው

መትረየስ የተጠመደበት ሰራዊትም በቀኝ በኩል ተሰለፈ ። የሆዱን በሆዱ ይዞ ። ከዚያ በኋላ የሆነው ሁሉ ታሪክ ሆነ ።

ይህንን ጽሑፍ በማዘጋጀት ላይ እያለሁ አንድ በዚህ ጊዜ አብሮኝ አየር ኃይል የነበረ አሁን በስደት ኒውጅርሲ የሚኖር ወዳጄ ስልክ ደውሎልኝ ከሌሎች ትዝታዎቹ ጎን ይህንን ቀን አነሳብኝ ። የማይረሱ ቀኖች ሁልጊዜም በጨዋታ መሃከል እንደሚነሱ ባውቅም ከዚህ ጽሑፍ ታሪክ ጋር ሊጠቀስ የሚገባ አንድ ገጠመኙን ሲነግረኝ ተገርሜአለሁ ። ከዚህ በፊት ያልሰማሁት ነገር ነበርና ። ይህ ወዳጄ እዚህ ስብሰባ ላይ እንደኔው ተገኝቷል ። ከጎኑም አፕሬትሲ ማንነገረው አበበ ነበር ። ማንነገረው ከአየር ኃይል ብቸኛው የቀይ ሽብር ሰለባ የሆነ ወጣት ነው ። በኢህአፓ አባልነቱና በዓላማ ጽናቱ የተነሳ ሌላ ቀን ማየት ያልቻለ ቅንና ትሁት ሰው ነበር ። በጥይት ተገድሎ አየር ኃይል መግቢያ ዋና በር ላይ እንደ አልባሌ ተጥሏል ። እኔም የመጨረሻ ምሽቱን እስር ቤት ውስጥ ሆኜ አይቻለሁ ። ሊገድሉት በሚወስዱት ሰዎች ፊት አንገቱን ቀና አድርጎ ሲወጣ ።

እናም ይህ ወዳጄ እንደአጫወተኝ ከሆነ በዚያው ሰዎን አብረው በአንድ ኢህአፓ ሴል ውስጥ ተሳትፈዋል ። እናም መንግስቱን መድረክ ላይ

ሲያየው ወደ ጆሮው ጠጋ ብሎ "ታጥቀን ቢሆን ኖሮ አመቺ ጊዜ ነበር" ፣ ብሎታል ። ይህንን ሚስጥር ለመጀመሪያ ጊዜ ለኔ መንገሩ ነበር ።

እንዳትሰለፍ በአጭሩ ፣ ከዚያ ቀን በኋላ መንግስቱ ደጋግሞ አየር ኃይል መጥቶ ሰራዊቱን አንዴ ሲነማ ቤት ፣ በሌላ ጊዜም ደግሞ ሃንጋር ውስጥ ሰብስቦ ብሶታችሁ ምንድን ነው ? ብሎ አወያይቶናል ። ለጊዜው የሰራዊቱን ልብም ባይሆን ወኔውን እንዳሸነፈ ገምቷል ። ውይይቱ የፈታው ችግር ለመኖሩ እርግጠኛ አይደለሁም ። ትልቁን ቁምነገር ወደ ጎን እንተወውና ለዕራት በሚቀርበው ሾርባ ላይም ስጋ የለበሰ አጥንት ሳናይ ግቢውን ለቀን ወጣን ። በኋላ እንደተረዳሁት ከሆነ አየር ኃይል እስከ መጨረሻው ድረስ እጁን አልሰጠም ። የተሻለ ቀን ሲያልም ፣ ለበጎ ቀን ሲያደባ ነው የኖረው ። አዛዦቹም ይህንን ዕውን ለማድረግ ሲሉ መስዋት ሆነዋል ።

እንዲህ ዓይነት ታሪክ ተጽፎ እስከአሁን ስላላየሁ ነው ያሰታውስኩትን ያህል የጫርኩት ። ይህንን የመሳሰሉ ብዙ ትውስታ ያላችሁ ሰዎች እንዳላችሁ አውቃለሁ ። እንዳይረሳ ጻፉት ።

=====//=====
=====

ቀን አድማቂዎቹ

ለማ በላይኒህ

መ/አ የኋላሸት ዓለሙ

የአየር ኃይል ክበቦች ኮከቦች ነበራቸው ። የተመቻ ድባብ የመፍጠር ድንቅ ችሎታ የነበራቸው ። ቀልደው የሚያስቁ ። ተጫውተው የሚያጫውቱ ።

ከስራ መልስ ምሽቱን ፣ በዕረፍት ቀን ደግሞ ቀኑን የምናሳልፍባቸው ክበቦች የመዝናኛ ዋነኛ ምንጭ ነበሩ ማለት ይቻላል ። በተለይ ጓዙ-ቀላሎች ክበቦቹን ሳንጎበኝ የምናድርበት ቀን አልነበረም ። ምክንያቶቹ ከሁለት ሶስትም በላይ ናቸው ። አንደኛው ሻይ ቡና ለማለት ። ሌላው ደግሞ ሳምንቱ መጨረሻ ላይ ቢራ ቢጤ ፍለጋ ነው ። መሰረታዊ የሆኑ ቁሳቁሶችንም የምናገኘው ክበቦች ውስጥ ነው ። ለዚህ ሁሉ ገንዘብ የግድ ኪሳቸን ውስጥ መኖር የለበትም ። ቁራጭ ወረቀት ላይ መፈረም በቂ ነበር ። ወደ ክብብ የሚያስኬደን ትልቁ ምክንያት ግን ማሕበራዊ ዕንደምታው ነው ። በዶሚናና በቼዝ ጠረጴዛ ዙሪያ

የነበረው ጨዋታና ቀልድ እንዳያመልጠን ። የሱስ ያህል ነበር።

ተዋንያዎቹ ታዲያ በጣት የሚቆጠሩ ነበሩ ። የክብብ ኮከቦቹ ። በራሳቸው ጭምር የመቀለድን ጸጋ ከላይ የተቸራቸው ። ያለነሱ የሚደምቅ ክብብ ፣ ያለነሱ የሚጣፍጥ ጨዋታ የለም።

ለዚህ ዕትም መቶ አለቃ የኋላሸት ዓለሙን እናቅርብላችሁ ። የቱ ነው እሱ እንዳትሉ ። የኋላሸት ዶርዜው ። መቼም የቀድሞ አየር ኃይል አባል ሆኖ የኋላሸትን የማያውቅ ያለ አይመስለኝም።

የኋላሸት የተወለደው ማርች አንድ መሆኑን ፌስ ቡክ ላይ ነው የተረዳሁት ። አዲስ አበባ መነን ትምህርት ቤት አካባቢ ኮንጎ ሰፈር ተወልዶ ፣ እዚያው አድጎ ጢም እንዳወጣ ነው አየር ኃይል የተመለመለው። ይህንን እሱ እራሱ እየቀለደ ነግሮናል ። እንደኔው የ76 ቅጥር የማይጅመንት ስድስት ኩርስ አባል ነው።

የኋላሸት ዛሬ አዲስ አበባ ከተማ በተለይ ፒያሳና አራዳ ጊዮርጊስ አሁን ደግሞ ቦሌ አካባቢም የታወቀ ሰው ሆኗል ። ፎቅ በመስራት ሳይሆን በጨዋታውና በቀልዱ ። አዲስ አበባ ደርሶ የመጣ የአየር ኃይል ሰው ይህንን መረዳቱ አይቀርም።

ይህንን ጽሑፍ ከጫርኩ በኋላ ነበር የኋላሸትን ስልክ ያገኘሁት ። አንድ ዕሑድ ምሽት ላይ ደወልኩለት ። ገና ከማሪያም ጠበል አምሽቶ ወደ ቤቱ እየገባ እንደሆነ ነገረኝ ። አዲስ አበባ ከምሽቱ ሶስት ሰዓት ተኩል ገደማ መሆኑ ነው ። ሰውዬው የአባት እናቱን እምነት አለቀቀም ። ማተቡን እንዳጠበቀ ነው አልኩኝ በልቤ።

ሳናግረው ይህ ጽሑፍ ወጥቶ ቢሆን ኖሮ የኋላሸት ይቀየመኝ ነበር ። ስለእሱ የማላውቃቸው ነገሮች ነበሩና ። የኋላሸት የቀድሞው አየር ኃይል ሲበተን ሻምበል ለመሆን የቀረው አንድ ሐሙስ ብቻ ነበር ። እንደነገረኝ ከሆነ በመጨረሻዎቹ ቀናት የኋላሸት የቤዝ አዛዥም ሆኗል ። የጋምቤላ አየር ምድብ ።

ታዲያ ይህንን ታሪክ ስቼ ቢሆን ኖሮ ደግ ይሆናል ትላላችሁ ?

ዛሬ ኢትዮጵያ ውስጥ ኮንዶሚኒየም ለሚሰራ አንድ የጀርመን ኩባንያ ተቀጥሮ ይሰራል ። ታዲያ ከጸባሉ ደርሶት እንደሆነ ጠየኩት ። ቀጥሮ የሚያሰራው ኩባንያ ከሚሰራቸው ኮንዶሚኒየሞች ውስጥ አንዱን አግኝቶ እንደሆነ በሚል ። እስከአሁን አልቀናውም ። "እኛ በምንሰራው ኮንዶሚኒየም መንግስት ይኩራራል ። እኔ ግን አሁንም እናቴ ጎጆ ውስጥ ነው ያለሁት" ፣ ብሎ አማረረ።

የኋላሽት ሰለ ቀድሞው አየር ኃይል ያለው ፍቅርና አክብሮት ከልብ ነው ። "ሰማ" ፣ አለኝ ... ይህንን የወግ አያያዝ ድርም አውቀዋለሁ ። ፈጠን ብዬ እህ አልኩት ። "ሰማ አየር ኃይል ድሮ የገንዘብ ካልሆነ በቀር የአእምሮ ድህነት ኖሮበት አያውቅም ። እንደአሁኑ ብሔር ብሔረሰብ በሚሉት ነገር ሳይተበተብ ለሁሉም ኢትዮጵያው ትምህርት ቤት ብቻ ሳይሆን የፍቅር ቤትም ነበር" አለኝ ። በበኩሌ ከዚህ የተሻለ ዕውነት ያለ አይመስለኝም ። እውነት ነው ጓደኛዬ አልኩት።

ትዳር መስርቶ አንደሆነም ጠይቄው ነበር ። አንድ ልጅ እንዳለው ነገር ግን ትዳር አንደሌለው አጫወተኝ ። "ምነው ካልጠፉ የአዲስ አበባ ቆንጆ" ፣ አልኩት ። አሁንም "ሰማ" ፣ አለኝ ። ሰማሁት ። "ሰማ መጀመሪያ መቀመጫ ሲኖርህ ነው" ፣ ብሎ በአጭሩ ደመደመልኝ ። እምምም ..

በእኔ ግምት የኋላሽት ነገሮችን በማስታወስ ፣ ኮፒ በማድረግና አስመስሎ በማቅረብ ከክሪስ ሮክ አይተናነስም ። ምን ያደርጋል ችሎታ ዋጋ እማያወጣበት አገር ላይ ተገኘ እንጂ ። እዚህ አገር ቢሆን ኖሮ የኋላሽት ዶርዜው ቤቱ ሆሊ ውድ ውስጥ ይሆን ነበር ። አሁን ግን ሽሮ ሜዳ ነው ያለው።

እንደምታውቁት ፣ የኋላሽትም አንዳለው ፣ አየር ኃይል የፍቅር ቤት ነበር ። የማንነት ጥያቄ ቀርቦበት የማያውቅ ። ይህ ለየኋላሽት ምቹ ሁኔታ ፈጥሮለታል ። ያለመሳቀቅ የቀለድ ችሎታውን እንዲያሳይ ፈቅዶለታል ። ሌላው የየኋላሽት ትልቁ ተሰጥዖ በራሱ የመቀለድ ችሎታ ነው ። እንደነገረን ከሆነ የኋላሽት የተወለደው ከአማራ እናትና ከዶርዜ አባት ነው ። ታዲያ ሁለቱንም በተለይም አባቱን መስሎ መቀለድ ይወዳል ። ይህ የሚነገረን ነገር ቢኖር

የኋላሽት ምን ያህል ትሁት መሆኑን ነው ። ቀልዶቹ የማንንም ሰሜት ለመጉዳት አያነጣጥሩም ። ይልቁንም የሁሉንም ሰሜት ለማፍታታት የሚያልሙ እንጂ ። አባቱ ዛሬ በሕይወት እንደሌሉም ነግሮኛል ። የሚጠጡት የማሪያም ጽዋ ግን አሁንም አለ።

ተማሪ እያለን ማክሰኞና ሐሙስ ምሽት የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን የሚያቀርበውን ሕብረ-ትርኢት ለማየት ከሰነፍን አመለጠን ብለን አንጨነቅም ነበር ። የኋላሽት ካየው በቂ ነው ። ዶርሚተሪያችን የተኛንበት ድረስ መጥቶ ትርኢቱን ከ ሀ እስከ ፕ ይደግምልናል ። የጎጃም እስክስታ ፣ የወላይታ ጭፈራ ፣ የአሮሞ ረገዳ ፣ የትግርኛና የውራጌኛ ጭፈራውን ያስነካዋል ። በቃን እንተኛበት እስክንለው ድረስ ። በነገራችን ላይ የኋላሽት ለአየር ኃይል አማተር የሙዚቃ ባንድ ድራሚስትም ሆኖ ሰርቷል።

ጨዋታና ቀልድ የሚያውቁ ሰዎች እጅግ የታደሉ ሰዎች ናቸው ። ለአካባቢያቸው በስጦታ መልክ ከፈጣሪ የተሰጡ ። ቀፋፊ ቀኖችን ወደ በጎ የመለወጥ ምትሃት አላቸው ። ሐዘን ያስረሳሉ ። ድብርት ያስወግዳሉ።

የኋላሽት የአየር ኃይል ሃብት ነው ። በአየር ኃይል ታሪክ ውስጥ የራሱ ቦታና ስፍራ ያለው ። በጨዋታና በቀልዱ የብዙዎችን ልብ ማርኳል ። በስራ የደከሙና የዛሉ አእምሮዎችን አዝናኝቷል ። የኋላሽትን እንዲህ ለማየት መሸበትን ይጠይቃል ። አመሻሽ ዕድሜ ላይ ሳቅ እየራቀን ሲሄድ ነው ዋጋውን የምንረዳው።

እንደ የኋላሽት ያሉ ሰዎችን ችሎታ ስንዘክር ያለፍንበትን ደግ ዘመን እናስታውሳለን ። ሽቦ ግቢ ግሪን ፋየርና ጂን ኦሪንጅ ጠግቦን ሳንጠጣ ሳንቲም የሚያልቅብንን ግዜ ። ጃኬትና ሽሚዝ ተዋውሰን ለብስን ፒያሳ የዘነጥንበትን ያንን የፍቅር ዘመን ። እኔ ነኝ ያለች ኮረዳን ልብ ለማግኘት አየር ኃይል ሆኖ መገኘት ብቻ በቂ የነበረበትን ዘመን ። የኋላሽት ያንን ትውልድና ከዚያም ለጥቆ የነበረውን ሁሉ አስቋል ። በጨዋታው አዝናኝቷል ።

መጨረሻ ላይ በስደት ላለው የቀድሞ አየር ኃይል አባላት የሚለው ነገር ካለ ብዬ ወተውትኩት። "ሰማ" ፣ አለኝ ። አሁንም ሰማሁት ። "ሰማ አየር ኃይል ያስተማረን አንድ ትልቁ ነገር በደገም በከፉም አብሮ ተደጋግሮ መቆምን ነው ። ምክንያቱም አንድ

ቤተሰብ ነና ። እኛ እዚህ ትንሽ ማሕበር ቢጤ
 አቋቋመን እንረዳዳለን ። ተርፎን አይደለም ። ማን
 አለን እርሰበርሳችን ከልተረዳዳን ። እናንተም ይህንን
 እንደምታደርጉ እሰማለሁ ። በዚህ ቀጥሉበት ።

እኛንም ጠይቁን" ፣ አለኝ ። ባለበት ረጅም ዕድሜና
 ጤና እንመኝለት ። ኮንዶሚኒየም እንዲሁ ።

=====/////=

ባክሮ የቀረ አየር ኃይል

ከንዴ ዳምጤ

ከ/ል በዛብህ ጴጥሮስ - የኢትዮጵያ የቁርጥ ቀን ልጅ

ውስጥ ውስጡን በድብቅ ሲብላላ የሰነበተውና በኋላ ቀስ በቀስ ወደ አደባባይ የወጣው የሻብያና ህውሃት ወዳጅነት ላይ ያንዣበበው ጥቁር ደመና ሞትን አርግዞ እያስገመገመና እያስፈራራ ሰነባብቷል ። እዚህ አስመራ ውስጥ ከወትሮው የተለየ ነገር ባይታይም አዲስ አበባ ላይ የኢትዮጵያን ፓርላማ የክተት አዋጅ ተከትሎ የጦርነቱ ከበሮ ተሟሙቆ ቀጥሏል ። ህውሃት አዲስ አበባና ደ/ዘ እንደደረሰ እጁ ያስገባቸውን የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላት ወደ እስር ሲያግዝ እድል የቀናው ባገኘው ቀዳዳ ሁሉ አገር ጥሎ ተሰደደ ። እዚህ አስመራ ደግሞ ሙያችንን ፈልገው አዲስ እየተዋቀረ ባለው አየር ኃይላቸው ውስጥ እያሰሩን ያለን ኢትዮጵያውያን ቁጥራችን ቀላል አይደለም ። እንዲያውም ከ80 % በላይ የአዲሲቱን አገር ኤርትራን አየር ኃይል እያቋቋምን የምንገኘው በትውልድ ኤርትራዊ የሆኑትና እኛ ኢትዮጵያውያን የቀድሞው የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላቶች ነን ። (ኤርትራውያኖች የቀድሞ አየር ኃይል አባላት እድለኞች ናቸው ። ኢትዮጵያ እንደተደረገው መሰደድና መጋዝ አላጋጠማቸውም ። ሙያቸው ለአገሪቷ እንደሚጠቅም የሚረዳ የሙያው ባለቤት የሆነ አዛዥ አላቸውና በቀጥታ ወደ ስራ ምድባቸው እንዲገቡ ተደርጓል ።)

በዕለተ ዓርብ ግንቦት 27, 1990 (በኢትዮጵያ አቆጣጠር) ሜይ 5, 1998 በፈረንጆች የአስመራ አየር ኃይል ቤዝን ለማውደም የተጀመረውን የአየር

ድብደባ ተከትሎ የኤርትራ አየር ኃይል 100% የውጊያ ዝግጁነት (100 % Readiness) ታዟል ይህ የውጊያ ዝግጁነት እኛን ኢትዮጵያውያኖቹን የማይመለከተን ቢሆንም ከከ/ል ታደሰ ሙሉነህ ጋር በነጋታው ጠዋት ወደ አስመራው የአየር ኃይል ግቢ አመራን ። (ከ/ል ታደሰ ሙሉነህ ማለት ታዋቂ የአየር ኃይል ተዋጊ በራሪ የነበረና በኋላም የአርበኞች ግንባር መሪ ፣ በቅርቡ ደግሞ እዚያው ኤርትራ ውስጥ ለእስር ተጋልጧል የሚባለው)

አስመራ አየር ኃይል ቤዝ እንደደረሰን በሁለት የኢትዮጵያ ሚግ-23 ተዋጊ አውሮፕላኖች የደረሰውን የአየር ድብደባና በአካባቢው ላይ ያደረሱትን ጉዳት እየተዘዘርን ተመለከትን ። አንድ የጥገና ጋራዥና አጠገቡ የነበረች ሻይ ቤት ሙሉ በሙሉ ወደመዋል ። ከ/ል ታደሰ ተበታትነው ወደ ሚታዩት ፍንጣሪዎች በእጁ እያመለከተ " ይህ ክላስተር በምብ ነው " አለኝ ። በድብደባውም ሻይ ቤቷ ውስጥ ይሰሩ የነበሩ ሰራተኞች ከባድና ቀላል ጉዳት እንደደረሰባቸው ፣ ፍፁም የሚባል የቀድሞው አየር ኃይል ባልደረባም እንደሞተ ሰማሁ ።

አለፍ ብሎ ደግሞ ሁለተኛው የአውሮፕላን ጥገና ጋራዥ ላይ የወደቀውንም በምብ ተመለከትን ። ይህ ደግሞ " ናፓል በምብ " ነው አለኝ ከ/ል ታደሰ ሙሉነህ በድጋሚ ። እኔ ሁለቱንም ዓይነት በምቦች ላይ ይህ የመጀመሪያዬ ነበር ።

በመቀጠል በረራ መስመር ላይ የደረሰውን ጉዳት ለማየት አውሮፕላኖቹ ወደቆሙበት ስፍራ ስንጠጋ አካባቢው በአደጋ መከለያ አጥር ታጥሯል ። አጥሩን አሻግራ ስመለከት ከንክሪቱን ወደ አንድ ሜትር ያክል ሰርስሮ የገባው ባለ 500 ኪ/ግ በምብ ሳይፈነዳ ከነነፍሱ ቁጭ ብሏል ። አደጋ እንዳይደርስ ተብሎም ወደ በምቦቹ መቃረብን ለመከላከል እንደታጠረ ተረዳሁ ።

ይህንን ግዳጅ የሰሩት ኢትዮጵያውያን በራሪዎች አስመራን ጠንቅቀው የሚያውቁና ፣ የሚደነቅም ችሎታ ያላቸው ስለመሆኑ እኔና ከ/ል ታደሰ ተስማማን ። ለነገሩ የአገርን አንድነት ለመታደግ ከሻብያ ጋር ግብ ግብ እንደገጠሙ እዚህ አስመራ አይደል ዘመናቸውን የፈጁት ? አስመራ የአየር ኃይል

በዝ ለእነዚህ በራሪዎች አዲስ ሊሆን አይችልም ። በአገር ቤት ከእስርና ከስደት ተርፈው በስራ ላይ ያሉት በራሪዎች እነማን ሊሆኑ እንደሚችሉም አሰብን ። በይበልጥ እኔ አብሪያቸው ስስራ የቆየሁ በመሆኔ ለመገመት ብዙም አልተቸገርኩም ። አካባቢውን ተመልክተን እንዳበቃን ቁርስ በመቀማመስ ወደ ሆስፒታል በመሄድ የተጉዱ አባላትን ጠየቅን ። ኤርትራና ኢትዮጵያ ከመለያየታቸው በፊት በኢትዮጵያ አየር ኃይል ውስጥ ሁላችንም በአንድነት እንሰራ ነበርንና በአንድ እናት ልጆች መካከል የሚካሄድ ፋይዳ ቢስ ፀብ መሆኑ እየተሰማን የጦርነቱ አላስፈላጊነትና እየደረሰ ያለው መገደባት በእጅጉ አሳዘነን ።

ረፋዱ ላይ አገር ያናወጠ የአደጋ ማስጠንቀቂያ ጡሩንባ (ሳይረን) ደጋግሞ በረጅሙ አስተጋባ ። ይህ ሳይረን የጠላት ተዋጊ አውሮፕላኖች አደጋ ለማድረስ መቃረባቸውን የሚጠቁምና ማንኛውም ሰው መከላከያ ስፍራ እንዲይዝ የሚያስጠነቅቅ ነው ። በመሆኑም ሁሉም ሰው በደርግ የአስተዳደር ዘመን ወደተሰሩ የመሬት ስር ምሽጎች እየሮጠ መግባት ጀመረ ። እኔም ዘመቻ መምሪያ አቅራቢያ ወደ አለው ባንከር እየተጣደፍኩ አመራሁ ። ልክ ባንከሩ መግቢያ ደጃፍ ላይ ስደርስ በደርግ ዘመን ሻብያ ከርቀት የከባድ መሳሪያ አረሮችን ወደ አስመራው አየር ኃይል ካምፕ ያዘንብ በነበረበት ወቅት አንድ ም/መ/አለቃ ይኩኖ ታደሰ የሚባል ጓደኛችን ወደ እዚህ ባንከር ውስጥ ሊገባ ሲል ከእርቀት እየተተኩስ ባለው የመድፍ አረር ፍንጣሪ አንገቱ ተቆርጦ መሞቱ ለአፍታ ወደ አዕምሮዬ በመምጣቱ ሰውነቴን ሁሉ እየዘገነኝ እያማተብኩ ፈጠን ብዬ ወደ ባንከሩ ተወርውሬ ገባሁ ። ወደ ውስጥ ስዘልቅ የአየር ኃይሉ ከመንደርና የመከላከያ ሚንስትሩ ባንከሩ ውስጥ መኖራቸውን አስተዋልኩ ።

ደቂቃዎች ተከትሎ ለሰማይም ሆነ ለምድር የከበደ ከፍተኛ የተኩስና የፍንዳታ ጨህት በተደጋጋሚ አገሩን አደበላለቀው ። የዓለም ፍጥሜ የሆነ ያክል ተሰማኝ ። በዚህ አስተማማኝ ባንከር ውስጥ ሆኜ ግን ሃሳቤና ስጋቴ ሁሉ አየር ላይ ሆነው ወደ ታች ስለሚተኩሱት በራሪዎች ነበር ። " እነማን ይሆኑ " ? ብዬ በረዥሙ እየተነፈስኩ እራሴን ጠየቅሁ ። ብርድ ቢጤ መላው አካላቴን ሲያንዘፈዝፈው ይሰማኛል ። ፓይለቶቹን በሙሉ አውቃቸዋለሁ ። ከሁሉም ጋር ከወዳጅነት የዘለለ ቅርበትና አብሮ መኖር አለኝ ።

በዚህ ቀውጢ ሰዓት በራሴው ወንድሞች ዓላማ ውስጥ መሆኔ እየተሰማኝ ቢሆንም መጥፎ ሃሳብ ወደ አዕምሮዬ ከቶ አልመጣም ፤ እንዲያውም ስለነሱ ደህንነት አብልጬ ተጨነቅሁ ። የአንድ እናት ልጆችን እርስ በርሳችን እያፋጁ ያሉትን ረገምኩ ።

መከላከያ ሚንስትሩና የአየር ኃይሉ አዛዥ ወደ አሉበት አካባቢ ቀረብ በማለት የሚያደርጉትን የሬዲዮ መልዕክት ልውውጦችን ማዳመጥ ጀመርኩ ። በትግሪኛ ቋንቋ መሆኑ ቢቸግረኝም እንዲሁ በደፈናው ግን ስለምን እንደሚያወሩ መረዳት ቀላል ነበር ። ከጥቂት የሬዲዮ ንግግሮች በኋላ "አንዲት ሚግ -21 አውሮፕላን ተመታለች እየጨሰችም ነው " የሚል መልዕክት ከወዲያኛው ጫፍ በሬዲዮው ውስጥ ጮክ ብሎ ተሰማ ። መድሃኒያለም ! እያልኩ ደጋግሜ ማማተቤን አስታውሳለሁ መላውን ሰውነቴን ነዘረኝ ፤ እንደፈራሁት ! አልኩኝ በውስጤ ።

ከመንደሩም በመቻኩል" ወደቀች ! " ? በማለት ጮክ ብሎ በጉጉት ጠየቀ ።

ከወዲያኛውም ጫፍ " አዎ ወድቃለች " የሚል ተስፋ አስቆራጭ መልስ ሰጠ ።

ባንከሩ ውስጥ እኔ ካለሁበት በተቃራኒና ተማሪዎቼ ወደ አሉበት ጥግ የደስታና የጭብጨባ ድምፅ በከፍተኛው አስተጋባ ። የሚገርም ዓለም ነው ። " የአንዱ ቤት ሃዘን .. ለአንዱ ቤት ደስታ ነው " አልኩኝ አንገቴን ደፍቼ እያዘንኩ ። ሆዴ በእጅጉ ታወከብኝ አፌ በአንድ አፍታ ደረቀ ። " እግዚያብሄር ሆይ መጥፎ ነገር አታሰማኝ ! " አልኩ በጉልህ በሚሰማ ድምፅ።

ከመንደሩ በደስታ በሚመስል ፈጠን ያለ ድምፅ " ፓይለቱስ ? " ብሎ ጠየቀ ።

" ፓይለቱ ዘሏል ! " የሚል ድምፅ ከወዲያኛው ጫፍ ከሬዲዮው ውስጥ አስተጋባ ። ቀጥሎም " ወታደሮች ወደ ዘለለበት ስፍራ ተንቀሳቅሰዋል " አለ ።

..... " የፈጣሪ ያለህ ! " አሁን እራሴን ማረጋገጥ እንዳለብኝ ተገነዘብኩ ነገሮች በቅፅበት እየተቀያየሩ ናቸው ። ማን ሊሆን ይችላል ? ብዬም ወደ ጥልቅ ሃሳብ ውስጥ ገባሁ ።

የማቃቸውን አራት የሚግ-21 በራሪዎችን ቆጠርኩ ። በእርግጥ ተፈትቶ ይሆናል ብዬ እንጂ አንዱ እስር ቤት እንዳለ አውቃለሁ ። (እድለ ቢሱ መ/አ ደመላሽ መኩንን)

ለነገሩ እስር ቤቱማ የአገር ባለውለታ የሆኑትን የአየር ኃይል አባሎችን አጭቆ ይዞ የለ ? የነጠረ ችሎታ ፣ ለዘመናት የካበተ ልምድ ፣ በርካታ አዛውንት በራሪዎች በከንቱ ከተከረቸሙ ገኛ አመታቸውን እያከበሩ አይደል ። በሃሳቤ የተሰደዱትንና በየሜዳው የተበተኑትን የአየር ኃይሉ ባለሙያተኞችን አስታውስኩ ። ... "ያልታደለችና ባለቤት አልባ የሆነች አገር " ... አልኩኝ ለራሴ ።

ከሁሉም ያስደነገጠኝ ነገር ... ከቆጠርኳቸው አራት በራሪዎች ውስጥ ሶስቱ በወታደራዊው ስርዓት ዘመን ከሻብያ ጋር በጀግንነትና በቁርጠኝነት ሲዋጉ (ዛሬ ያ ሁሉ መስዋዕትነት በዜሮ ቢባዛም) በአማፅያኑ ተይዘው መጨረሻ ላይ ሻብያ ድል ሲያገኝ በምህረት የተለቀቁ ነበሩ።

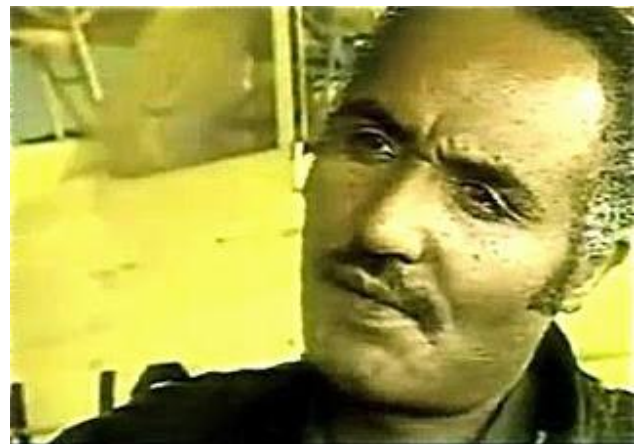
" አምላኬ እባክህ ከሶስቱ መካከልስ አንዳቸውም አይሁኑ " ብዬ ፀለይኩ ። ከሶስቱ ውጪ ደግሞ አንዱ ወጣት በራሪ ነው የጊምቢ ልጅ (ም/መ/አ እንደገና ታደሰ) ። በጣም ትሁትና ጨዋ ሰው ።

አንድ ጊዜ ባህር ዳር ከዚሁ ከጊምቢው ልጅ ም/መ/ እንደገና ጋር ከተማ ተያይዘን ወጣን ። የገበያ ዕለት በመሆኑ ብዙ ሰውና ግርግር በዝቷል ። አብዛኛው ሰው ጎስቋላና በየሚዲያው አማራ እየተባለው ከሚነገረው ፕሮፖጋንዳ ጋር በፍፁም አይጣጣምም ። መ/አ እንደገና የሚያየውና ስለ አማራ ነፍጠኛ ሲሰማ የነበረው (ነፍጠኛ እየተባሉ የሚጠሩት አኗኗራቸው የተለየ ነው ብሎ ያምን ስለነበር) አልገናኝ ብሎት ስሜን ጠርቶ ... " ወዳጄ ከንዴ ነፍጠኞቹ የታሉ ... ? " ብሎ ሲጠይቀኝ እነዚህ ሜዳው ላይ ፈሰው የምታያቸው ናቸው ብዬ በፈገግታ መለስኩለት ። " እነዚህ የማያቸውማ ከጊምቢ የባሉ ጎስቋላ ሰዎችን ብቻ ነው " ይልቅ ነፍጠኞቹን አሳዩኝ ያለኝን አስታውሼ ነፍጠኛ ስለሚባሉት ምስኪን ህዝቦች ውስጤ አዘነ ።

ስለዚህ ቀደም ሲል ከሻብያ በምህረት የተለቀቁት በራሪዎች ክፉ ዕጣ የእነሱ እንዳይሆን የተመኘሁት በተቃራኒው ወጣቱ በራሪ ላይ ያሟረትኩበት መስሎኝ ተፀፀትኩ ።

እንዲሁ በሃሳብ እየባከንኩ ባለሁበት ቅፅበት ነበር " በራሪው በቁጥጥር ስር ውሏል ! " የሚል ጨካኝ መልዕክት በሬዲዮው ውስጥ የተሰማው ። ፈፅሞ የማላውቀው በራሪ እንዲሆን ተመኘሁ ። ለነገሩ የማላውቀው በራሪ ከየት ይመጣል ? ከማርስ ... ? እንዴት ሊሆን ይችላል ?

ከመንደሩ ፈጠን ብሎ " ... ለመሆኑ ማን የሚባል ነው ? " ብሎ ጠየቀ ። የልቤ ምት ተቀየረብኝ ... ጆራዬንና አፌን እንደከፈትኩ ከሬዲዮው ውስጥ የሚመጣውን መልዕክት ለማዳመጥ ጓጓሁ " ... ያው ልማደኛው ነው " አለ የሬዲዮው መልዕክት ። " ማ ! በዛብህ ? " " በትክክል አውቀህዋል " አለ ያ ሚርተኝ ድምፅ በድጋሜ ። ክፉኛ ደነገጥኩ ። ከ/ል በዛብህ ጴጥሮስ በእንደዚህ አይነት የልጆች የዕቃ ዕቃ ጨዋታ በሚመስል ፋይዳ ቢስ ጦርነት ውስጥ መሰለፍ እንደሌለበት ልቤ ያምናል ። ከ/ል በዛብህ ለአገሪቷም ሆነ ለአየር ኃይሉ ትልቅ ኃብት ነው ። የአስተማሪዎች አስተማሪ ፣ እጅግ ልምድ ያለው አዛዥ መኮንን ነው ። የእርሱ አደጋ ላይ መውደቅ በእጅጉ ይጎዳል ። በእንደዚህ ዓይነት ኤርትራን በምታክል ገና ዳዴ በምትል አዲስ አገር ጋር በሚደረግ የጥጋባኞች ልጃ ውስጥ ቢበዛ ወጣት በራሪዎችን ማሰለፍ ሲቻል ከ/ል በዛብህን ከነሙሉ ልምዱና አዛዥነቱ በከንቱ ማጣት ምንኛ ያለመታደል እንደሆነ አሰብኩ ። ቀደም ሲል ስምንት ዓመታትን ሙሉ በሻብያ እስር ቤት አሳልፏል ። ከሻብያ ድል በኋላም በምህረት ተለቆ ወደ ቤተሰቦቹ በሰላም የተቀላቀለ ነው ። እግዚአብሔርም ዳግመኛ ባርከት ልጅ ወልዶ ባለቤቱን እርጥብ አራስ ልጅ እንዳስታቀፈ ሳይመለስ የቀረውን ያልታደለውን ከ/ል በዛብህን እንደገና አሰብኩ ? ለመሆኑ ለዚህ ሁሉ ተጠያቂው ማነው ? የስንቱ ዜጋ ቤት ተዘግቶ ፣ ወጣት በራሪዎችን ሜዳ ላይ በትኖ ፣ አዛውንቶችን በየማጎሪያው እያሸ ያለ ጨካኝና ዘረኛ ስርዓት ። ፋይዳ ቢስ ጦርነት ከንቱ መስዋዕትነት ያልታደለችና እርግማን ያለባት አገር ። አንጀቴ ተቃጠለ ።

ጀግናው ከ/ል በዛብህ

በዛብህ ጴጥሮስ ሎዳም አልኩኝ አንገቴን እንደደፋሁ ። ምን ዓይነት ፍርጃ ነው ? ... ጌታ እየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሆኖ " አባት ሆይ ... ፈቃድህ ቢሆን ይህቺ ፅዋ ከእኔ ትለፍ " የሚለውን የመፅሃፍ ቅዱስ ትምህርት አሰብኩ ። ከምር ብርታትንና ፅናትን ተመኘሁለት ። የባለቤቱንና የልጆቹን ሃዘን አሰብኩ ። መጥፎ ቀን ... መጥፎ ቦታ ... መጥፎ አጋጣሚ ። ቀና ስል ከአዛዥ ጋር ዓይን ለዓይን ግጥም አልን ። ለራሱ እየቀረበለት የነበረውን ቡና አስተናጋጂ ለእኔ እንድትሰጠኝ በጥቅሻ ወደ እኔ እያመለከተ ነበር ። አሁን ለእኔ ሁሉ ነገር መራራ ነው ፤ ነገር ግን የደረቀ አፌን ማርጠቢያ ባዶውን ቡና መጠጣት ጀመርኩ ። ሃሳቤን ግን ከኩ/ል በዛብህ ላይ ሊያነሳልኝ አልቻለም ። አሁን ምን ያስብ ይሆን አልኩኝ በውስጤ ።

በዛብህና የኤርትራው አየር ኃይል አዛዥ ኩማንደር ሃ/ፅዮን ሃድጌ ያላቸውን ጓደኝነትና ቀረቤታ አውቀዋለሁ ። አንድ ጊዜ አራት የኤርትራ አየር ኃይል የበረራ ተማሪዎች በኢትዮጵያ አየር ኃይል ስኩላር ሺፕ አግኝተው ወይም ለበረራ ስልጠና ዕድል አግኝተው ይመጣሉ ። ታዲያ ተማሪዎቹን ደብረ ዘይት በረራ ት/ቤት አምጥቶ ያስረከበው አዛዥ ኩማንደር ሃ/ፅዮን ነበር ። ከስራ መውጫ ሰዓት እንደደረሰ ሃ/ፅዮን ለምን አንድ ላይ እራት አንበላም በሚል እዚያ ላለው የበረራ አስተማሪዎች ግብዣ አቀረበ ። በሃሳቡም ተስማምተን ደ/ዘ ወደሚገኘው ሆራ ራስ ሆቴል አቀናን ። ኩ/ል በዛብህን ጨምሮ ስምንት የምንሆን የበረራ አስተማሪዎች ነበርን ። ሃ/ፅዮን ስለ ኩ/ል በዛብህ ተናግሮ አይጠግብም ። " በጣም የምወደውና የማከብረው አስተማሪዬና ጓደኛዬ እያለ ያምግሰዋል ። እኔ ጋ አስመራ ቢመጣ እንደዚህ ህውሃቶች እንዳደረጉት ተራ አስተማሪ አይደለም የማደርገው ። የአስተማሪዎች አስተማሪ በማድረግ ዘውድ ጭኔ በክብር የማስቀምጠው ሰው ነበር " አለ ። ታዲያ አሁን በተፈጠረው አጋጣሚ ኩ/ል በዛብህን ምን ይለው ይሆን ? ። እንዴት ወንድምና ወንድም ፣ ጓደኛና ጓደኛ እንዲህ የመረረ የመጠፋፋትና የመተላለቅ ግጭት ውስጥ ይገባሉ ? በዚህስ ማን ተጠቃሚ ይሆናል ? አድካሚ የሆኑ ከንቱ ሃሳቦችን ሳወጣና ሳወርድ ሰዓቱ መርፈዱንም ልብ ሳልል ቀረሁ ። ኩ/ል ታደሰ በሃሳብ ጭልጥ ብዬ ከሄድኩበት ቀስቅሶ እንሂድ ባይለኝ ኖሮ ምን ያክል እዚያው ፈዝገፍ እንደምቆይ መገመት ይቸግረኛል ።

ከኩ/ል ታደሰ ጋር ተያይዘን እንደወጣን " ቢ ዜድን አስበሉት አይደል ? " አለኝ ኩ/ል ታደሰ ። (BZ ማለት ኩ/ል በዛብህ በረራ ምድብ ውስጥ የሚጠራበት የአህፅሮት ስሙ ነው) ። ለኩ/ል ታደሰ ምንም መልስ አልሰጠሁትም ... አሁንም ከራሴው የውስጥ ሃሳብ ጋር መግት ላይ ነኝ ። የኤርትራው አየር ኃይል ምክትል አዛዥን ጨምሮ አብዛኛዎቹ ስታፎች የቀድሞው የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባል በመሆናቸው ፣ በተጨማሪም እየተፈጠረ ያለው ግጭት በአንድ ወቅት አንድ ላይ በነበሩ ሰዎች መካከል በመሆኑ የሃዘኔታ መንፈስ ይታይባቸው ። ከኩ/ል ታደሰ ጋር በዝምታ ተጉዘን ከቤቴ በራፍ ላይ ስደርስ ማ/ቴክ አርጃ ፔራን አገኘሁት ። (ማ/ቴክ አርጃ የታወቀ የአርማሜንት ስፔሽያሊስት ኢትዮጵያዊ ነው ፤ ነፍሱን በገነት ያኑራት አሁን በህይወት የለም) ። ማ/ቴክ አርጃ ወደ ቴሌ ሄዶ ደ/ዘ ቤተሰቡ ጋ ስልክ ደውሎ እየተመለሰ ነበር ። ቤተሰብ እንዴት ነው ? ደ/ዘይትስ እንዴት ናት ? ብዬ ጠየቅኩት ። " ቤተሰብ ደህና ነው ... ደ/ዘ ግን አንድ የሻብያ ሚግ አውሮፕላን መትተን ጥለናል ተብሎ እየተጨፈረ ነው " አለኝ ። ሚግ ጥለናል የሚለው ጉዳይ ብዙም ትኩረቴን አልሰጠም ፤ ምክንያቱም እዚህ ኤርትራ አየር ኃይል ውስጥ እየሰራ ያለ አንድም ሚግ የሚባል አውሮፕላን እንደሌላቸው አውቃለሁና ። ይልቅ የገረመኝ ከአንድ ቀን በፊት ዓርብ ዕለት እዚህ አስመራ ከተማ ውስጥ የመኪና ጥሩንባ እየተነፋ ቅልጥ ያለ ጭፈራና ደስታ ነበር ። ምክንያቱ ደግሞ ሁለት የኢትዮጵያ ሚግ-23 መትተን ጥለናል የሚል ነበር ። ሁለቱም ወገኖች አውሮፕላን መትተው እንደ ጣሉና ህዝባቸውም በደስታ እንዲጨፍር እያደረጉት ነው ። ሁኔታው ሁሉ ናላዬን እያዘረው በመሆኑ ሁሉንም ትቼ ወደ እቤቴ ገባሁና አልጋዬ ላይ ጋደም ብዬ እየተከሰተ ያለውን ትርምስ በአይነ ህሊናዬ እየመረመርኩ እንቅልፍ ጣለኝ ።

ከ/ል ታደሰ ሙሉነህ
የሚግ-23 ተዋጊ በራሪ

በነጋታው እሁድ ዕለት ማልጄ በመነሳት ከ/ል ታደሰ በያዛት መኪና አስመራ አየር ኃይል ቤዝ ቀደም ብለን ደረሰን። የዘመቻ ጊዜያዊ ፅ/ቤት ከምድር በታች የተሰራው ባንክር ውስጥ ስለነበር ወደዚያው አመራን ። ዙርያውን መሬት ላይ በተደረደረው ፍራሽና ምንጣፍ ላይ ቁጥሩ በዛ ያለ ሰው ተኝቷል ። አዛዥ ከ/ር ሃ/ፅዮን ወደ አለበት ጠጋ ብለን ሰላምታ አቀረብንለት ። አስከትዬም ውስጤን እያስጨነቀኝ ያደረውን ጉዳይ ከ/ል በዛብህን አግኝቶት እንደሆነ ዓይን ዓይኑን እያየሁ ጠየኩት ። ሃ/ፅዮንም ቁጭትና ንዴት በተቀላቀለበት አንደበት " አግኝቼዋለሁ የማይረባ ሰው ነው " አለኝ ። የኮማንደሩን ንዴት እንዳልገባኝ አልፌ " ግን ደህና ነው ? ምን አለህ ለመሆኑ " ? አልኩት ። " በጣም ነው የተሳሳትከው እንዴት ትንሽ እንኳ አታሰብም እንዴትስ በወያኔ ተልከህ ይህንን ትሰራለህ " እንዳለውና በዛብህም በበኩሉ " አንተስ ብትሆን የሰራሀው ጥሩ ስራ ነው እንዴ ? አገር ጨርሰሃል እኩ ? ምን የተረፈህ ሰው አለ ? ብዙ ሰው ተጉድቷል ? አውሮፕላኖች ከጥቅም ውጪ ናቸው .. አንድም የተረፈ በራሪ የለም ... ሁለታችን ብቻ ነን የተረፍነው ... (እሱንና እንደገናን ማለቱ ነበር) " እንዳለው ነገረኝ ። ከ/ር ሃ/ፅዮንም እየሳቀ መ/አ እንደገና (የከ/ል በዛብህ ዊንግ ማን የነበረ ወይንም ከከ/ል በዛብህ

ጋር አስመራን ለመደብደብ አብሮት የበረረ ወጣት በራሪ) ትናንት ከ/ል በዛብህ ተመትቶ ሲወድቅ ብቻውን ወደ መቀሌ ቤዝ ሲመለስ ወያኔዎች የሻብያ ሚግ መስፈቻው በሚሳኤል መትተው ጣሉት በጃንጥላ ወደ ምድር ከወረደም በኋላ የሻብያ በራሪ ያዘን ብለው ተሰብስበው ቀጠቀጡት " እያለ በጅልነታቸው ተገርሞ ጮክ ብሎ ይስቃል ። ማ/ቴክ አርጃ ፔራ ማታ ስለ ደ/ዘ የደስታ ጭፈራ የነገረኝን አስታወስኩና አሁን ከማንደሩ ከሚነግረኝ አስቂኝ ሁኔታ ጋር አገጣጥሜ እኔም ሳልወድ በግድ ምን ያክል አየር ኃይላችን ወደ ኋላ እየወረደ እንዳለ እያሰብኩ ፈገግ አልኩኝ ። አዛዥ እንዲያውም " ዘግይቶ የደረሰን ዜና " በሚል በቴሌቪዥናቸውም አቅርበውታል ብሎ አከለልኝ።

ኮማንደር ሃ/ፅዮን ከከ/ል በዛብህ ጋር የተነጋገረውንና የሰማውን በመዘርዘር .. አንድ ሚግ አውሮፕላን ለግዳጅ ወደ አስመራ እያቀና እያለ ባልታወቀ እክል በራሪው በጃንጥላ መውረዱንና አውሮፕላኑ መከሰከሱን የአብራሪው ስም ጨምሮ ነገረን ። 24 ሰዓት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ከህውሃት በኩል 2 ሚግ-21 እና 1 ሚግ-23 አውሮፕላኖች መውደማቸውን ፣ በአየር በተደረገ ጥቃት ከህውሃት በኩል ሁሉም በራሪዎች መቁሰላቸውንና ከአሁን በኋላ አንድም በራሪ ግዳጅ ለመፈፀም የሚችል ያለመኖሩን ሲገልፅ በኩራትና በእርካታ ነበር ። አሁንም እያመነታሁ ቆይቼ " አንተስ እንዴት ት/ቤት ትደበድባለህ " ? ብዬ ጠየቅኩት ። ከ/ር ሃ/ጊዮን ሲመልስም " እናንተ ሰዎች መቼ እንደምትነቁ አይገባኝም ። እነዚህን ሰዎች (ህውሃት) አስከ አሁን አላወቃችኋቸውም ማለት ነው ። የመጨረሻ ውሸታዎች ናቸው ። የፖለቲካ ትርፍ የሚያስገኝ ከመሰላቸው ምንም ነገር ከማድረግና ከመናገር ወደ ኋላ አይሉም ማመዛዘን ፈፀሞ አልፈጠረባቸውም ። የሚያወሩትን ሁሉ ከሰማህማ አብደው ያሳብዱሃል ። እነሱ ያሰቡት የጦር ጀት የላቸውም እንደፈለግን እንቀጠቅጣቸዋለን ብለው ነበር ። እድሜ ለጆቤ ። ጆቤ አዛዥ መሆኑና ያንን አየር ኃይል እንዳልነበረ በማድረጉ ባለውለታችን ነው ። ከሁሉም በላይ የሚገርመኝ ግን እነ በዛብህ በጆቤ የመታዘዛቸው ጉዳይ ነው ። አዛዥ ታዛዥ ታዛዥ ደግሞ አዛዥ የሆነባት አገር ። አይነ ስውር አይን ያለውን እንደመምራት ማለት ነው " አለኝ ። ቀጥሎም የኢትዮጵያ አየር ኃይልን መበተን በጣም እቃወም ነበር ። አምርሬም አወግዝ ነበር ። ያለውን ዕምቅ

ኃይል አውቀዋለሁና ። አሁን ግን እንኳንም አፈረሱልን ። እንኳንም በተኩልን ። ባይበተኑ ኖሮ ምን ይውጠን ነበር ? ... አፈር ከድሜ ያስገቡን ነበር ። ከታሰሩትና ከተሰደዱት ግማሽ ያክሉ እንኳ ቢኖሩ ኖሮ ማን ያድነን ነበር ? ሳይደግስ አይጣላም አይደለም የሚባለው ?

..... በአንድ ወቅት እንደውም የታሰሩት ምንም አላጠፉም ልቀቋቸው ... ቢደበድቡም የደበደቡት ሻብያን ነው ... ስለዚህ ፍቷቸውና ለእኛ ስጡን ብያቸው ነበር ። እነሱን ባገኝ ደግሞ ለመላው አፍሪቃ የሚሆን የአቪዬሽን ሴንተር እከፍት ነበር ። እነሱም ያልፍላቸዋል ... ሙያቸውም ሜዳ ላይ እንዳልባሌ አይባከንም ነበር ። ስለዚህ ጆቤ ባለውለታዬ ነው ። በዛብህ ከነጆቤ ቤት ርካሽ ሆነ እንጂ .. የከበረ ዕንቁ ማለት ነው ። ነብይ በአገሩ አይከበርም ... ጆቤ ትልቅ ባለውለታችን ነው የዕውር መሪ " ብሎ ቃላቶቹን ሳይጨርስ ድንገት ፕሬዝዳንት ኢሳያስ መጡና ጨዋታችን በዚሁ አቢቃ ። እኛም ከኮማንደሩ ጋር የነበረንን ጥልቅ ስሜትን ያዘለ ጭጭውውት በዚሁ ቋጭተን ከኮ/ል ታደሰ ጋ ወደ አንድ ጥግ ተጠግተን የራሳችንን ጨዋታ ጀመርን ።

3 ሚግ አውሮፕላኖች ሃያ አራት ሰዓት ሳይሞላ ወደቀ የሚባለው ዕውነት ነው ? ብዬ ኮ/ል ታደሰን ጠየቅኩት ። ኮ/ል ታደሰም ሲመልስ "ትልቁ ኪሳራ ሚግ አይደለም .. በዛብህ ነው " አለኝ ። ... በመቀጠልም " መንግስቱ ካሳ የወደቀ ጊዜ አስታውሳለሁ .. አየር ኃይል ጨላማ የዋጠው ያክል ሃዘን ወሮት ነበር አለኝ ። " ጥሩ በራሪ ስታጣ ጉዳቱ የቤተሰቡ አይደለም ... የአየር ኃይሉ ነው ... የተቋሙ ነው " በማለት ከልቡ በተቆጫ ስሜት ተናገረ ። " የሚገርምህ ግን አሁን ጆቤ ጉዳቱን የሚረዳውም አይመስለኝ አለኝ ኮ/ል ታደሰ እንደተቆጫ ። " በማስከተለም " ለመሆኑ የእነ በዛብህ ግዳጅ ምን ለማጥፋት ነው ? ዲላማቸውስ ምንድነው ? ይሄ ሁሉ መስዋዕትነትስ አስፈላጊ ነው ? " ። በአጠቃላይ የአውሮፕላኖቹም ሆነ የበዛብህ ለሁሉም ኪሳራ ተጠያቂው ጆቤ ነው ። በሙያው የተቀመጠ አዛዥ ቢሆን ኖሮ በዚህ ሁሉ ኪሳራ ምክንያት ወዲያው ስራውን መልቀቅ ነበረበት ። አለኝ ኮ/ል ታደሰ አምርሮ ።

ይህ የኮ/ል ታደሰ አባባል ለአስርተ ዓመታት ከአዕሮዬ አልወጣም ። እውነት ነው ደግሞ ... ጆቤ በሙያው ሳይሆን በፖለቲካ አቋሙ ነው አዛዥ ሆኖ የተመደበው ። አመራሩም ሆነ ውሳኔው ሁሉ ሙያዊ

ሳይሆን ፖለቲካዊ ነው ። እንዲያውም ጆቤ ዘረኛ እንጂ የሰከነ ፖለቲከኛም ስለመሆኑ እጠራጠራለሁ ። ዘር በመሰረቱ የዜግነት እኩልነትን ያቃውሳል ... መጨረሻውም ጥሩ አይሆንም ። ጆቤ በዘር በሽታ የተለከፈ ስለመሆኑ በስሩ በረዳትነት ያስቀመጣቸውን ሰዎች ለአፍታ በአይነ ህሊናዬ ቃኘኋቸው ዙርያውን የራሱን ቋንቋ ተናጋሪዎችን ብቻ ከጋራው ለጋራ ። ይህ አደገኛ ዘረኝነት እንጂ ሌላ ስያሜ ሊሰጠው አይችልም ።

ያ ትውስታዬ ዛሬ 18 ዓመታትን አስቆጥሯል ። አስመራ ያለሁበትን ሁኔታ የተገነዘቡ ዳደኞቹ ሊታደጉኝ ወሰኑ ። በጉብኝት አሁን ወደምኖርበት ሰሜን አሜሪካ እንድመጣ ከፍተኛ እገዛ አደረጉልኝ ። ከመጣሁም በኋላ በአገር ቤት ተለይቻቸው እሩቅ ለእሩቅ እንኖር የነበሩትን ባለቤቱንና ልጄን አምጥቼ በሰላም እኖራለሁ ።

ኮ/ል በዛብህ የከፈለው ዋጋ ለአገሩ እንደሆነ አምናለሁ ። ቢያንስ ግን ክብር መስጠት አስፈላጊ ነበር ። በአንድ ወቅት አሉ የተባሉት አርቲስቶች ተሰብስበው አየር ኃይሉን እንዲገቡኝ ተደረገ ። አስገቡኝው ሻለቃም " የሞተና የበሰበሰ አየር ኃይል ነው የተረከብነው " እያለ ደጋግሞ ይገልጻል ። ይህ አባባል እነ በዛብህን ሁለተኛ እንደ መግደል ይሰማኛል ። እንዲህ አይነቱን ሁኔታ አርቲስት ሜሮን ጌትነት " ጠበል ዳሮ አግኝተው ቁርበት ነከሩበት " በማለት ትቀኝበታለች ። ይህንን ታሪካዊ ስህተትና ዘለፋ ከአገር ውስጥም ይሁን ከአገር ውጪ ማንም ደፍሮ ቆሞ ሊሞግት ድፍረት ማጣቱ ቢያሳዝነኝም አርቲስት ታማኝ በየነ ረዥም እድሜ ይሰጠውና እንባ እየተናነቀው ለቀድሞ የስራ አጋሮቹ እውነታውን በድፍረት አሳውቋል ። በዕለቱ አየር ኃይሉን እንዲገቡኝ የተጋበዙት አርቲስቶችም ይህንን እውነታ ሳይገነዘቡ ይቀራሉ የሚል እምነት የለኝም ። ቢያንስ እነ አርቲስት ሙላቱ አስታጥቄ እነ ጀነራል ፋንታ በላይን ከሙያቸውና ዝናቸው ያውቁዋቸዋል የሚል እምነት አለኝ ። ጥላቻውና ዘረኝነቱ ግን ልኩን ማለፉን በቀላሉ ማየት ይቻላል ።

በቅርቡም ገቢው ለአየር ኃይል ቬተራን አሶሴሽን ይውላል የተባለው የአየር ኃይል ታሪክ መፅሃፍ (ስለ ቬትራን ማህበር ያለኝን ጥያቄ ላቆየውና) በአየር ኃይሎች ዘንድ ከፍተኛ ትኩረትን ስቦ ሰንብቷል ። አንድም ቀን ስለተሰደዱት ፣ በችግር ስለሚቆሉት ፣ ስለ ታሰሩት ፣ በእስር ላይ ህይወታቸው ላለፈ ፣

በስደት ህይወታቸው ላለፈ ፣ ስለ ተበተኑት ባለሙያዎች ድምፃቸውን አሰምተው የማያውቁት ሁሉ ዛሬ ሽር ጉድ ሲሉ ይስተዋላሉ ። ፕሬዝዳንት ግርማ ወ/ጊዮርጊስ .. ይህ ሁሉ የአገር ሃብት የፈሰሰባቸው ባለሙያዎች በከንቱ ሲበተኑ አንድም ቀን ያላስታወሱት ፤ እንዲያውም ሞትና እድሜ ልክ የተፈረደባቸውን የአየር ኃይል አባላት የፍርድ ሰነድ በፊርማቸው ያፀደቁት ፕሬዝዳንት አሁን የአየር ኃይሉ ታሪክ መፅሃፍ ሲመረቅ የክብር እንግዳና ፈራሚ መሆናቸው በእጅጉ የሚያስተዛዝብና ያስደነገጠኝ ክስተት ነው ። በሽራተን የፊት መስመር ላይ የተሰለፉት ከፍተኛ የአየር ኃይል መኰንኖች አስተማሪዎቻችንና

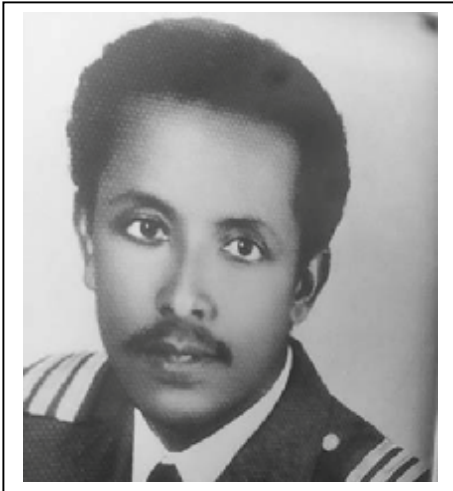
አለቆቻችን ሆነው ሳለ ምንም እንዳልተፈፀመ ፣ ዘግናኙ የብቀላ ጅራፍ ፈፀሞ እንደተረሳና የአየር ኃይሉን ጉዳይ ከብሄራዊ ጉዳይነት ወደ ተራ የግል ጉዳይ ዝቅ ያደረጉት በሚመስል ዓይነት በፕሬዝዳንቱ አማካኝነት የፖለቲካ ስሌት መጫወታቸው ታሪክ በትዝብት የሚመለከተው እንደሆነ ይሰማኛል ። በመጨረሻም ለዚህ መፅሃፍ እውን መሆን ከመጀመሪያው ጀምሮ በቅንነት ጥረት ያደረጉትን ሁሉ ሳላመሰግን አላልፍም ።

=====//=====
=====

ቅን አሳቢው ማኮንን

ምስክር

ኩ/ል ዮናስ ሊበን

"...በውጭ ሀገር ወጥቼ ለመቅረት ያሰብኩት የሀገር ጥቅም በግል ጥቅም ለመለወጥ አይደለም ። የተመቻቸ ኑሮ አግኝቼም

አይደለም ። ከሀገሬ ወጥቼ መኖሩ በብዙ አቅጣጫ የሚከብደኝ እንጂ ደልቶኝና ደስ ብሎኝ የምኖር አይደለሁም ። ነገር ግን በሀገሬ ውስጥ እያለሁ ከመሰል ጓደኞቼ ጋር እንደሰሰተኛ ደረጃ ኢትዮጵያዊ ተቆጥሮ ከምኖር ይሻል ይሆናል በማለት ነው።..."

ይህን ጽሑፍ ያገኘሁት ከዛሬ 28 ዓመት በፊት ለሀገር መከላከያ ሚኒስትር ፣ ለሀገር ውስጥ ጉዳይ ምኒስትርና ለአየር ኃይል ዋና አዛዥ ከተጻፈ ደብዳቤ ላይ ነው ። ይህ ትናንትም ሆነ ዛሬ ከሀገሩ ወጥቶ የሰው ዘር አለ በተባለበት ሁሉ ተሰዶ ኑሮን እንዲገፋ የተገደደው ሰራዊት ሁሉ ጩኸት ነው ። ሰው ከተወለደበት ቀዬ ወጥቶ እግሩ ያደረሰበት ድረስ ለመሄድ የሚወስነው ያለምክንያት አይደለም ። ሲከፋና ሲገፋ እንጂ።

ከላይ ላይ ቀንጭብ አድርገን መግቢያችን ላይ ያወጣነውን ደብዳቤ የጻፈው ኩ/ል ዮናስ ሊበን ነው ። ኮሎኔል ዮናስ እኔ እስከማቀው ድረስ አየር ኃይል ካፈራቸው ምርጥ መኮንኖች ውስጥ አንዱ ነበር ። እንዲህ አይነት ሰዎች ሃገራቸውን እንዳይታደጉ ዕድል መነፈጋቸው ያስቆጫል። ከእነሱ ይልቅም ይበልጥ የተጎዳቸው ሀገራችን ናት።

ኮሎኔል ዮናስን ለዚህ መጽሔት እንዳናግረው ስጠየቅ አላቅማማሁም ። የአየር ኃይል ሕይወቴን

በተመለከተ ስሙን ለአለፉት ሰላሳ ዓመታት ሳነሳ ነበር የኖርኩት። በዚህ ረዥም ዘመን ውስጥ ግን በአካል ለመገናኘትም ሆነ ለማነጋገር ዕዳሉ ገጥሞኝ አያውቅም ነበር።

ስልኩን እንደአገኘሁ ደወልኩለት ። በሁለት ጥሪዎች አነሳልኝ ። እራሴን አስተዋውቄ ሊያነጋግረኝ ፈቃደኛ እንደሆነ ጠየኩት ። አላሳፈረኝም ። አንቱታውን ያስተወኝ በሁለተኛው ቀን ነው ። በአንቱታ ነበር የማውቀውና ያንን ለመለወጥ በእርግጥ ተቸግራለሁ ። ሁለት ጊዜ አስተምርኛል ። ማኔጅመንት ስደስትና ኦ ሲ ኤስ አስራ ሶስት ። ለአንቱታ የሚገባውን ከበሬታ በልቤ ይገጥ አንተ ስለው ቀለለኝ ። ለካስ አንተ ማለት የበለጠ ያቀራርባል ። በኋላ ነው ይህንን የተረዳሁት ።

ኮሎኔል ዮናስ ዛሬ አሜሪካ ፣ ቴክሳስ ዳላስ ከተማ ውስጥ ይኖራል ። ከባለቤቱ ከሲስተር ሔዋንና ከሶስት ልጆቹ ጋር ። በነገራችን ላይ ሲስተር ሔዋን አየር ኃይልን በሕክምናው ረገድ የባለቤቷን ያህል አገልግላለች ። ሁለቱ ልጆች ለአቅም-ዓዳም ደርሰው ፣ ጎጆ ወጥተው አምስት የልጅ ልጆችም አፍርተውለታል ። ዳላስ ውስጥ የቀድሞ አየር ኃይል አባላት ማሕበርንም ይመራል ። ይህ ማሕበር እንዴት ተጠነሰሰ ? ምንስ ሰርቷል ? የሚል ጥያቄ አቀረብኩለት ። ሊቃለ-መጠይቁ ዋና መሰረት የሆነውም ይህ ነበረና።

የዳላሱ አየር ኃይል ማሕበር የተመሰረተው በፈረንጆቹ አቆጣጠር 2004 ላይ ነው ። መጀመሪያ ባለቤቱ ሲስተር ሔዋን ሃሳቡን አፈለቀች ። ለምን አንሰባሰብምና አንጠያየቅም ፣ አንረዳዳም በሚል ። ዳላስ ላይ በዚህ መልክ ማሕበሩ የመሰረት ድንጋይ አቆመ ። ከዚያም ሂውስተኖች ጠይቀው ተቀላቀሉ ። ዛሬ ይህ ማሕበር አድጎ ዳላስ ፎርትዎርዝ ሜትሮፕሊታክስን ፣ ሂውስተንን ፣ አስቲንና ሌሎችንም በቴክሳስ አካባቢ የሚገኙ አስራ ሶስት ቤተሰቦችን አቅፏል ። በደጉም በከፉም የማይለያዩ ቤተሰቦችን ። መጀመሪያ በየወሩ ፣ በኋላም በየሶስት ወሩ ፣ አሁን ደግሞ በአራት ወር አንድ ጊዜ ይገናኛሉ ። በደስታም

ሆነ በሐዘን ሁሉም ለአንዱ፣ አንዱም ለሁሉም ይደርሳሉ ። ከሌላ አካባቢ ማሕበራት ጋርም ማለትም ከዲሲውና ከአትላንታው ማሕበር ጋር እየተገናኙ አየር ኃይልን በተመለከተ አስፈላጊ በሆነው ነገር ሁሉ ተባብረው ሰርተዋል ። ቤላሩስ የነበሩ ስምንት የአየር ኃይል ሰልጣኝ አበራሪዎችን ሕይወት ለማትረፍ በተደረገው ርብርብ ውስጥ የዳላሱ ማሕበር ድጋፍ መስጠቱን ኮሎኔል ዮናስ አጫውቶኛል ። ሌሎችም ስራዎች እንዲሁ በትብብር ተከናውነዋል ።

ኮሎኔል ዮናስ እንደነገረኝ ከሆነ ከዚህ በተጨማሪም በአካባቢው ነዋሪ ሕይወት ውስጥ ማሕበራቸው ትልቅ ሚና ይጫወታል። ለኮምኒቲው አባላት ትምህርት ይሰጣሉ ። በሐዘን ጊዜ ለቀብር የሚውል ገንዘብ ይለግሳሉ ። ሌላም...ሌላም በጎ ስራዎችን ይሰራሉ።

ኮሎኔል ዮናስ አስራ ሁለተኛ ክፍልን የጨረሰው ወሎ ውስጥ ወ/ሮ ስህን ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ነበር ። ከዚያም በፈረንጅቹ 1963 በካዴትነት አየር ኃይል በኤሌክትሮኒክስ ሙያ ይቀጠራል ። በጥሩ የአካዳሚክ ውጤቱ ተመርጦም ወደ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ተልኮ በአስተዳደር ሙያ ሰልጥኖ ተመርቋል ። ከዚያ በኋላ በሻለቃነት ማዕረግ የሰጥላይ ስኳድሮን አዛዥ ቀጥሎም ሄድኳርተር ውስጥ በኮሎኔል ማዕረግ ሎጅስቲክስ መምሪያ የማቴሪያል ማኔጅመንት ድቪዥን ሃላፊ ሆኖ ሰርቷል።

ቀደም ብዬ እንደገለጽኩላችሁ ኮሎኔል ዮናስ አስተምሮኛል ። የአለቆቹ አለቃም ነበር ። እዚች ላይ አንድ ወግ ላውጋችሁ።

በኢሕአፓ አባልነት ለሶስት ወራት እስር ላይ ከርመን ያልነቁ ሰዎች አነቁንና ከዳደሮቹ ጋር ተፈታን ። ወደ አየር ኃይል ተመልሰን እንድናመለክትም ታዘዝን ። የቀረንን የማኔጅመንት ኮርስ በተወሰነ ጊዜ አጠናቀንና ለስራ ብቁ ናችሁም ተባልን ። ከዚያም ለምደባ ጠቅላይ መምሪያ ፐርሶኔል እንድናመለክት ተላክን ። እኔም ተራዬ ሲደርስ የወታደራዊ አስተዳደር ክፍል ሃላፊው ቢሮ ገባሁና ሰላምታ ሰጥቼ በተጠንቀቅ ቆምኩ ። የክፍሉ ኃላፊ ሻለቃም እግሩን ጠረጴዛ ላይ ሰቆሎ ተቀበለኝ ። እኔን በተመለከተ በፖለቲካ ምክንያት የደህንነት ችግር

አንዳለም ጠቅሶ ሰጥላይ ስኳድሮን አስተዳደር ውስጥ ሴክሬተሪ ሆኜ መመደቤን ነግሮ አሰናበተኝ ። ሴክሬተሪ ሆኖ መመደቡን አልጠበኩም ነበር ። ግን አላዘንኩም ። እንዲያውም በሆዴ ስቄ ወጣሁ ። ከትምህርት ውጤቱ አንጻር ሌላ የተሻለ ቦታ እመደባልሁ ብዬ ግን ጠብቄአለሁ።

በዚያኑ ሰዓት በቀጥታ ወደ ሰጥላይ ሄጄ ለስኳድሮኑ አዛዥ ለሻለቃ ዮናስ አመለከትኩ ። እሱም በእርግጥ በፍላጎቴ መመደቤን ጠየቀኝ ። አይደለም አልኩት ። የኔ ፍላጎት ፐርሶኔል ወይንም ፋይናንስ እንደነበረ ጨምሮ ገለጽኩለት ። እነዚህ ዲፓርትመንቶች ከእሱ ዕዝ ወጪ እንደሆኑ ገልጻልኝ ለጊዜው ወደ ታይፒንግ ፑል እንድሄድ ነገረኝና ወጣሁ ። ከታይፒንግ ጋር ለአስር ደቂቃዎች ያህል ተፋጥጬ እያለሁ ኮሎኔል ዮናስ ድንገት መጣና ወደ ቢሮው ይዞኝ ሄደ ። ከዚያም ፐርፌክንግ (ዕቃ ግጥር) በኔ ስር ነውና እዚያ መግባት ከፈለክ አሁኑኑ ልላክህ አለኝ ። አላመንኩም ። በዚያ ጊዜ ፐርፌክንግ የሚመደቡ ሰዎች ጥቂትና ረጅም ዘመን ያገለገሉ ብቻ ናቸውና ። የሆኖ ሆኖ በዚያኑ ዕለት፣ በዚያች ሰዓት ውስጥ የእኔም ሕይወት የተለየ አቅጣጫ ያዘ ። በወራት ጊዜ ውስጥ አዲስ አበባ ፐርፌክንግ ቢሮ የመመደብ ዕድሉ ገጠመኝ ። አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የማታ ትምህርቱን ለመከታተልም ቻልኩ ።

የዚህን ሰው ቅንነትና ደግነት ዛሬ በዚህ ጽሑፍ ላይ ለማስፈር መቻሌ አስደስቶኛል ። በውይይታችን መሃከል ይህንን ታሪክ ለኮሎኔል ዮናስ አነሳሁበት ። አላስታወስም ። ምናልባትም እንደዚህ አይነት በጎ ስራዎች ለእሱ አዲስ ሳይሆን ቀርቶ ሊሆን ይችላል።

ኮሎኔል ዮናስ የሃገሩ ጉዳይ እጅግ ያሳስበዋል ። ሃገሩን ባለው አቅም ሁሉ ለማገልገል የነበረውን ፍላጎትና ቁርጠኝነት ያመከኑበትንም ያማርራል ። ያለምንም ምክንያት አንድ ዓመት ከሶስት ወር ወሕኔ የጣሉት ሰዎች ዛሬ የሉም ። ዓላማቸውም እንዲሁ ። ለዛሬው ቀን ያበቁን እነሱ ለመሆናቸው ግን እርግጥ ነው ። ጥሩ ጭንቅላቶችን እየኮረከሙ ። ኮሎኔል ዮናስ ስለ ቀድሞው አየር ኃይል ያለው ፍቅርና አመለካከት ጥልቅ ነው ። አየር ኃይል የብሔረሰቦች ሙዜዬም እንደነበረም ያስታውሳል ። ዕውቀት ፣ ፍቅርና መከባበር ድንበር ያልተበጀበት ቤት እንደነበረ ነው የሚያውቀው ። አባላቱ በሄዱበት ሁሉ የሚያኮሩ ብቁና ንቁዎች ናቸው ። ከአየር ኃይል

አልፈው ተርፈው ሌሎች ሃገሪቱ ውስጥ ያሉ ብዙ ተቋማትን ይረዱ ነበር ። እሱም በበኩሉ በብዙ መስሪያ ቤቶች የቀረበለትን የድጋፍ ጥሬ ተቀብሎ አስተናግዷል።

በውይይታችን ማገባደጃ ላይ ኮሎኔል ዮናስን ሰለ አዲሱ የቀድሞ አየር ኃይል አባላት ዓለም አቀፍ ሕብረት ምን እንደሚያስብ ጠየኩት ። የሚያስበውን ነገረኝ። ዓላማውን ይደግፋል ። ይሁን እንጂ ማሕበሩ ሲጠነሰስ የረገጠው መሬት ኮሮኮንቸ ሰለነበር ውጤቱ እንደታሰበው ያማረ እንዲሆን ብዙ መሰራት እንዳለበት ያምናል ። አለመግባባቶችን

በውይይት ከማስወገድ ይልቅ በእንኳያ ሰሊያንታና በስም ማጥፋት ዘመቻ ላይ ትኩረት መደረጉን አልወደደውም። ከአየር ኃይላችን ባሕል ውጪም መሆኑን ነው የገለጸልኝ ። እንደ መፍትሔ የጠቆመኝም የቆሰሉ ስሜቶችን ለማከም ከእያንዳንዳችን ብቃትና አስተዋይነት እንደሚጠበቅ ነው ። አጥፍቻለሁ ብሎ ይቅርታ መባባልን ፣ አርቆ ማሰብን ፣ ለአንድነትና ለበጎ ስራ መሰለፍን የመሰበኩ ስራ የሁላችንም ሃላፊነት መሆን አለበት ባይ ነው ። እሱም በዚህ ረገድ የበኩሉን አስተዋጾ ለማድረግ ፈቃደኛ እንደሆነም አረጋግጣልኛል ።

=====////=====

እውነት እና ንጋት

ተሾመ ተንከብሎ

ሰው ሁሉ ስላልተናገረው ወይም ስላልጻፈው እንጂ በልቡ ትልቅ ታሪክ አለው ይላል ቸሩ ሰጠኝ ። በእርግጥ እውነት ስትናገርና ስትጻፍ ከሩቅ ሳይሆን ከብብትህ ስር እልፍ አላፍ ጠላት ሊፈለፈልብህ እንደሚችል መዘንጋት የለብህም ። ቢሆንም ከመጻፍ አትባዝን ፤ ይለኛል ።

እዚህ ሰሜን አሜሪካ ረዘም ላሉ ወራት ገለል ብዬ ኖራ መጀመሪያ በአካል ያገኘሁት ሰው ቢኖር ቸሩን ነው ። በብቸኝነት ብዙ አሳልፌአለሁ ። በኋላ ግን ሰው ናፈቀኝ ። ቸሩ ከእኔ 5 ሰዓት እርቀት ላይ ስለሚኖር በአካል አግኝቼው መሳቅና ፈታ ማለት አማረኝ ። ስለዚህ አውቶብስ ተሳፍሬ ቸሩን ፍለጋ መንገድ ገባሁ ።

ከቸሩ ጋር አየር ኃይል የመከፈንኛቸው መኖርያ ሰፈር ውስጥ አንድ መኝታ ቤት ተጋርተን እንኖር ነበር ። ማለፊያ ጨዋታ አዋቂና እረፍት የሌለው ቁንጥንጥ ሰው ነበር ። ሲያወጋህ እጁን አየር ላይ እያወናጨፈ ደጋግሞ በአባቱ የመማል ልምድ አለው ። እዚያ ማዶ ተቀምጦ በአየር ላይ እጁን እየዘረጋ "ሰጠኝ ይሙት" እያለ ሲምል ለአባቱ ለአቶ ሰጠኝ የሚያዘን አይመስልም ። ... ጨዋታ የሚዋጣለት ብትን ያለ የአራዳ ልጅ ነው ። ትላልቅ አይኖቹን ቡዝዝ አድርጎ በላይ በላዩ እየተነፈሰ አንስቶ የማይጥለው ወግ የለም ። ታዲያ ጨዋታ ብቻ አይደለም ... ፀሃፊም ነው ። አጫጭር ታሪኮችን በአገኘው ቦታ ላይ ሆኖ እየጫጫረ ለራሱ ከአነበበ በኋላ ቀዳዶ ይጥለዋል ። ቀዳዶ መጣሉን እንደማልወድለት ደጋግሜ ነግራለሁ ። ቢያንስ ልናነበው ይገባል ብዬው ተስማማ ። እናም አንድ ቀን ከሚፀፋቸው ፅሁፎች መካከል አንዱን አነበበልኝ ። ጦሽ ብዬ በሳቅ ፈነዳሁ ። የቸሩ ፅሁፍ በአካል ቁጭ አድርጎ የሚያወራህ ነው የሚመስለው ። ግሩም ፀሃፊ መሆኑንም እንድቀበል አድርጎኛል ።

ከቸሩ ጋር 1991 ህውሃት ወደ ስልጣን ሲመጣ የተለያየን ነን ። ከ15 ዓመታት በላይ ሳይሆንን

አልቀረም ። በብዙ መከራ ውስጥ ተገዘናል ። በገፅታችን ላይ ለውጥ ተከስቷል ። ጥሩነቱ ላለፉት ሁለትና ሶስት ወራት በሰልክ የተለያዩ ጉዳዮችን እያነሳን ጥለናል ። ብዙዎቹ ከእኔ አእምሮ ውስጥ እየተነኩ እየወጡ ነበር ። በህውሃት እስር ቤት ያሳለፍኳቸው ሁለት ዓመታትና ከእስር በኋላም የነበረኝ ምቹት አልባ ኑሮ ከፋኛ ሳይገቡኝ አልቀረም ። ታዲያ ቸሩ በቀልዶቹ እየዋዛ እየተረሱኝ የነበሩትን እንዳስታውስ ረድቶኛል ። ዛሬ ደግሞ በአካል ላገኘው ወደ እርሱ እየከነፍኩ ነው ።

እየተገዘኩበት ያለው አውቶብስ የ5 ሰዓቱን መንገድ እንደቀልድ ፋት አድርጓት ቸሩ የሚኖርበት ከተማ ሲያደርሱኝ እዚያው የአውቶብሱ መናኸሪያ ውስጥ እየጠበቀኝ ነበር ። መጀመሪያ ሳየው አልለየሁትም ። ፀጉሩን ሙልጭ አድርጎ ተላጭቶ የ12 ዓመት ልጅ መስሏል ። ፈገግ እንዳለ እየተጠጋኝ ሲመጣ ጥርሶቹ ችምችም ብለው ተስተካክለው ሳያቸው ደግሞ ግር አለኝ ። ድሮ እንዲህ አልነበሩም ... "አይ የፈረንጅ ነገር" ... አልኩኝ በውስጤ ።

አጠገቤ ደርሶ በሚያዋዛው ቀልዱ እየወራረፈ የያዘኳትን አነስተኛ የጉዞ ሻንጣ ተቀብሎኝ ወደ አቆማት የግል መኪናው አስገብቶ ከጉኑ አሳፍሮኝ ተፈተለክ ። ቸሩ ዛሬም ፈጣን ነው ። በትልቁ ከተማ የተጨናነቀ ትራፊክ ውስጥ እንደዋዛ መኪናውን ያሽከረከረ " ደህና ነህ ጃል ... ብዙም አልተቀየርክም " አለኝ ። ዕይታውን ከፊት ለፊቱ መንገድ ወደ እኔ እየመለሰ ። ከልቡ እንዳልሆነ ከድምፁ ያስታውቃል ። አርጅቼበታለሁ ... በእጅጉም ወፍሬበታለሁ ። ውፋሬ ፈረንጅ አገር የጤናም የምቹትም እንዳልሆነ ቸሩ አሳምሮ ያውቃል ። ከፋ ተናግሮ ሊያስበረግገኝ እንዳልፈለገ ገብቶኛል።

ሰፈሩ ደርሰን ገና ደጃፉን ከመርገጣችን ተንደርድሮ ከትልቁ ማቀዝቀዣ ውስጥ ሁለት ቢራ በማውጣት አንዱን ቢራ በሌላኛው ከፍቶ "እስኪ እቺን ያዝ" ብሎ እየተጣደፈ አቀበለኝ ። ለእራሱ ደግሞ እጁ ላይ የቀረውን ሌላኛውን ቢራ ችምችም አርጎ ባሰራው ጥርሱ ለመክፈት ሲታገል አሳዘነኝና ፈጥኜ በመቀበል አፍሪካዊ በሆነው ጥርሴ በቀላሉ ከፍቼ ሰጠሁት ። በስሱ ፈገግ እንዳለ " ቺርስ ... ና ዝዳሮቪያ " ብሎ

ጠርሙሶቻችንን አጋጩ ። " ለጤንነታችን " አልኩት መስከረብኛውን ወደ አማርኛ መልሼ ።

ቸሩ ጨርሶ አያግባ እንጂ ወደ ትዳር እየተንደረደረ እንደነበር በቤቱ አኳኋን መረዳት ቀላል ነበር ። የምግብ ማብሰያው ክፍል በተለያዩ የአበሻ ምግቦች ተጣቧል ። መቼም ሴት ከሌላች በስተቀር ይህንን ሁሉ ቸሩ ብቻውን አበሰለ ለማለት ያስቸግራል ። እኛ ግን የቻልነውን ያክል ተመገብንና ቢራችንን ጨርሰን ከተማውን ወለል አድርጎ ወደሚያሳየው ሰፊ መስከረብ በመሄድ ውጪውን አሻግረን እንድናይ ሆነን ተመቻችተን ተቀመጥን ። ሲፈጥረኝ ቀለም ያለው አልኩሆል አልወድም ። በመሆኑም እሱ ውስኪውን እኔ ደግሞ የሩስያውን ቮድካ ቀዳንና ረጅሙን ወጋችንን ጀመርን ።

ድንገት ከቸሩ ጋር እንዴትና መቼ እንደተለያየን አያውጠነጠንኩ ነበር ። ግንቦት 8 ቀን 1981 ዓም ደብረ ዘይት አየር ኃይል ቤዝ ውስጥ ሰላማዊ የዕለት ተዕለት ስራችንን እያከናወንን ሳለን ማምሻውን ድንገት ከስራ መውጣትም ሆነ ከውጪ ወደ አየር ኃይል ግቢ መግባት እንደማይቻል ጥብቅ ትዕዛዝ መውጣቱን የተነገረንን ዕለት የወጋችን መግቢያ አደረግን ።

ሜ/ጀ መርዕድ ንጉሴ ፣ ሜ/ጀ ፋንታ በላይና ሜ/ጀ ደምሴ ቡልቶ

በዚያን ዕለት እንዲያ ጀንበር እያዘቀዘቀች ባለችበት ምሽት ተዋጊ አውሮፕላኖች ያለ ልማዳቸው እየተምዘገዘጉ ተከታትለው የመነሳታቸው ጉዳይ ያልተለመደ በመሆኑ ሚስጢሩ እየከነከነ ነበር ። ያኔ እኔ ከሶቭየት ህብረት የበረራ ትምህርቴን ጨርሼ በደብረ ዘይት ሃረር ሜዳ ቤዝ ውስጥ ሚግ-21 ተዋጊ አውሮፕላን ላይ ተመድቤ ስልጠና እየወሰድኩ ነው ።

የግንቦት 8 ሰላማዊ ቀን ደህና ውሎ አመሻሽ እንዲህ ላይ መደፍረሱ እያሳሰበን ባለንበት ሁኔታ አልጭቲ-3 የተባለች የህይወት አድን (Search & Rescue) ሄሊኮፕተር ፤ ተዋጊ አውሮፕላኖቹ ከመነሳታቸው ቀደም ብላ በአዲስ አበባ አናት ላይ እያንገጠበች ወረቀት እየበተነች ስለመሆኗ ያወቅነው ነገር አልነበረም ። ሄሊኮፕተሩ ግዳጁን አከናውና በሰላም ካረፈች በኋላ በራሪዎቹ አዲስ አበባ ላይ የመንግስት ለውጥ መደረጉን የሚያበስር በራሪ ወረቀት በትነው እንደመጡ በሹክሹክታ ሲገልጹልን ለምን ከግቢ መውጣትም ሆነ ወደ ግቢ መግባት እንደተከለከለ ፍንጭ አገኘን ። በድንገተኛው ዜና ከፋኛ ብንደነግጥም በክስተቱ ውስጣችን ጮቤ ረግጧል ።

ነገሮች ሲሰክኑ ከስራ መውጣት ተፈቀደና ወደ ማረፊያችን ስንደርስ የአየር ኃይል መኮንኖች መኖሪያ ሰፈር ውስጥ የሚገኘው ክብብ ጥቅጥቅ ብሎ በመኮንኖች መሞላቱን አስተዋልን ። ያለወትሮው ሰራዊቱ መጠጥ እየቀዳ "ቺርስ" እያለ በደስታ ይገባበዛል ። ግርግሩ ሳበኝና ወደዚያው ጉራ አልኩኝ ። በአብዛኛው መኮንን ላይ የእጩይታ ስሜት ይነበባል ። የመንግስት ለውጥ ተደርጓል የሚለው የሹክሹክታ ወሬ በሁሉም ዘንድ በበጎ ዜናነት ለመወሰዱ ምልክት ነበር ።

ለነገሩ ወትሮም ቢሆን አየር ኃይል ከደርግ ጋር ወዳጅ አልነበረም ። ወታደራዊው ስርዓት አገሪቷን እያስተዳደረ ያለበት አኳኋን ፣ የባለስጣናቱ የአመራር ብቃትና እያደር መፍትሄ በራቀው የእርስ በርስ ፍጅት ሳቢያ ከፍተኛ ክፍተት እየተፈጠረ ነበር ። በመሆኑም ለኢትዮጵያ የግዛት አንድነት መጠበቅና ለህዝቦቿ ደህንነት መፍትሄ ለማፈላለግ ሌት ተቀን የሚደክሙ ውድ የአገሪቷ ልጆች መኖራቸው አያስገርምም ። የመኮንኖቹ ክብብ የግብዣ ግርግርም የንቅናቄው የድጋፍ ምልክት ይመስላል ። በዚህ ላይ የአስመራው ራዲዮ የመፈንቅለ መንግስቱን መሳካት አስመልክቶ የሚያሰማው የድል እወጃ ሁሉንም እያስፈነደቀ ነበር ። ዳሩ ምን ያደርጋል ? ምሽቱ እንደዚያ በደስታ አልፎ የበነጋው ማለዳ መሪር ሃዘንን ይዞ መጣ ። እንደ ዕንቁ የምንሳሳላቸው አዛዦቻችን አዲስ አበባ ላይ መስዋዕት የመሆናቸው ዜና አስደንጋጭ ነበር ።

..... ጄኔራል አመሃ ተሰውተዋል ። ጄኔራል ፋንታ በላይ ደግሞ ለጊዜው የት እንደደረሱ አልታወቀም ።

በቃ ! በቋፍ ላይ የነበሩት ደርግና አየር ኃይል ላይታረቁ ተቀያየሙ ።

እኔና ቸሩ ደብዘዝ ባለው ሙብራት ውስጥ ተቀምጠን በሰፊው መስኮት ባሻገር በኤሌክሪክ ብርሃን ያሸበረቀው ከተማ ላይ አፍጥጠን ከአንዱ ወግ ወደ ሌላኛው በመዝለል ትውስታችንን እያነሳን ቀጥለናል ።

ያልተሳካውን መፈንቅለ መንግስት ሙከራ ተከትሎ አየር ኃይል አዛዦቹን ያለአግባብ በደርግ በመበላቱ ሳቢያ ሰራዊቱ ላይ የተፈጠረው ስሜት ጥሩ አልነበረም ። ሰራዊቱ አዛዦቹን ይወዳል ። በስራቸውም ይተማመናል ። እናም ያለፍርድ በጭካኔ ሲታረዱ በዝምታ ሊታገስ እንደማይችል እሙን ነበር ። ስለዚህ አየር ኃይል ተስፋው ተሟጠጠና አመረረ ።

ሳይውል ሳያድር በአየር ኃይል ውስጥ በመንግስት ላይ ተቃውሞ መነሳቱን የሚያሳዩ እርምጃዎች መስተዋል ጀመሩ ። በራሪዎችም ሆኑ ሌሎች ባለሙያዎች ወደተለያዩ አቅጣጫ መከብላቸው የዕለት ተዕለት ዜና ሆነ ። ይህ ጉዳይ የደርግን የስልጣን ዘመን እንደሚያሳጥረው እሙን ሲሆን አዛዦቻችንን በማረድ የመንግስት ለውጥን ማስቀረት እንደማይቻል ቁልጭ አድርጎ የሚያሳይ ነበር ። ሰራዊቱም ሆነ ህዝቡ ከደርግ ጋር ሆድና ጀርባ እየሆኑ መምጣት ደግሞ ለአማፅያኑ ያልጠበቁት ታላቅ ገፅ-በረከት እንደ መና ከላይ ወረደላቸው ። ጎርፍ ያመጣው ዕድል ያለጥርጥር መዳፋቸው ውስጥ አረፈች ። በደርግ ግትርነት ተስፋ የቆረጠው ህዝብና ሰራዊት በትንሹ ገርብብ አድርጎ በዘጋው በር በኩል ወደ መሃል አገር የሚያደርጉትን ግስጋሴ ቁልቁለት አደረገላቸው ። የከበሯቸውም ድምፅ መሃል አገርን እየነቀነቀ መሰማት ጀመረ ።

ግንቦት 20 ቀን 1983 ዓም ህውሃት መራሹ አማፂ ጦር ደብረ ዘይት ሃረር ሜዳ አየር ምድብን ሲቆጣጠር ቸሩ እዚያው አካባቢ እንደነበር ያስታውሳል ። በሻለቃ አካሉ የሚመራው የአየር ኃይል የጥበቃ ሻለቃ ከደብረ ዘይት በስተሰሜን ወጣ ብላ በምትገኘው ጨፌ ዶንሳ የገጠር ከተማ ላይ በመመሸግ የህውሃትን ሰራዊት ጉዞ ለማዘግየት ሙከራ በማድረግ ታላቅ መስዋዕትነት መክፈላቸውን የሚረሳው አይደለም ። ሻለቃ አካሉ ጦራቸውን እየመሩ ጭንቅላታቸውን በጥይት ተመትተው ገለል

እስኪደረጉ ድረስ አጥብቀው በመከላከል የወራሪውን ኃይል ጉዞ በማዘግየት ከፍተኛ ገድል አስመዘግበዋል ። በኋላ ግን ነገሮች በፍጥነት ተቀያየሩ ። ደብረ ዘይት ቤዝ አቅራቢያ ኩ/ል ጌታቸው ከባለቤታቸው ጋር በመኪና በመጓዝ ላይ እያሉ ከአማፅያኑ በተተከሰባቸው ፀረ ተሽከርካሪ ከፍተኛ የመቁሰል አደጋ ደርሶባቸው ባለቤታቸው እጅ ላይ አርፈዋል ተባለ ። ባሻ ደበበ የተባሉ አባልም የአየር ኃይሉን አውቶቡስ እያሸከረከሩ እያለ በአማፅያኑ ተተከሰባቸው ህይወታቸው አለፈ የሚለውም ተደገመ ። ከዚያ በኋላ የነበረው ሁሉ አሳዛኝና ዘግናኝ ነበር ። ደብረ ዘይት ገና ከማለዳው ማቅ ለበሰች ።

በዚያን ዕለት ቸሩ ድንገት ከመኖሪያው ከመከንኖች ከበብ እንደ ወጣ ነበር ሳይመለስ በዚያው ተቆርጦ የቀረው ። ለነገሩ በአየር ኃይል ተቋም ላይ የከፋ ነገር ይመጣል ብሎ አላሰበም ። አማፅያኑ ስርዓቱን እንጂ የአገሪቱን ተቋማት ዲላማ አድርገው መጥተዋል ብሎ ማሰብ ከባድ ነበር ። በመሆኑም ማምሻውን ነገሮች ሲረጋገጡት ወደ መኖርያው መመለስ ይችል እንደሆነ ለማረጋገጥ ወደ መከንኖች መኖርያ ሰፈር ሲያቀና ዋናው የመግቢያው በር በአዲሶቹ የህውሃት ሰራዊት ተዘግቶና በጥብቅ ጥበቃ ስር መዋሉን ይመለከታል ። እንዲያውም መኝታ ቤቱ ቁም ሳጥን ውስጥ ትቷት ወጥቶ የነበረችውን ማለፊያ የቆዳ ጃኬቱን አንደኛው ታጋይ ለብሷት በማየቱ እርሙን በማውጣት ደብረ ዘይትን ለመጨረሻ ጊዜ በመሰናበት ወደ አዲስ አበባ አቀና ። አለቀ !

..... በጉዞው ላይ የነገሮች አኳኋን እየከነከኑት ነበር ። አማፅያኑ የባዕድ ወራሪ ይመስል ለምን አየር ኃይልን የጥቃት ዲላማቸው እንዳደረጉት አልገባ ይለዋል ። ማንም እንደሚያውቀው ደርግና አየር ኃይል ፍቅር አልነበሩም ። አየር ኃይሉ የአገር አንድነትን ለመጠበቅ እንጂ የደርግን ስርዓት ዘልዓለማዊ ለማድረግ አልነበረም ሌት ተቀን መስዋዕትነት የሚከፍለው ። ሰራዊቱም ቢሆን በደርግ የአስተዳደር ድክመት እየተሰላቸ የውጊያ ስፍራውን በራሱ ግዜ እየለቀቀ ወጣ እንጂ በውጊያ ተሸንፎ አልነበረም ተኩስ ያቆመው ። ለዚህ ደግሞ መሳሪያውን ወደታች ዘቅዝቆ ውሃ እየለመነ በመጠጣት ወደ መኖሪያ ቄዬው በሰላም መመለሱ የአደባባይ ሚስጢር ነበር ። መቼም አማፅያኑ የደርግን ሽንፈት የብቻቸው ድል አድርገውት ከሆነ ተወዳዳሪ የማይገኝላቸው ግብዘች

ናቸው እያለ ከራሱ ጋር እየተሟገተ ነበር እትብቱ የተቀበረችበት አዳ ገነት የደረሰው ።
 ቸሩ እንደጠረጠረው ህውሃት ሳይውል ሳይደር በእጅጉ ታበየ ። በሰላም ወደ መኖሪያ ቁዬው የተመለሰውን የአገሪቷን የመከላከያ ሰራዊት አሸነፍኩ እያለ በየመንደሩ ከበሮውን ማስጮህ ስራዬ ብሎ ተያያዘው ። የሰራዊቱንም ዕጣ ፋንታ አሳዛኝ በሆነ መልኩ በጅምላ እንዲበተን አደረገ ። ለዘመናት የኢትዮጵያን የግዛት አንድነት በደሙ ያስከበረ የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት "የደርግ ወታደር" ወደሚል የዘለፉ ስያሜ ዝቅ በማድረግ በሞራሉና በሰብዕናው ላይ ተዘባበተበት ። ይህ ሃላፊነት የጉደለው ውሳኔ ትውልድንም አገርንም በእጅጉ ሊጉዳ እንደሚችል ማንም የሚገነዘበው እንደሆነ ግልፅ ነበር ። የአማፅያኑ አገራዊ አጀንዳ ግን በትልቁ ጥያቄ ምልክት ውስጥ ገባ ።

ህውሃት አየር ኃይልን ሲቆጣጠር

ከዚያ በኋላ የነበረው የቸሩ ህይወት የፊልም ያክል ነበር ። ጉዞና አድቼንቸር ። በጉዞው ያላዳረሰው የዓለማችን ክፍል አውስትራሊያን ብቻ ነው ። ጉዞው በአውሮፕላን ብቻ ሳይሆን በእግርም ጭምር ነበር ። ፅናት ግን ነበረው ። የሚፈልገው ቦታ ደርሶ እጄይ እስከሚል ድረስ እጅ የማይሰጥበት ፅናት ። እናም አሳክቶታል ። ይኸው ዛሬ ሰሜን አሜሪካ ደርሶ እኔን ያስተናግዳል ።

ቸሩ አዲስ የተከፈተውን የውስኪ ጠርሙስ እያጋመሰው ነበር ። ደስሰ ብሎታል ። ጨዋታችንን የወደደው ለመሆኑ ምንም ጥርጥር አልነበረኝም ። አውቃለሁ ... ቸሩ ታሪክ ይወዳል ። መፅሃፍ ማንበብም እንደዚሁ ።

አልፎ አልፎ ከተቀመጥንበት መስኮት ባሻገር የሚተራመሰውን መንገደኛ እንታዘባለን ። ነዋሪው የከተማውን የበጋ ሞቃታማ አየር የወደደው ለመሆኑ ምንም አያጠራጥርም ። ሴቶች የተራቆተ ገላቸውን ግልጥልጥ አድርጎ በሚያሳይ መልኩ ብጣሽ ጨርቅ አካላቸው ላይ ጣል አድርገው ይጓዛሉ ። እኔና ደጉ ደግሞ ከግርግሩ በላይ በራሳችን ልብ መሳጭ ወግ ሰጥመን አረቄያችንን እያጣጣምን እንጫወታለን ።

ግንቦት 1983 ዓም ህውሃት ወደ መሃል አገር የሚያደርገውን ግስጋሴ ሲያፋጥን በሚግ-21 ተዋሊ አውሮፕላን ላይ የሚሰጠውን ትምህርት አገባድጃለሁ ። ወታደራዊው ስርዓት እዚህም እዚያም እየፈረሰ ባለው ሰራዊት ምክንያት ሁኔታዎችን መቆጣጠር እያቃተው ነበር ። የአየር ኃይል ሰራዊት የደርግን ስርዓት የመሄድና የመለወጥ አካሄድ የማይቃወም ቢሆንም በኢትዮጵያ አንድነት ላይ ግን የማያወላውልና የማይናወጥ አቋም እንደነበረው አስረግጦ መናገር ይቻላል ። እስከመጨረሻዋ ደቂቃም ግዳጁን እያከናወነ ነበር ። የተዋሊ አውሮፕላኖች የምልልስ በረራ ጋብ አላለም ፣ ቴክኒሻኖች ከአውሮፕላኖቻቸው ስር አልራቁም ፣ ድጋፍ ሰጪዎችም የዕለት ተዕለት ግዳጃቸውን እየከወኑ ነበር ፣ በኋላ ግን ነገሮች በፍጥነት ወደ ማይለወጥ ጫፍ እየተገፉ መጡ ።

በአማፅያኑ ወደ መሃል አገር ፈጣን ግስጋሴ ምክንያት ደራሽ ከምንጊዜውም በላይ ከባድ ውጥረት ውስጥ ገብተዋል ። በጊዜው በሙሉ የኮ/ል ማዕረግ የሃረር ሜዳ አየር ምድብ የዘመቻ ምክትል አዛዥ ነበሩ ። ነገሮች እንደማይጠገኑ ሆነው መበለሻሽታቸውን እየተረዱ ሲመጡ በእርጋታ አንዳንድ እርምጃዎችን መውሰድ ጀምረዋል ።

አጠርና ደልደል ያለ የሰውነት ትክል ያላቸው አዛዥ መኩንን እንደ ሁልጊዜውም በከፍተኛ እርጋታቸውና ፀጥታቸው ውስጥ ነበሩ ። ወትሮም ቢሆን ብዙ አይናገሩም ። ቢሮዎቻቸው ውስጥ ሆነው መሆን የሚገባውን ያደርጋሉ ።

አውሮፕላኖች ወደ 3ኛው አየር ምድብ (ድሬዳዋ) እንዲያፈገፍጉ ትዕዛዝ አውጥተዋል ። ግዙፋኑ የትራንስፖርት አውሮፕላኖች ሰውና ድርጅታዊ ቁሳቁሶችን ወደ ድሬዳዋ እያጓጓዙ ናቸው ። ተዋሊ አውሮፕላኖችም ወደ ድሬዳዋ እንዲዛወሩ ተደርጎ እኔም ከሃረር ሜዳ ድሬዳዋ በሚ-21 አውሮፕላን

ገባሁ ። ከግንቦት 16 ጀምሮ የአየር ኃይሉ ጠቅላይ መምሪያ ወደ ድሬዳዋ የተዛወረ እስኪመስል ድረስ 3ኛው አየር ምድብ አውሮፕላኖችንና የሰው ኃይልን ከአቅሙ በላይ እንዲያስተናግድ እየተገደደ ነበር ።

በወቅቱ የ3ኛው አየር ምድብ አዛዥ "ኤቦ" የሚባሉ ከጠ/ል ነበሩ ። ነገሮችን በወግ በወጉ ለማድረግ ከየጣብያው ከመጡ ከፍተኛ መኰንኖች ጋር ረዘም ያለ ስብሰባና ምክክር እያደረጉ ነበር ። ኤቦ ብዙ የሚጨነቁ ሰው አይደሉም ። ሰው ይወዳሉ ። መደሰትም እንዲሁ ። ደስታ ከሰው ጋር እንደሆነ የገባቸው አዛዥ መኰንን ናቸው ። ከስራ በኋላ ከተማዋ ውስጥ ያለውን ጤናማ ግርግር ይወዱታል ። ሰላም ያለው ፣ ሰው ሰው የሚሸት ጨዋታና መዝናናት ነፍሳቸውን ያደሰዋል ። አሁን ግን ዘመቻ ላይ ናቸው ። እጅግ ከፍተኛ ኃላፊነት አለባቸው ። አገር ልትፈርስ ጫፍ ላይ ደርሳለች ። ከረዳቶቻቸው ጋር ነገሮችን በወግ በወጉ እየከወኑ ነበር።

ግንቦት 17 አሰብና አስመራ የነበሩ አውሮፕላኖች ወደ ድሬዳዋ በሰላም ገብተው አርፈዋል ። ብዙ የተቀየረ ነገር ባይኖርም ሁሉም ከአዛዥ የሚወጣውን ትዕዛዝ እየተጠባበቀ ነበር ። በተቻለ መጠን የጠላትን እርምጃ ለመቆጣጠር የተለመደ ዕቅድ እንዳለ ከዚህም ከዚያም እየተናፈሰ ነበር ።

ግንቦት 18 ግን ያው የተጠበቀውን ዜና ይዞ መጣ ። አማጊያኑ ደብረ ዘይት የሚገኘውን ዋናውን የአየር ኃይል ጠቅላይ መምሪያና የአገሪቷን መዲና የአዲስ አበባን መዳረሻ አካባቢዎች መቆጣጠራቸው እርግጥ ሆነ ። የዚያን ዕለት ከወደ አዲስ አበባ አንዲት ሚ-8 የመጓጓዣ ሄሊኮፕተር አንድ የአየር ኃይሉን ጀነራልና በርከት ያሉ የ6ኛው አየር ምድብ አባላትን ይዞ ድሬዳዋ ቤዝ ከተፍ አለች ። እስከ አሁን ድረስ ድሬዳዋ አየር ምድብ ላይ አንድም ባለ ጀነራል ማዕረግ አዛዥ መኰንን አልነበረም ። አሁን የእኚህ ጀነራል መኰንን ድንገት ድሬዳዋ መግባት በአብዛኛው የሰራዊቱ አባላት መንፈስ ላይ እጭይታን ፈጠረ ። ማንኛውንም የሚወጣውን ግዳጅ ለመምራት መምጣታቸው ተስፋ ተጥሎበታል ።

ጀነራል መኰንን ግን እንደተጠበቀው አላደረጉም ። ድሬዳዋ አየር ምድብ ውስጥ በአንድነት ተሰብስበው ካሉት ከፍተኛ መኰንኖች ጋርም አልመከሩም ። በመጡበት አኳኋን አውሮፕላንና በራሪ ቀይረው ተነሱ ። ወደ ምስራቅ

እስከ አሁን ድረስ በእርጋታ ይካሄድ የነበረው ዕቅድ ሁሉ በአንድ ጊዜ ተቀያየረ ። የመጨረሻዎ ደቂቃ እንደደረሰች እርግጥ ነበር ። በቅፅበት ውስጥ ያለ ትዕዛዝ ብዛት ያላቸው አውሮፕላኖች አየር ላይ ዋሉ ። በዚህ ግርግር ውስጥ በጥይት ተደብድባ ወደ አመድነት የተለወጠች ሄሊኮፕተር ነበረች ። በውስጧ ያሉ ሰዎች አብረው ነደዋል ። በማን እንደተተኩስ ፣ ለምንስ እንደተተኩስ የሚያውቅም የጠየቀም አልነበረም ። 6ኛው አየር ምድብ አዲስ አበባ ላይ ሄሊኮፕተሮች እንዳይበሩ ባትሪያቸው ሆነ ተብሎ እንዲወልቁ መደረጉን ታሪክ መዝግቦ ይዟል ። ያቺን ዕለት ማስታወስ ለማንኛውም የአየር ኃይል አባል ያማል ። በመጨረሻ ሁሉም እግሩ ወደ አመራው አቅጣጫ በአሳዛኝ ሁኔታ ተበታተነ ። ያ ሁሉ የአገር ሃብት የፈሰሰበት ባለሙያ በረሃ እንዲበላውና ባዕዳን እንዲጫወቱበት ተፈረደበት ። ለካስ ዓማጊያኑ ድብቅ አጀንዳ ነበራቸው ። ስለጉጥና መንደራቸው እንጂ አገር የሚባል ትልቅ ራዕይ አልነበራቸውም ። አየር ኃይልን ደመኛ ጠላታቸው አድርገውት ኖሯል ። ደርግን ከእነርሱው እኩል ይታገል የነበረው ተቋም የጥቃታቸው ዲላማ ሆነ ።

አገር በቀጫጭኖች ፣ ፀጉራቸውን ባገፈሩና መሳሪያ ባነገቱ ትናንሽ ወንድና ሴት ልጆች እንደ ተምች ተወረረች ። የወራሪዎቹ ቋንቋ እዚህም እዚያም በእብሪት ጮክ ብሎ ተሰማ ። አሸናፊን እያሉ ያለቅጥ እራሳቸውን አገዙፉ ። ያ ግን ደረቅ ግብዝነት ካልሆነ በስተቀር ውሃ ሊቋጥር የሚችል እውነትነት ፈፅሞ አልነበረውም ። ህዝብና ደርግ ሆድና ጀርባ ከሆኑ አመታት ተቆጥረዋል ። ሰራዊቱም ቢሆን ከህዝብ መንፈስና አስተሳሰብ ጋር ተለይቶ የሚታይ አልነበረም ።

ቸሩ ... ነገሩን ሁሉ ትቶ በላይ በላይ እየተነፈሰና ውስኪውን ወዲያው ወዲያው እየተገነጠጠ እሺ... እያለ ወገን ያጅባል ። ታሪክ ይወዳል ... ሲነሳበትም ይፅፋል ብያችሁ የለም ። አንድ ቀን ይህንንም ወገን በወረቀት ላይ ያኖራታል ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ ። እንደቀድሞው ለራሱ ካነበባት በኋላ መልሶ ቀዳዶ እንደማይጥላት እርግጠኛ ነኝ ። እኔ ግን ከዚህ በላይ ያሉትን ፣ በሂደት ያየኋቸውንና የገጠሙኝን ሁሉ እንደምፅፍ ቃል ገባሁለት ። አየር ኃይል በህውሃት መዳፍ ስር ከወደቀበት ዕለት ጀምሮና አገር ለቅቄ እስክወጣ ድረስ በዓይኔ ስር የተፈፀሙትን ለታሪክ ዘግቤ እንደማቆይና ወደፊት ጥቂት በጥቂት

እንደማቀርብ ቃል በመግባት ነበር ወጋችንን የቋጨነው ። ሁሉንም በዚህ ፅሁፍ ማጠቃለል እንደማይቻል ይታመናል ።

ረጅሙን የምሽት ወጋችንን ስንጨርስ ከፊት ለፊታችን ፀሃይ ደም መስላ ጨላማውን ለማሸነፍ እየታገለገች ነበረች ። ጨለማ እንደነገሰ አይቀርም ። እዚያው ወንበራችን ላይ እንዳለን ተሸንፎ ከምስራቅ ለሚመጣው ወጋገን እጅ ሰጠና ነጋ ። አሁን ግን ደክሞን ነበር ። እናም ትንሽ አረፍ ለማለት በየፊናችን ተፈነገለን ።

ከእንቅልፌ ስነቃ መንፈሴ ሁሉ ታድሷል። ከቸሩ ጋር ያሳለፍኩት ጊዜ እጅግ ግሩም ነበር ። ብዙ የዘነጋኝቸውን አስታውሼያለሁ ። ወደ ምኖርበት ከተማ ስመለስም እንዳቀድኩት ደስ ብሎኝና ፈታ ብዬ ነበር ። ጊዜ አላጠፋሁም ። መፃፍ ጀመርኩ ። ያኔ አገር በከፍተኛ ማዕበል ትናጥ ነበር ። ቅንጅት በኢትዮጵያውያኖች ልብ ውስጥ ነግሷል ። በህዝቡ ውስጥም እጅግ መነቃቃትን ፈጥሯል ። ሳልዘገይ "ሞቶ መነሳት" የሚለውን ፅሁፌን ከዋናው ፀሁፌ ቀንጭቤ በማውጣት ወደ ሚዲያ ለቀቀኩት ። በሹክሹክታና በሃሜት የሚነሱ ጉዳዮችን ሁሉ በግልፅ የነገሁበት ታሪክ ነበር ። ግና ሁሉንም ሰው ማስደሰት አይቻልም ። ዋነኞቹ ባለጉዳዮች ምንም ሳይሉ ደም ከውሃ የወፈረባቸው የዘመነኞቹ የሩቅ ዘመዶች ለምን እንደዚህ አልክ እያሉ አምባገነን አስነሱ ። ትላልቅ ሆድ እንጂ አእምሮ ያልፈጠረባቸውም በቀላሉ አምባገነንነትን ተቀላቀሉ ። እውነት ነበርና ያልኩትን እንደወረደ ማለት ነበረብኝ

። በዘር ተሰባስበው ወንጀል የሚፈፀሙት ሳይኖሩ ወንጀል የፈፀሙብኝ እነዚህ ናቸው ብሎ በስማቸው መጥራት ለምን ሊያስወቅስ እንደሚችል አይገባኝም ። ደግነቱ ዛሬ ሁላችንም በአንድ ድምፅ ጮክ ብለን እንናገረው ይዘናል ። እውነት እና ንጋት እያደር ይጠራል ይባል የለ ?

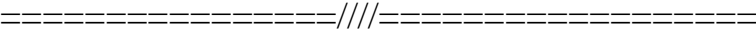
..... " ስትፅፍ እውነት ፃፍ በእርግጥ እውነት ስትፅፍና ስትናገር ጠላት ከሩቅ ሳይሆን ከጉያህ ስር ሊፈለፈል ይችላል ጨለማውም ቢሆን ያውክሃል ቢሆንም እውነት ከመናገርና ከመፃፍ እንዳትቆጠብ "

የሚለውን የቸሩን የህይወት ፍልስፍና መመሪያዬ አድርጌዋለሁ ።

ሞቶ መነሳት ከሰብዓዊነቱ ባሻገር ፖለቲካዊ ፋይዳው ከፍተኛ ነበር ። ከሰብዓዊነት በመነሳት ሩህሩህ ልባችሁን ለቸራችሁኝ በእጅጉ አድርጌ አመሰግናለሁ ። የፅሁፌ ዓላማ ከንፈር ለማስመጠጥ አልነበረም ፤ ለምናደርገው የነፃነት ትግል የራሱን የጠብታ ኃይል ለመጨመር እንዲረዳ እንጂ ።

እነሆ ስማቸውን እየደበቁ አገርን የሚያምሱ ጨለማውና የጨለማው ሰዎች ተነስተዋል ። የሁሉም ነገር አድራጊና ፈጣሪ እኛ ነን እያሉ ነው ። እንደ አየር ኃይል ሲመዘኑ ተግባራቸው ከዶሮ ላባ የቀለለና እዚህ ግባ የማይባል ነው ። ደግሞም እኩ እውነት እና ንጋት እያደር ይጠራል ።

ጨረሰኩ

የ ዘንድሮ ትምህርት

ሳምሶን ብዙወርቅ

አላውቅም፡ ነበረ፡ ዘር ፡ አቆጣጠር

እንዲህ ፡ እንደዘሬው ፡ ብዙ ፡ ሳልማር

ጊዜን፡ ጊዜ ይስጠው ብዙ ፡ አወቅኩኝ ዛሬ

ለካስ ፡ እንዲህ ፡ ኖሯል ፡ ዘር ፡ አፈጣጠሬ።

ዘርህን ፡ንገረኝ ፡ ዘሬን ፡ ልንገርህ

የዘንድሮ ፡ ትምህርት ፡ ጠልቆ ፡ ካልገባህ።

ዘር ፡ መዘርዘር ፡ ሆነ ፡ ተረሳች ፡ ኢትዮጵያ

እከሌ ፡ ከዚህ ፡ ነው ፡ እንቶኔ ፡ ከወዲያ።

ዋ ፣ ልኝ ፡ ከንቱ ፡ ትምህርት ፡ ከዳር ፡ የማይደርስ

ትዳር ፡ የሚበትን ፡ ጎጆ ፡ የሚያፈርስ።

ዘርህን ፡ንገረኝ ፡ ዘሬን ፡ ልንገርህ

የዘንድሮ ፡ ትምህርት ፡ ጠልቆ ፡ ካልገባህ ።

ዋ ፣ ልኝ ፡ ከንቱ ፡ ትምህርት ፡ ፍሬ-አልባ ፡ እውቀት

የሠለጠንኩ ፡ መስሎኝ ፡ ሠየጠንኩበት

አበው ፡ የካቡትን ፡ ደርሼ ፡ ናድኩት

በደማቸው ፡ ማተም ፡ ማግረው ፡ በአጥንት

ጠብቀው ፡ ያቆዩኝ ፡ ኢትዮጵያዊነት

አወይ ፡ ክፉ ፡ ትውልድ ፡ እኔ ፡ አፈረስኩት።

ጄኔራልና ያልከፈልን ውዕዳ

ምስክር

**የኢትዮጵያ ጃግና ብ/ጄኔራል
ኤሽናፊ ገ/ግዴቅ**

Although fresh from a MiG-21-conversion course in the USSR, Ashenafi Gebre Tsadik rapidly refreshed his training on F-5Es and scored one confirmed MiG-21-kill on 21 August 1977. (via S.N.)

በዚህ የመጽሔት ስራ ውስጥ ትልቁን ሚና ከሚጫወት ወዳጄ የተደወለልኝን ስልክ ከአነሳሁ በኋላ ሌላ በዚህ ስራ ላይ የበኩሉን ከፍተኛ ጥረት የሚያደርግ ወዳጆችን ተቀላቀለን ። ትልቁ እንግዳ የመጡት መጨረሻ ላይ ነው ።

ስናሰባቸው ከርመን ነበር ። ስላለፈው ደግሞ ሆነ ከፋ ቀን ፣ ስለዛሬው ጥረታችንና ስለወደፊት ተሰፋችን የሚሉትን ከአንደበታቸው ለማዳመጥ ጓግተናል ። ትሁትና ቅን ስላምታ ተለዋውጠን ወደጉዳዮችን ገባን ።

ብርጋዴር ጄኔራል አሸናፊ ገብረጻዲቅ ይባላሉ ። ዛሬ አሜሪካ ውስጥ በስደት ሲኖሩ አስራ ሁለት ዓመታትን አስቆጥረዋል ። በክፉ ቀን ኢትዮጵያን ከታደጓት የቀድሞው አየር ኃይል አባላት መሃከል አንዱና ግንባር ቀደምም ናቸው ። በእኛ ዘመን ሃገሪቷ በይፋ ከመሰከረችላቸው ጥቂት ጀግኖች መሃከል በሕይወት ሰንብተዋል ። የላቀ የጦር ሜዳ ጀብዱ ሜዳይ ተሸላሚው ጄኔራል ስለነገም ብሩህ አመለካከት አላቸው ። ወደፊት ለማየትም ወስነዋል ።

ጥያቄያችንን አሃዱ ብለን የጀመርነው አሁን በመቋቋም ላይ ስለአለው የቀድሞ የኢትዮጵያ አየር ኃይል ዓለም አቀፍ ሕብረት ነበር ። ምን ሃሳብ አለዎት አልናቸው ። መልሳቸው ወደፊት ለማየት ዝግጁ ከሆነ ሰው የሚጠበቅ ነበር ። እንዲህ አሉን ። "ይህ ትልቅ ዓላማ ነው ። ጅምሩን ወድጄዋለሁ ። እስከአሁን በተሰራው ላይ አንድ እርከን የሚጨምር ነውና መበረታታ አለበት" ... ፤ አሉና በሳል አመለካከታቸውን ጫን በማድረግ አከሉበት ።

በጄኔራሉ አነጋገር ትልቅ ዓላማ ስኬታማ የሚሆነው በጎ (positive) አመለካከት ቅድሚያ ሲሰጠው ብቻ ነው ። ይህንን ከጅምሩ አይተዋል ። ጎጂ ሃሳቦች ትርፍ አያስገኙም ባይ ናቸው ። እናም ይህ ማሕበር ጠቃሚና ገንቢ ሰራዎች እንዲሰራ ይጠብቃሉ ። በእሳቸው አመለካከት ብዙ ሰራዎች ከፊታችን ተደቅነዋል ። በዓለም ዙሪያ የተበተነው ፣ ዛሬ ዲያስፖራ ተብሎ ስም ከወጣለት ስደተኛ ኢትዮጵያውያን መካከል የቀድሞው የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላት ቁጥር ጥቂት አይደለም ። ይህንን ኃይል ማሰባሰብ ፣ ታሪኩን ፣ ሙያውንና ልምዱንም ዘግቦ ለትወልድ ማሰተላለፍ በራሱ ትልቅ ስራ ነው ይላሉ ።

ጄኔራል አሸናፊ መሰረታቸው ሲዳሞ ነው ። ከበረመንግስት ከተማ ውስጥ በ1937 ተወልደው እዚያው አድገው ፣ የአንደኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ከአጠናቀቁ በኋላ ነው በ1954 ተግባረ ዕድ ትምህርት ቤት ሰርቪይንግ (ቅየሳ) ለማጥናት አዲስ አበባ የመጡት ። አየር ኃይልም የመለመላቸው እዚያው

ተገባረ ዕድ የሶስተኛ ዓመት ተማሪ እያሉ በ1957 ዓም ላይ ነበር ።

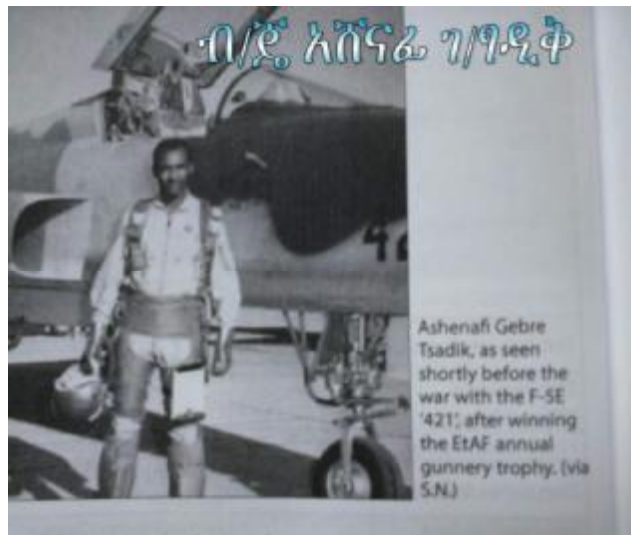
ምልመላው የሚጠይቀውን መመዘኛ ሁሉ አሟልተው በዚያው ዓመት ምህርት የበረራ ኮርሳቸውን ደብረ ዘይት ሐረር ሜዳ ወዲያው ቀጠሉ። ዩኒት P-16 ፣ ሃያ አንድ የበረራ ተማሪዎችን ሳፋየር አውሮፕላን ላይ አሰልጥኖ ከአስመራቸው ሰድስት ዕጩ መኮንኖች መሃከል ጄኔራል አሸናፊ አንዱ ነበሩ ። ከዚያ በኋላ T-28 ዲ ታክቲካል ተዋጊ አውሮፕላን ላይ ስልጠናቸውን ቀጥለዋል ። OCS - 6 ገብተው በም/መቶ አለቃነት ማዕረግ ከተመረቁ በኋላ በበረራ አስተማሪነት ከ1961 እስከ 1963 ድሬደዋ ተመድበው አገልግለዋል ። ከዚያም ወደ አስመራ ቀጥሎ ደግሞ ወደ ደብረ ዘይት ተዛውረው F- 5 ላይ ተመድበው ከሰሩ በኋላ በ1967 F- 5E ላይ ለመሰልጠን ወደ አሜሪካ ተልከዋል ።

ከዚያ በኋላ ነው ኢትዮጵያን ከጠላት ለመታደግ ግንባር ላይ የተሰለፉት ። ሶማሊያ ለረዥም ዘመናት ስትዘጋጅበት የቆየችውን ጦርነት ቀድመው ከተጋፈጡት መሃከል ጄኔራል አሸናፊ አንዱ ናቸው ። አሁንም ድረስ እንደሚያስታውሱት ኢትዮጵያ ለዚህ ጦርነት ዝግገቱ አልነበረችም ። በተለይም በምድር ጦሩ በኩል ዝግጅቱ አልነበረም ። አየር ኃይላችን በመሳሪያ ኃይል አነስተኛ ይሁን እንጂ ያሉትን አውሮፕላኖች በሚገባ ሊጠቀሙ የሚችሉ ጥቂት ምርጥ በራሪዎች ነበሩት ። ጄኔራል አሸናፊን ጨምሮ ።

ጄኔራል አሸናፊ ቀድሞ ሲል የአየር ለአየር ውጊያ በግሩም ሁኔታ የተለማመዱ ቢሆንም ለመጀመሪያ ጊዜ ተግባር ላይ ያዋሉት የሶማልያ ተዋጊ አውሮፕላኖችን ላይ ነበር ። በዚህ አሃዱ ባሉበት የጦር ሜዳ ውሎአቸውም ግዳይ ጥለዋል ። አድብቶ ከኋላ ሲከተላቸው የነበረውን የሶማልያ ሚግ አውሮፕላንን ፈጣንና ድንገተኛ የአቅጣጫ ለውጥ አድርገው በታጠቁት ሚሳይል ደረቱን ለሁለት በመግመስ አየር ላይ ብትንትኑን አውጥተውታል።

በዚያን ዘመን ለረዥም ሰዓታት ፣ ሌትና ቀን ሰማይ ላይ ነጭ ላብ ፈሰሰ ። ሕይወትም ተገብሯል ። ለግዳጅ ሸኝተን መልሰን ያልተቀበልናቸው ጀግኖች ዛሬም ባለውለታዎቻችን ናቸው ። ይህ ሁሉ

ለነጻነትና ለሉአላዊነት የተከፈለ ክቡር መስዋዕትነት ነበር ። ከዚያ ሁሉ መግት ተርፈው ገና ብዙ ሊያገለግሉን ፈቃደኛ የነበሩ ወደር የማይገኝላቸው የአገሪቷ ሃብቶች መንግስት ስለተለወጠ ብቻ እንደ ተራ ወንጀለኛ አለም በቃኝ መውረዳቸው ታሪክ ይቅር የማይለው ክህደት ነው ። እንዲህ አይነቱ ክፉ ዕጣ ከደረሰባቸው የአየር ጀግኖች መሃከል ጄኔራል አሸናፊ ገ/ዳድቅ አንዱ ናቸው ። ህውሃት ደብረ ዘይትን የተቆጣጠረ ዕለት ሻቢያዎች ነበሩ ጀነራል አሸናፊ መኖሪያ ቤት ድረስ በመምጣት በቁጥጥር ስር ያዋሏቸው ። ቆይተውም ለህውሃቶች አስረከቧቸው ። ህውሃት ከተረከባቸው በኋላ ታድያ ድፍን አስር ዓመት እስር ቤት ውስጥ ማቀዋል ። ገና ባልቀዘቀዘ የተዋጊነት ስሜት ፣ ባልተኮላሸ ወኔ ላይ የነበሩ ጀግና የአየር ሰው ለእስር ተዳረጉ ። እስር ዓመት ሙሉ ከአንዱ እስር ቤት ወደሌላው እያዟዟ አንገላተዋቸዋል ። ይህ ከዕድሜዬ ላይ በግፍ የተነጠቀ ዘመን ነው ይላሉ ጀነራሉ ። ሆን ተብሎ አስር ዓመት ታሸጎ እንዲዝግ የተበየነበት ዕውቀትና ልምድ ብዙ ወጪ የወጣበት የሃገር ሃብት ነበር።

ኢሕዲግ አዲስ አበባ እስከገባበት ቀን ድረስ ጠቅላይ መመሪያ ውስጥ የሰራ ገበታቸው ላይ የነበሩት ጄኔራል አሸናፊ የዘመቻ አዛዥነት ግዳጃቸውን እየተወጡ ነበር ። እንዲያው ስለ አጠቃላይ ሁኔታው ምን ይሰማዎታል ? አልንና ጠየቅናቸው ። መቼም የመንግስት ስልጣንን በጠመንጃ የጨበጠ ኃይል መረጋጋት እስኪፈጠር ድረስ የተሸነፈውን ሰራዊት ለሶስት ወር ያህል አግልሎ ቢያቆይ የአባት ነው ብለው ለጥያቄያችን መልስ በመስጠት ጀመሩ።

በማስከተልም አስር ዓመት አስሮ ማንገላታት ግን ግለሰቡን ብቻ ሳይሆን ሃገሪቱንም መጉዳት ነው ይላሉ ። ለምን እንዲህ ማድረግ እንደተፈለገ እስከ አሁን ድረስ መልስ ያላገኙለት ጥያቄ እንደ ሆነ አለ ። እስኪ አስቡት ኢትዮጵያ ለዓመታት ሰማይ ላይ በመዋል ከጠላት የታደጓትን ጀግኖች ሐውልት ልታቆምላቸው ሲገባ ጭራሽ አስራ አንገላታቻቸው ፣ ሞት ፈረደችባቸው ቢባል እንዴት ይታመናል ? እንደኔ ሃገሬ ያልከፈለችው ዕዳ አለባት ።

ጄኔራል አሸናፊ በቅንነት ከልብ ያገለገሉበትን መስሪያ ቤት የራሳቸውን ያህል ይወዱታል ። ኢትዮጵያ ልጆቹ የምትላቸውን ሁሉ ከአሉበት አሰባሰባ የምታሰለጥንበት ፣ አብሮ መኖርንና መከባበርን በተግባር የምታስተምርበትን የያዘውን አየር ኃይል በእጅጉ ያስታውሳሉ ። የድርጅቱን ጥንካሬም ከዛሬው ጋር ሲለኩት በእጅጉ ይቆጫሉ ። እሳቸው የሚያውቁት አየር ኃይል አባላቱን በቅብብሎች ነበር የሚያሰለጥነው ። ዕውቀትና ልምድ ከአባት ወደ ልጅ እንደሚተላለፍ አይነት ። ለዚህም ነበር ከጊዜው ቴክኒዎሎጂ ጋር የሚሄዱ ብቁ ሰዎችን ማፍራት የተቻለው ። ይህ ዛሬ አለ ብለው አያምኑም ። ወደፊት እንዴት መኖር አለበት ? ብለን ለጠየቅናቸው ጥያቄ የሰጡን መልስ ለብዙዎቻችን ፣ መጽሐፉን ከድነን ማስቀመጥ ለከጀለን ሰዎች ትልቅ ትምህርት ሊሆን ይችላል ። መግቢያችን ላይ እንደጠቀስንላችሁ

ሁሉ ጄኔራሉ የሚያዩት ሩቅና ወደፊት ነው ። መጀመሪያ እንደ እምነታችሁ ኑሩ አሉ ። እኔ ክርስቲያን ነኝና እንደክርስቲያን መኖር አለብኝም አሉ ። ይህም ደግና መልካም የሆነውን ብቻ መስራት ማለት ነው ። ከዚያ ተስፋ አለመቁረጥ ነው አሉን ። ብዙ ታለንት (ተሰጥዖ) አለ ፤ ባክኖ እንዳይቀር መታገል አለብን ። ይህንን ታለንት ጥቅም ላይ ለማዋል መዝግብን ለልጆቻችን ማስተላለፍ አለብን ባይ ናቸው ። እኛም ብንሆን አርቀን ማሰብ አለብን ። ዕድሉ ሲፈጠር ሃገራችን ገብተን ብዙ ለመስራት እራሳችንን ማዘጋጀት አለብን ነው ያሉት ጄኔራሉ።

ጄኔራል አሸናፊ ምንም እንኳን አሁን ለጊዜው ተለይተዋቸው ባሕር ማዶ ቢኖሩም ባለትዳር ፣ የአንድ ልጅ አባትና የሁለት የልጅ ልጆች አያት ናቸው ። ያላቸውን ጥቂት የዕረፍት ጊዜ ሰውተው ታሪካቸውንና ሃሳባቸውን ስላካፈሉን መስጋናችን እጅግ የላቀ ነው ። ይህ ጽሑፍ ከሰፊው ታሪካቸው ላይ በማንኪያ የተጨለፈ መሆኑን ግን አትዘንጉ። ባለታሪኩ ልከውልን ዘግይቶ እጃችን የገባው መረጃ የሚናገረው ይህንን ነው። ወደፊት በሰፊው እንመለስበታለን።

=====//=====

መራራ ቀናቶች በአየር ኃይል

ጁ/ቴክ በረታ

ይናገራል ፎቶ

ብዕራ ያለማቋረጥ ቀለሙ ይቆራረጣል። የተሞነጫጨሩ ብጥሰጣሽ ወረቀቶች እዚህም እዚያም ተዝረክርክዋል ። ከኢትዮጵያ አየር ኃይል በክብር ከተሰናበትኩ በኋላ ከቀሰምኩት የሙያ ትምህርት ጋር የተያያዘ አጠር ያለች ለማስታወሻ የምትሆን መጣጥፍ ጫጭሬ አድሬ በነጋታው ማስታወሻዋን ሳነባት ትርጉም አልሰጥህ ስላለችኝ ድብት ብሎኛል ። ደባሪ ቀን !

የመረጥኩት ርዕሰ ከኢትዮጵያ አየር ኃይል ጋር የቅርብ ዝምድና ይቅርና ለአቻና ጋብቻም የሚበቃ ቅርርብ አጣሁበት ። ቢሆንም ዕልህ ተያይዘው ውስጤን ውለድ እያልኩ እያስቸገርኩት ነው ።

አንድ ወዳጄ የሰጠኝ ምክር ደጋግሞ ከውስጤ ያቃጭላል ። " አንዴ እስኪመጣ ያስምጥሃል ... አንዴ ከመጣ ግን ማቆሚያ የለውም ... ዝም ብሎ ይፈሳል እና በርታ ... ተስፋ እንዳትቆርጥ ነበር ያለኝ ።

የአየር ኃይልን ታሪክ በጨረፍታ ላየው ሞከርኩ ። ግን እኔ ማነኝ ? የሚለው ኃይል ደግሞ ከውስጤ እየጮህ ይሞግተኛል ። ይህንን የሚያክል ታሪክ ለመጫር የምደፍረው ? በማለት እራሴኑ ጮክ ብዬ ተናገርኩት ። እንደምንም በእሹሩና የተኙት ህፃናት ልጆቼ ከቀኝ ወደ ግራ ሲገላበጡ ተመልክቼ ምን ያክል ጮኬ መናገሬን አስተዋልኩ።

የተሰራን ታሪክና እውነተኛ ገጠመኝን መፃፍ ብርቅ አልነበረም ። ቅድመ ግንቦት 1983 ብዙ ገጠመኞች አሉኝ ። እናም ወደ አንዱ ተንደርድሬ ዘው አልኩኝ። በ1980 ዓም ተማሪ ሆነን ዘወትር ዓርብ ምሽት በኤርሜን ክብብ ፊት ለፊት ከምሽቱ አንድ ሰዓት እስከ ሶስት ሰዓት ድረስ የምናቀርበው የመዝናኛ ፕሮግራም ትዝ አለኝ ። ዓርብ ከምሳ በኋላ በደምብ ተቀሽሮ ምሽት ለመዝናኛ ዝግጅታችን የሚቀርብ አዝናኝ መነባንብ ። ኤድያ ! ክፉ ዕድል ! ምን ዋጋ አለው ? አልዘለቀም ያንን የመሰለ ተቋም እንዳልነበረ አደረጉት ።

ግንቦት 20 ቀን 1983 ሰራዊቱ ተበትኖ አባላቱ ከቆሙት በታች ከሞቱት በላይ እንዲኖሩ ሲበየንባቸው በማለት ብዕራ ቀለም እየተፋ ሳለ ድንገት ውስጤን ባር ባር አለው ። ብዕራም በድንጋጤ ቀለሙን ማቆራረጡን ቀጠለ።

የተቆራረጠው የብዕራ ቀለም መድረቅ የጀመረው ግን ድህረ ግንቦት 1983 ዓም ላይ ነበር ። በግድ መቀጠል ነበረብን።

ከዕለታት አንድ ቀን በጠዋት ከቢሮዬ ስደርስ የቅርብ አለቃዬ ብርድ ብርድ ብሎታል ። የቅጥር መለኪያውን የማያሟሉ በራሪ እንዲሆኑ የተላኩ " የአዲሱ ሰራዊት አባላት " መጥተው ይሆን ? ወይስ ከዚህ ቀደም ለሰማዕታት ሃውልት ማሰሪያ ያዋጣነው ገንዘብ አልበቃ ብሎ ተጨማሪ የአንድ ወር ደሞዛችሁን በአንድ ዓመት እንድትከፍሉ የሚል መመሪያ ሰምቶ ይሆን ? እያልኩ ነበር በውስጤ ። ምን ነክቶት ብርድ እንደመታው ቅጠል ኩርምት እንዳለ ሳልጠይቀው በወር 20 ብር የሚያስደጉመኝን የመምህርነት ተግባራን ልከውን ነጩን ካፖርቱን (ጋዋን) ለብሼ ማስተማሪያ ክፍሌ ወደ ሆነው የቀድሞው የኢትዮጵያ አየር ኃይል አካዳሚ 1ኛ ፎቅ በሩጫ አመራሁ ። ከትምህርት ክፍሉ እንደዘለቅኩ መኖሪያ ቤቴ ወስጄ አርሜ ያመጣሁትን የታጋይ ተማሪዎችን የፈተና ወረቀት ከጠረጴዛዬ ላይ አዋልኩት ። ከታጋይ ተማሪዎቼም ጋር ሰላምታ ከተለዋወጥን በኋላ የፈተናውን ጥያቄ መልሶች ከጥቁሩ ሰሌዳ ላይ ፃፍኩና የእያንዳንዱን ተማሪ ስም እየጠራሁ ማደል ጀመርኩ ። (እዚህ ላይ ማዕረጋቸውን በስማ በለው እንጂ በህጋዊነት ፊት

ለፊት የወጣ ስላልነበር ስማቸውን ከነማዕረጋቸው መጥራት ትልቅ ፈተና ነበር ።) የፈተና ወረቀቱን እየሰጠሁ እያለሁ ዑስማን የተባለው ተማሪዬ (በውስጠተ አዋቂ አለቃዬ) ውጤቱን ተመልክቶ ድንገት ዘሎ ከተቀመጠበት በመነሳት አፈጠጠብኝ ። ምንድነው ይህ ? ብሎ የፈተና ወረቀቱን ወደ እኔ እየወረወረ በንዴት ቁጭ ብድግ ማለት ጀመረ ። እኔም በማስከተል " ይህም የፈተና ውጤትህ ነው " በማለት በፅምና መለስኩለትና ንፋስ እያወዛወዘት ከፍሉ መሃል ላይ የወደቀቸውን የፈተና ወረቀት አንስቼ ጠረጴዛ ላይ አስቀመጥኳት ። ውስጤን ግን ቅር እያለው ነበር ። ዑስማን መረጋጋት አልቻለም ። " ያንተ ፈተና በእኔ ህይወት ላይ ምንም ለውጥ አያመጣም " አለኝ ከጣሪያ በላይ እየጮሐ ። " ጉድ ፈላ " ! አልኩኝ ለራሴ ብቻ በሚሰማ ድምፅ ። በተማሪና አስተማሪ መካከል ያለው የግንኙነት መስመር እንዲህ እንደ ዋዛ ተጣሰ ማለት ነው ? ብዬ እራሴን ጠየቅሁ ። በዚህች ቅፅበት አንድ እርምጃ መውሰድ እንዳለብኝ ውስጤ እየሞገተኝ ነበር ። ውስጤን መስማት ነበረብኝ ። በመሆኑም ቀዩን የተማሪና አስተማሪ የግንኙነት መስመር ማስመር የመምህርነት ግዴታዬ መሆኑን አሰብኩ ። እናም ወደ ዑስማን እርምጃዬን እየወሰደኩ " ደብተርህን ሰብስብና ከዚህ ክፍል ውጣ " ! ብዬ በኃይል ቃል ተናገርኩት ። ክፍሉ በአንድ ጊዜ ፀጥ አለ ። ጓደኞቼ የዕብራቱ ጥግ ፣ የብልግናውን መጨረሻ እንዴት እየተረገሙት እንደነበር ለማጤን ጊዜ አልነበረኝም ። ነገር ግን አንዳቸውም የማስተባበልና የመከላከል አስተያየት አልሰጡም ። በድንጋጤ ወንበራቸው ላይ ደርቀው ቁጭ ብለዋል ። ዑስማን ግን እቃዎቹን እንኳ ሳይሰበስብ እያገተመተመና ወንበሮቹን ግራና ቀኝ እያንገጠቀቀና እየደበደበ ክፍሉን ለቆ ወጣ ። እጩ አልኩኝ ፤ አልወጣም ቢለኝ ኖሮ ምን ላደርግ እንደምችል አላውቅም ነበር ። ተማሪው ዑስማን የፈተና ወረቀቱን አስተማሪው ላይ በንቀት መወርወሩ እጅግ ረበሸኝ ። ቀሪውን የትምህርት ክፍለ ጊዜ በወጉ መቀጠል ተሳነኝ ። እንዲያውም የአለቃዬ ሙድ በጠዋት መዘበራረቅ እንደገና ከጭንቅላቴ ገባ ። እናም የዕለቱ ክፍለ ጊዜ ሳይጠናቀቅ ቀደም ብዬ ተማሪዎቹን ተሰናብቼ ወጣሁ ።

ወታደራዊ ስነምግባር ያለው ሰራዊት

ቢሮዬ ሰደርሰ አለቃዬ ወንበሩ ላይ ተከዘ እንደተቀመጠ አገኘሁት ። የኢትዮጵያ አየር ኃይልን ለመቀላቀል ስመጣ ምልመላ ክፍል ውስጥ መጀመሪያ ካየሁት ጀምሮ የማይቀየር ፈገግታ የማይለየው ፊቱ ዛሬ እንደዚህ መጨለሙ ግራ አጋብቶኛል ። " ማስተር " አልኩት ወትሮ በምጠራው የማዕረግ ስሙ ጮክ ብዬ ። በገፁ ላይ እያየሁ ያለሁት ትካዜ ስጋት እንደፈጠረብኝ በሚገልፅ ቅላፄ ። ማስተር ቀና ብሎም አልተመለከተኝም ። በዝምታው ውስጥ የማነበው ሁኔታ የበለጠ ከነከነኝ ። እናም ሌላ ጥያቄ አስከተልኩ ... አሁንም ከፍ ብሎ በሚሰማ ድምፅ ፤ ከዝምታው ልቀሰቅሰው ፈልጊያለሁ ። " የተፈጠረ ነገር አለ እንዴ ? " አልኩት አለቃዬን ። ከዑስማን ጋር ክፍል ውስጥ የተፈጠረውን መስማቱ አይቀርም በሚል እርግጠኛ ድፍረት ። አለቃዬ ከአቀረቀረበት በግድ ቀና አለ ። ቀጥሎም ጉሮሮውን ጠራርጎ ሲያበቃ ሊናገር ሲያኩብኩብ ሁኔታው አላምርህ አለኝ ። " ዛሬ ብዙ የሚነግረኝ ነገር አለ ማለት ነው " ብዬ በውስጤ አሰብኩ ። " ከአንተ ብዙ አላውቅም " እንደ መርዶ ነጋሪ ቅዝቅዝ ብሎ ንግግሩን ጀመረ ። ቀጠሎም " ብዙ ጊዜም መክሬህ ነበር ፤ እነዚህን ሰዎች ብዙ ተዳፍረሃል ። " አለኝ ተስፋ በቆረጠ ድምፅ ። በአለቃዬ ያልተለመደ ባህሪ በመነሳት ዑስማን ከክፍል ስላሳረርኩት በአለቃዬ በኩል አልፎ ማስጠንቀቂያ እንዳስቀመጠልኝ ገመትኩ ። አለቃዬ ቀጠለ ። " ከዚህ በፊት እንደ አምላክ የሚፈራውን ታጋይ አለቃ መሃይም ብለህ መናገርህን

ተከትሎ ከአንተ ጋር በአንድ ቢሮ ውስጥ መስራቴ እጅግ ሲያሳቅቀኝ ቆይቷል ። አለኝና በረዥሙ ተንፍሶ በራሱ ሃሳብ ውስጥ ጭልጥ ብሎ ገባ ። ፀጥታው በእጅጉ አስጨነቀኝ ። ይናገራል ብዬ ጠብቄው ከሄደበት ሃሳብ መመለስ እንዳቃተው ሳስተውል አሁንም ከፍ ባለ ድምፅ " እባክህን ነፍሴን አታስጨንቃት የምትነግረኝን ንገረኝና ገላግለኝ " በማለት አንቧረቅሁ።

አለቃዬ የከበደው ነገር አለ ። በእኔና በዘመነኛ አለቆቻችን መካከል እንደሳንዱች ተጥዶ እየተጠበሰ መሆኑ ገብቶኛል ። ትክክለኛውን አሰራር ተከትሎ እኔን ለመደገፍ ተቸግሯል ፤ በሌላ በኩል ደግሞ እውነተኛውን አሰራር ለጊዜው ወደ ዳር ገፋ አድርጎ አለቆቻችን እየሄዱበት ያለውን አረንቋ ጠይቋል ። የሞት ሞቱን " ለመሆኑ ዛሬ ከሰዓት በኋላ በቴክኒሻን ክብብ ስለሚጀመረው ግም ገማ ሰምተሃል ? አለኝ ። " ስብሰባ ስለመኖሩ እንጂ ግም ገማ ስለመኖሩ የሰማሁት ነገር የለም " አልኩት ። ደግሞም እውነቱን ነበር። ግም ገማም ሆነ ስብሰባ ብዙም አስጨንቆኝ አያውቅም ። እነዚህ ሰዎች ተጨነቅክም አልተጨነክም ማድረግ የሚፈልጉትን ማድረጋቸው እንደማይቀር አስቀድሜ አውቅያለሁ ። አለቃዬም በማስከተል ለማንኛውም በግምገማው መጠናቀቂያ ላይ ከሰራዊቱ የሚባረሩ የቀድሞው ሰራዊት አባላት እንዳሉ ሾልኩ የወጣ መረጃ መኖሩን አሁንም በደበተው ቃና ነገረኝ ። "መአህድንና" "አነግን" በመደገፍ የሚጠረጠሩ በመሳሪያ ታጅብው ከበር ውጪ ተገፍትረው እንደሚወረወሩ ወሬው መጠፋን ዘከዘከልኝ ።

አሃ ! አልኩኝ ። የስጋቱ ፣ የጭንቀቱና የመደበሩ ዋናው ምክንያት ይህ መሆኑን ተረዳሁ ። ለእርሱም ሆነ ለእኔ አብዝቼ አዘንኩ ። በክፉ ዘመን ተፈጥረን እዚህ የውርደት አረንቋ ውስጥ መቧቸራችንን አምርሬ ረገምኩ ። ትክክልም ሰራህ አልሰራህ ካልተፈለክና የዓይንህ ቀለም ካላማራቸው የፈለጉትን ስም ለጥፈውልህ በውርደት ከግቢ ውጪ በመሳሪያ አጅብው አውጥተው ይጥሉሃል ። እንዲህ አይነት ተግባር ከአንዴም ሁለት ሶስት ጊዜ ሲፈፀም ነበር ። ይግባኝም ብሶት ሰሚም ችሎት የሌለበት ፍርድ ገምድል ፍርድ ነው።

ዛሬ ግን ቆርጫለሁ ። ሁልጊዜ ፈርቼና አጎንብሼ መኖር እንደሰለቸኝ ውስጤ እየነገረኝ ነው ። እናም እርግጠኛ ሆኜ ለአለቃዬ መለስኩ ። " ማስተር ብዬ ጀመርኩ በአክብሮት ። ማስተር ስለ እኔ በፍፁም ስጋት አይግባህ ። እኔን እንደምታውቀኝ የየትኛውም

የፖለቲካ ፓርቲ አባልም ደጋፊም አይደለሁም ። ሆኖም ግን ለምን የማስተማር ስርዓትን ለማስከበር እውነት ተናገርክ ተብዬ ከምወደውና ከማከብረው ሙያዬና መስሪያ ቤቱ የምሰናበት ከሆነ ፤ ይህ ለእኔ በክብር መሰናበት ነው ። " አልኩኝ እርግጠኛ ሆኜ ። ደግሞም እኩ ገና ርጭ ያልደከምኩ ከነ ሙሉ ጉልበቴ ያለሁ ደንዳና ጎረምሳ ነኝ ። ምንም ስርቆ ከነ ሙሉ ነፃነቴ መኖር የምመርጥ መንፈስ ጠንካራ ነኝ ፤ አልኩኝ ለራሴ ።

ከአለቃዬ ጋራ የነበረኝን ሃዘንም ፣ የመንፈስ መረበሽም የተቀላቀለበትን ንግግር እንደጨረስኩኝ የስብሰባው ወይም በአለቃዬ ቋንቋ የግምገማው ሰዓት እስኪደርስ ምሳ መብላት እንዳለብኝ ወስኜ ማለዳ ከቤቴ ስወጣ በዳንቴል ጥፍር አድርጌ አሰሪያት ያመጣኋትን የምግብ ሳህን እንዳንጠለጠልኩ ከቢሮዎችን ጎን ባለቤት አልባ ወደ ሆነው ክፍል ዘው ብዬ ገባሁ ።

ትናንት አመሻሽ ላይ የጀርመን ድምፅ የአማርኛውን ክፍል እያዳመጥኩ ክሸን አድርጌ የሰራኋት ምግብ ነበረኝ ። ወንድ ላጤነት ባይስማማኝም በዚህ በስቀቀን በተንጠለጠለች ነፍስ ላይ ሚስት አግብቶ ልጅ ለመሳም አይታሰብም ። በሆነ ምክንያት ከበር ተገፍትሬ የምጣልበትን ቀን በጭንቅ መጠባበቅ እንጂ እጄይ ብሎ በትዳር ለመሰብሰብ ያልታደለ ትውልድ አካል መሆኔን በሚገባ አውቅያለሁ ። እናም ዛሬ ተስፋ በቆረጠ መንፈስ ፣ የመጣውን ሁሉ በፀጋ ለመጋፈጥ በደነደነ ወኔ ያለ መሳቀቅ ምሳዬን በሚገባ ተመግቤ ለሚጠብቀኝ ስብሰባ ወይም ግም ገማ ተዘጋጅሁ።

የቴክኒሻን ክብብ ብርሃናዊ የውስጥ ገፅታው ተገፎ ማቅ ለብሷል ። በአዳራሹ ውስጥ የታደሙ በአብዛኛው የቀድሞው አየር ኃይል አባላት እንደተከራረፈና የሞት ፍርዱን እንደሚጠባበቅ ፍርደኛ አቀርቅረው በወታደራዊ መጫሚያቸው መሬቱን ይተመትማሉ ። ረፈድ አድርጌ ደርሼ ወደ አዳራሹ ውስጥ ስገባ ሁሉም ከአይኑ በሚወጣ ብርሃን ወደ እኔ አፈጠጠ ። የዚያን ሁሉ ሰው ዓይን መንፈሴ የተቋቋመው አልመሰለኝም። እግሬ ሲተሳሰርና መራመድ ሲጠፋብኝ በጉልህ ያስታውቅብኝ ነበር ። ደግነቱ የቅርብ አለቃዬ በአቅራቢያ ካሉት መደዳ ወንበር ላይ ተቀምጦ አየሁትና በቀጥታ ወደ እሱ በመሄድ ቦታ አግኝቼ ተቀመጥኩ። ወደ ኋላም ወደ ጎንም ገልመጥ እያልኩ ሰዎችን ለማስተዋል ሞከርኩ ። ለማውቃቸውና

በአካባቢዬ ለተቀመጡትም የአንገት ሰላምታ ለመስጠት ሞክርኩ። ። ከአንዳቸውም ለሰላምታዬ ምላሽ አላገኘሁም። ። አይናቸው ይየኝ እንጂ ከነ ሙሉ ቀልባቸው አዳራሹ ውስጥ አልነበሩም። ። በጣም ኃዘን ተሰማኝ። ። ይህንን ሰራዊት በሚገባ አውቀዋለሁ። ። በመስሪያ ቤቱ ውስጥ ቆይታዬ አነስተኛ ቢሆንም የአየር ኃይል ሰራዊት በራስ መተማመኑ ከፍተኛ የነበረና የሚሰማውንና የሚያውቀውን በቀጥታ መናገር የሚችል ልቦ ሙሉ እንደነበረ መመስከር እችላለሁ። ። ዛሬ ያ ሁሉ በራስ መተማመን ተሰልቦ እንደ ታዳጊ ህፃን አቀርቅሮና የሞት ፍርዱን እንደሚጠባበቅ ፍርደኛ አንገቱን ደፍቶ በሹክሹክታ ያወራል።

ከጥቂት ደቂቃ በኋላ የአስተዳደርና ፋይናንስ መምሪያ ነኝ ያለ ቀጭን ትንሽ ልጅ ከፊት ለፊት በሰፊው ከተዘረጋው መድረክ ላይ ወጥቶ ፊጥ አለ። ። ትልቁ አዳራሽ አሁንም የሙት ያክል በሚያስፈራ ዝምታ ውስጥ በመግባት ተሰብሳቢው በሰቀቀን ጀሮውን እስከ ጥግ ድረስ ከፍቶ የሚመጣውን ክፉ መርዶ ለመስማት ጓግቷል። ። መድረክ ላይ ወጥቶ የተቀመጠው ዘመነኛ ገዢ ንግግሩን ሲጀምር አምላክ ለተናጋሪው ትልቅ አፍ ለአዳማጩ ደግሞ ትልቅ ጀሮ ብቻ የሰጣቸው ይመስል ነበር። ። እኔም ተስተካክዬ ከተቀመጥኩበት ወንበር ላይ ሆኜ ተስፋ በቆረጠ ስሜት በተባራሪዎች ሊስት ውስጥ እነማን ሊኖሩ እንደሚችሉ የራሴን ግምት በመስጠት በልቤ እየቆጠርኩ ነበር። ። ተናጋሪው ግን መርዶውን ለመንገር ጊዜ እየፈጀ ሰውን ለበለጠ ሰቀቀን ዳረገው። ። በመጨረሻም እኔ በራሴው ሙግት ውስጥ ተወጥሬ ስብሰለሰል ተናጋሪው የተባራሪዎቹን ስም መጥራት ሲጀምርና በሁኔታው የተረበሸው ተሰብሳቢ ከረዥም የጭንቀት ፀጥታ በኋላ ያሰማው የጣር ድምፅ ከሄድኩበት ሰመመን መለሰኝ።

የመድረኩ ሰውዬ ሁሉም የሚጠራውን የስም ዝርዝር በፀጥታ እንዲያዳምጥ ማሳሰቢያ ሰጥቶ ዝርዝሩን እንደገና መጥራት ጀመረ። ። አሁን ጀሮዬን አቅንቼ ማዳመጥ ቀጠልኩ።

ገኛ ሻለቃ ወንድሙ አለ ሰብሳቢው ከፍ ባለ ድምፅ አናቴን የተመታሁ ያክል እስኪነዘረኝ ክው አልኩኝ። ። ሰውዬው የዋዛ አይደለም። ። ስሙን በዝግታ እየጠራ በሰው ነፍስ ይጫወታል። ። እኔ ደግሞ በመጀመሪያው ስም ጥሪ ደንዝዥ የተቀረውን ማዳመጥ አቁሚያለሁ። ። ሻለቃ ወንድሙን በቅርብ አውቀዋለሁ። ። ጉበዝ ባለሙያ ፣ ረዥም አመት አገልግሎት የሰጠ ፣ የሚሰራውን የሚያውቅና እርጋታን የተላበሰ ፣

በአካባቢውም ከፍተኛ አክብሮት ያለው የሰፊ ቤተሰብ መሪ ነበር። ። አገራችን ይህንን ፍርድ ገምድል አዋጅ በአዕምሮዬ እያሰብኩ ሳለ የቅርብ አለቃዬ እጁን ተከሻዬ ላይ በማሳረፍ ጨመቅ አድርጎ እንሂድ ሲለኝ ባንኜ ተነሳሁ።

ከስብሰባው አዳራሽ ስወጣ በዕለቱ የተባረሩት የቀድሞው አየር ኃይል አባላት ስሜት በሚያሸማቅቅ መልኩ AK-47 ክላሽንኩቩን መሳሪያ በወደሩ ወታደሮች ታጅቦው ከዋናው በር ውጪ ተገፍትረው ለመውጣት በህብረት ሲነዱቸው ተመለከቱ። ። ውስጤ በእጅጉ አዘነ። ። እድሜያቸውን ሙሉ ሃገራቸውን በቅንነት ሲያገለግሉ የኖሩ እድሜ ጠገብ አዛውንቶች በዚህ አይነት ሁኔታ ከአየር ኃይሉ መባረራቸው ነርቭ የሚበጥስ ነበር።

" የዛሬውን በእግዚአብሔር ተዓምር ተርፈሃል " አለኝ ማስተር .. አለቃዬ። ። ምንም መልስ አልነበረኝና ዝምታን መረጥኩ። ። ውስጤ ግን ዝም አላለም። ። ስለሚቀጥለው ዙር ግም ገማና እኔም ሊገጥመኝ የሚችለውን ውርደት አብዝቼ በመጨነቅ አስብ ነበር። ። እንደ ህዝብና የአገር ጠላት ተዋርዶ በመሳሪያ አጀብ ከጊቢው እንደከብት እየተነዱ መባረር ወይስ በራስ ጥያቄ ከሰራዊቱ አባልነት መልቀቅ?

ከአለቃዬ ጋር በዝምታ ተጉዘን ከቢሯችን ስንደርስ ውስጤ የመጨረሻዎን ውሳኔ አስተላልፎ ነበር። ። ከሚቀጥለው ዙር ግም-ገማ በፊት ከአየር ኃይሉ ግልፅ ስንብት ጠይቆ በክብር መውጣት። ። እናም ያንኑ የውስጥ ውሳኔዬ ላይ ፀናሁና ግልፅ ስንብት ጠየቅሁ። ። ለምን? ብሎ የጠየቀኝ አልነበረም። ። አንድ ነገር ግን ቅር እያለኝ ነበር። ። ካሳደገኝና ለዛሬ ማንነቴ መሰረት ከሆነኝ ባለውለታ መስሪያ ቤቱ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ተለያየሁ። ። ግን የትም ወድቄ አልቀረሁም። ። አየር ኃይል የእናት ቤት ነው። ። በወጉ ያስተምርሃል። ። የትም ብትሄድ ሰርተህ እንድትበላ ስንቅ ይሆንሃል። ። ከአገር ውጪ ባለ መስሪያ ቤት ውስጥ በጥሩ ደሞዝ ተቀጥሬ እኖራለሁ። ። በየጊዜው አገር ቤት እመላለሳለሁ።

ማስተርን አልፎ አልፎ አየዋለሁ። ። በእድሜ ላይ እድሜ ጨምሯል። ። ግን ከነድሮው ሞራሉ እንዳልሆነ ነጋሪ አላስፈለገኝም። ። ሁኔታው እራሱ ይናገራል። ። በዚህ እድሜው የሰው እጅ ያያል። ። ስንገናኝ ቡና እየጠጣን እናወጋለን። ። በሹክሹክታ። ። ሹክሹክታ ለምድብናል። ። ፍርሃትንም ወርሰናል። ። ማንን እንደምንፈራ። ። ለምን እንደምንፈራ እኛና እኛን የመሰሉ ካልሆኑ በስተቀር ማንም አይረዳንም። ።

ሳንሞት ሞተናል ። ማንነታችንን ፣ ሞራላችንን ፣
 ይሉኝታችንንም ጭምር አሳልፈን ሰጥተናል ።
 እኔ ወጣት ነበርኩ ። ዛሬ እድሜ ለቀድሞው አየር
 ኃይል አንዱ ጥግ ላይ አርፌ ጥሩ ገቢ አገኛለሁ ።
 አሁን ግምገማ የለብኝም ... አግብቼና ልጆች ወልጄ
 እየኖርኩ ነው ። ብዙዎች የሥራ ባልደረቦቻችንን
 እንደ ወትሮው መንገድ ላይ አይታዩም ። በየቀኑ

ማለዳ ማለዳ የዕድር ጥሩንባ መስማት ተለምዷል ።
 ቀብር በዝቷል ። መንገድ ላይ የሚታዩትንም
 አትልፉ ፤ መልካቸው ተቀይሮ አትለዩዋቸውም ።
 አይ ኢትዮጵያ
 አበቃሁ።

=====//=====

የ ውሃ ጠብታ ምስክር

ሲ/ቴክ አክሊሉ አጥናፉ

እንዲህ ሆነ ። ቆይቷል ። ያን ጊዜ አብዮቱ ሊፈነዳ ዳርዳር እያለ በነበርበት በ1966 አካባቢ ነው ። አየር ኃይል የደምዎዝ ጭማሪ ፣ የአስተዳደርና የምግብ ጥያቄ ያቀርብና ስራ ያቆማል ። ነገሩ በረና ላይ የተቀጣጠለው እሳት ሐረር ሜዳ ላይም መጋጋም ጀምሯል። የቀደምው ሃገር መከላከያ ሚኒስትር የነበሩት ሜ/ጄኔራል ከበደ ገብሬ በጃንሆይ ተልከው ይመጡና ሰራዊቱን ሲኒማ ቤት ሰብስበው የሰባት ብር የደምዎዝ ጭማሪ መደረጉን ይናገሩና ምግብም እንደሚሻሻል ቃል ይገባሉ ። በነገራችን ላይ አየር ኃይል ውስጥ የምግብ ጥያቄ ያልተነሳበት ጊዜ አለመኖሩ ይገርመኛል።

ለማንኛውም ወደ ታሪኩ ልመልሳችሁ ። በዚያ ስብሰባ ላይ ከአድማው ጠንሳሾች መሃከል አንዱ የሆነውና ወረቀት በታችም የነበረው ሲ/ቴክ (በዚያን ዘመን ጁ/ቴክ) አክሊሉ አጥናፉ ተገኝቷል ። ጄኔራሉ "ልጆቼ እንግዲህ ጥያቄያችሁ ተመልሷልና ወደ ስራ ገብታችሁ ተመለሱ" ይሉና አባታዊ ምክር አዘል ትዕዛዝ ይሰጣሉ ። ስብሰባው ከመበተኑ በፊት ግን አክሊሉ እጁን ለጥያቄ ወደ ላይ ይሰቅላል ። "ምንድን ነው ደግሞ ?" ፣ ይሉታል እንደተሰላቸ ፊታቸውን ወደ ሲ/ቴክ አክሊሉ መልሰው ። ጨርሰው እጩ ከማለታቸው ነገር እንዳይቆሰቆስ በሚማፀን ቅላፄ ። አክሊሉም "ኔታዬ የውሃ ጠብታ ድንጋይ ይፈነቅላል..." ፣ በሚል ይጀምርና የሰራዊቱ ጥያቄ በሰባት ብር የደምዎዝ ጭማሪ እንደማይፈታና ጉዳዩ ከዚህ የከበደ መሆኑን አስገንዝቦ መፍትሄውም ሌላ እንደሆነ ይናገራል ። ጄኔራሉም "ዝም በል !" ፣ ብለው እንደልጅ ይቆጡታል ። አክሊሉም በደህንነት ጥርስ ውስጥ ይገባል ። ታዲያ ዛሬ ድረስ አክሊሉን የሚያውቁ ሰዎች "የውሃ ጠብታ" ፣ በሚል ቅጽል ስም ይጠሩታል ።

ሲ/ቴክ አክሊሉ አጥናፉን ለዚህ መጽሔት እንዳይገባር የጠቆሙኝ ሰዎች የቀረቡኝ ሰለዚህ የቆየ ታሪክ እንዳወራ አልነበረም ። ይልቁንም አክሊሉ ወደኋላ የምንመጣበትን ታሪክ ከተሻገረ በኋላ እዚህ ዋሽንግተን ዲሲ ውስጥ የቀድሞ አየር ኃይል ማሕበርን በመመስረቱ ጥረት ውስጥ ከፍተኛ ሚና ከተጫወቱት ሰዎች መሃከል አንዱ ነውና ይህንን ታሪኩን እንዲያጫውተን ነበር ። ይሁን እንጂ እግረ መንገዴን የሚወራ ታሪክ ሲያጋጥመኝ ሰምቼ ማለፍ አልወደድኩም።

አክሊሉ አርሲ አሰላ ውስጥ ተወልዶ ያደገው አዲስ አበባ ነው ። ከ12 የአዲስ አበባ ልጆችና ከአስመራ ከመጡ 22 ኤርትራዊያን ጋር በፈረንጆቹ አቆጣጠር በ1966 ከተመለሱት ቴክኒሻኖች መሃከል ነው ። ዩኒት E-17 ። ከስልጠና በኋላ T-33 ላይና ሌላም አወጅጥላን ላይ ጥገና ስራ ሰርቷል ። ሰራዊቱን ጥሎ እስከ ኮበለለ ድረስ ። አክሊሉ እንደነገረኝ ከሆነ ደርግ መቋቋም ሲጀምር ለምርጫ ተጠቁሟል ።

ይሁን እንጂ አየር መንገድ ለመግባት ፈተና ወስዶ ይጠባበቅ ስለነበር ጥቆማውን ሳይቀበል ቀረ ።

"የውሃ ጠብታ..." ፣ ንግግሩ ፣ ይህንኑም ተከትሎ ስራዊቱ ውስጥ ያለው ተሳትፎ ይደመርና አስተዳደርና ደህንነት ዓይን ውስጥ ያስገባዋል ። በመጨረሻም በጀነራል ዩኒቨርሲቲ ትዕዛዝ ወደ አስመራ ይላካል ። አክሊሉ አስመራም ሄዶ አደብ አልገዛም ። አየር ኃይልን ወክሎ በኤርትራ ጉዳይ ላይ እንዲወያይ በተሰየመ ስብሰባ ላይ አስመራ ከተማ ውስጥ ተገኝቶ የሰጠው አስተያየት ሌላ መዘዝ አስከትሎታል ። ደርግም ስልጣኑን ለሕዝብ የሚያስረክብ ጊዜያዊ አስተዳደር ስለሆነ የኤርትራን ጉዳይ አይፈታውም ። የኤርትራ ጉዳይ እንደማንኛውም የኢትዮጵያ ችግር ሃገራዊ መፍትሄ የሚሻ ነው ። እናም የስብሰባው ተካፋይ የነበሩት ሲቪል ኤርትራውያን እንደሚያሾፉት የዛፍና የኤሌክትሪክ ጉዳይ ሳይሆን ከዚያ የዘለቀ ነው የሚል ሃሳብ ይሰነዘራል ። ይህ አስተያየት በደግ አልተተረጎመለትም ። "ኤርትራ ነጻ ትውጣ" ፣ ማለትህ ነው ተባለ ። ሊያስሩት አንዳሰቡም ወዳጆቹ ሹክ ይሉታል ። ያን ጊዜ በረሃ ወርዶ ኢሕአፓን አሲምባ ላይ ተቀላቀለ ። ጊዜውን በሚገባ ያስታውሳል ። በኢትዮጵያ አቆጣጠር 1971 የቅዱስ ዮሐንስ ዕለት ነበር ።

ከዚያ በኋላ አክሊሉ ሙሉ በሙሉ የፖለቲካ ሰው ሆነ ። መጀመሪያ ሱዳን ፣ ከዚያም ሳውዲ አረቢያ ፣ ለጥቆም አሜሪካ ላይ የፖለቲካ ተሳትፎ አድርጓል ። ለረዥም ዓመታት የኢትዮጵያ ሕዝቦች ዲሞክራቲክ ሕብረት (EPDA) አባልና ንቁ ተሳታፊ ሆኗል ። እሱ እንደአጫወተኝ ከሆነ የመካከለኛው ምስራቅ ኢድሐቅ አስተባባሪና የፊዲዮ ጣቢያው አዘጋጅም ሆኖ ሰርቷል።

አክሊሉ አሜሪካ እግሩን ከአሳረፈ በኋላ ነው እንግዲህ ለውይይታችን መሰረት የሆነውን ስራ መስራት የጀመረው ። እንደነገረኝ ከሆነ በስደት ላይ የነበረውን የአየር ኃይል አባል ዲሲ አካባቢ በማሕበር ለማሰባሰብ የመጀመሪያው እርሾ የተጠነሰሰው በጥቂት ሰዎች ነበር ። የመጀመሪያው ሊቀመንበር ኮሎኔል ታክለን ጨምሮ የሚያስታውሳቸውን ሰዎች ስም ዘርዘሮልኛል ። እሱም በግምት ለስድስት ወይንም ለስምንት ዓመታት በሊቀመንበርነት ሰርቷል ። ከእሱ ይህንን ስራ የተረከበው ዛሬም በሊቀመንበርነት የሚያገለግለው ብርሃኑ ሞላም

ከመስራቾቹ አንዱ እንደነበረ ገልጻልኛል ። አበራ ኃይሉ ፣ ወይዘሮ ሀርገወይን ከፍያለው ፣ ደመራ አያና ፣ ጌታቸው ደገፉና ፣ ፍቅሩ ኃይሌን ጠርቶልኛል ። በጊዜ ብዛትና በዕድሜ ጫና ስም ቢስት እንዳይቀየሩትም አደራ ብሏል።

ማሕበሩ አሁንም ድረስ የሚጠራበትን ስም ግን ያወጣችለት በዲሲ መንግስት ስር ፍቃድ ሰጪ ክፍል ውስጥ የምትሰራ አንዲት አሜሪካዊት እንደነበረች አልደበቀኝም ። እንዴት ? አልኩት ። ፈቃድ ለማውጣት ብቻውን ወደ ቢሮዋ ይዘልቅና ያነጋግራታል ። የማሕበሩን ስም ግን ይዞ አልሄደም ። የማን ማሕበር ነው ብላ ትጠይቀዋለች ። የቀድሞ የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላት ይላታል ። ታዲያ ለምን "AMFEA" ፣ አንለውም አለችው ። በአማርኛ ሲተረጎም የቀድሞው የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላት ማሕበር እንደማለት መሆኑ ነው ። ስሙ በዛው ጸና ።

አክሊሉን ለዚህ ቃለ መጠይቅ የቀጠርኩት ቨርጅኒያ አናንዴል ውስጥ በሚገኝ ስታርባክስ ውስጥ ነበር ። አፕሪል 19 ከቀትር በኋላ የበጋውን ነፋሻ አየር እየኮመኩምን ቡናም እየጠጣን ለሁለት ሰዓት ያህል አብረን ቆየን።

ከመለያየታችን በፊት ግን ዋናውን ጥያቄ አቀረብኩለት ። ይህ እሱ ከመስራቾቹ አንዱ የሆነበት ማሕበር እስከአሁን ምን አንደሰራ ? ይህ አዲስ እየተቋቋመ ያለውን የቀድሞ የኢትዮጵያ አየር ኃይል ዓለም አቀፍ ሕብረትን እንዴት እንደሚያየው ሳይደብቅ የሚሰማውን ነግሮኛል።

ይህ ከሃያ ዓመት በፊት የተመሰረተው ማሕበር ብዙ ሰርቷል ። በደግም ሆነ በክፉው ከአባላቱ ጎን ቆሟል ። ጀግኖቹን ዘክሯል ። በስደት ላይ ችግር የገጠማቸውን ታድጓል ። ይህ ሊሆን የቻለው ታድያ የብዙዎች ጥረት ስለታከለበት ነው ። ማሕበሩ አሁንም አካባቢውን ወክሎ ፣ ከሌሎች ማሕበራትም ጋር ተባብሮ ብዙ መስራት ይችላል ። አዲስ በመቋቋም ላይ ያለው ዓለም አቀፍ ሕብረት ደግሞ ሲጠበቅ የነበረ ነው ። የተበታተነው የአየር ኃይል አባል በአንድ መድረክ ላይ መረጃ የሚለዋወጥበት ፣ እርስ በእርሱ የሚደጋገፍበት ፣ በማሕበር ያልታቀፉ አባላትም ተጠቃሚ የሚሆኑበት ስለሆነ እሰየው የሚሰኝ እንደሚሆን ነው አክሊሉ የገለጸልኝ። አዲስ

ነገርን ማበረታታት እንጂ መፍራትና ማጥላላት አይገባም ፣ የቆየና የሰነበተውንም መደገፍና ላበረከተው አስተዋጾ ምስጋና ማቅረብ እንጂ ማጣጣል ተገቢ አይደለም ባይ ነው አክሊሉ ። በሃሳቡ እንደምስማማ ገለጽኩለት ።

ከአክሊሉ ጋር ውይይታችንን የቋጨነው ጸሐይ ዘቅዘቅ ስትል ነበር ። ነግቶ መምሽት አለበት ። የተፈጥሮ ሕግ ነውና ። እርጅናን መኮነን የጀመረውን

አክሊሉ እኛም ይህንኑ ሕግ መከተላችን እንደሆነ ላሳስበው ፍለጌ ነበር ። ሳይሆን ቀረ ። እኔንም መዘንጋት የሚሉት ጉድ እያስቸገረኝ ነው።

ቸር ያሰንበተን ። ከጤናና ከተቻለም ከሃብት ጋር ። ታሪካችንን ማውራት የምንችለው ስንቆይ ነውና።

=====////=====

የ አ ባ ቴ አ ሻ ራ

ቲቲ ንጉሴ ዘርጋው

ብ/ጄ ንጉሴ ዘርጋውና ልጆቻቸው

ቲቲ ግሩም ሰው ናት ። ቤተሰቦቿ ትማር ብለው ስም ቢያወጡላትም ዙርያዋ ያሉ ሁሉ ቲቲ በሚለው የቁልምጫ ስም ያውቋታል ። የእናትነትን ድባብ የተላበሰች ፣ ልሰልሰ ያለች ሴት ናት ። አየር ኃይልን የነፍሷ ያክል ትወዳለች ። አባቷ ብ/ጄ ንጉሴ ዘርጋውን በድንገት ማጣቷ ጋር ተያይዞ የአየር ኃይል አባላቶችን ባዮች ቁጥር ሆድ ይብሳታል ። ዕምባ አይኗ ላይ ግጥም ሲል ለሚመለከታት አንጀት ታላውሳለች ። ለመላው የአየር ኃይል ቤተሰብ ስስና አዛኝ ልብ አላት ። የምትቆጥበው ፍቅር የላትም ። ቅርብም ሆነች እሩቅ መንፈሷን ከዚህ ቤተሰብ አይለይም።

በ1981 ዓም ወታደራዊው መንግስት ላይ የተደረገውን መፈንቅለ መንግስት አስመራ የአየር ኃይል ቤዝ ሆነው ካስተባበሩት ጄኔራል መኰንኖች አንዱ አባቷ ብ/ጄ ንጉሴ ዘርጋው ነበሩ ። በዚያን ወቅት አስመራ የሚገኘው የሁለተኛው አየር ምድብ አዛዥ ነበሩ ። ሜ/ጄ/ል ደምሴ ቡልቶን ጨምሮ በርካታ የጡሩ አዛዦች የተሳተፉበት መፈንቅለ መንግስት አስመራ ላይ በሚገባ ተሳክቶ ፣ ኦዲስ አበባ ላይ በተፈጠረው ችግር ሳብያ አስመራ ላይም ተፅዕኖ በማድረግ ብ/ጄ ንጉሴ ዘርጋውና በርካታ መኰንኖች ህይወታቸውን ማጣታቸውን የምናስታውሰው በከፍተኛ ቁጭት ነው ። የተዋጊ አውሮፕላን በራሪና ባለ ብዙ ልምድ ጄኔራል መኰንኖ ንጉሴ ዘርጋው አየር ኃይል

ለደረሰበት ከፍተኛ የሙያ ብቃት ወደር የማይገኝለት አስተዋፅዖ ካበረከቱት መካከል አንዱ ነበሩ ።

ተወዳጁ ልጆቻቸውን ቲቲ ንጉሴን ከአየር ኃይል ጋር በተያያዘና አየር ኃይል በዛሬው እሷነቷ ላይ ያለውን ሚና በተመለከተ አንዳንድ ጥያቄዎችን ለመጠየቅ ፈለግንና አነጋገርናት ፤ ቲቲ አላሳፈረችንም ። ዛሬ ቲቲ በኑሮዋ ደስተኛ ነች ። ባለ ትዳር ፣ የሁለት ሴት ልጆችና የአንድ ወንድ ልጅ እናት ናት ። የተቀረውን ስሜቷን በሚከተለው አኳኋን በእጇ ከትባ ላከችልን ። ከቲቲ ጋር መልካም ቆይታ ።

እንደማንኛውም ሰው ዛሬ ለደረሰኩበት ደረጃና አሁን ላለሁበት ሁኔታ የልጅነት አስተዳደጌ ከፍተኛ አስተዋፅዖ አለው ። በተለይም አባቴ ብ/ጄ ንጉሴ ዘርጋው በህይወቴ ጥሎት ያለፈው አሻራ ከፍተኛውን ስፍራ ይይዛል ።

ምንም እንኳ አባቴ በልጅነቴ ቢለየኝም መቼም ቢሆን ከህሊናዬ የማይጠፉ ምክሮቼና ከእርሱነቱ የተካፈልኳቸው ጠባያት ለዛሬው እኔነቴ መሰረቶች ሆነውኛል ።

ከአባቴ ቆራጥነትንና ደፋርነትን ፣ በራስ መተማመንና ኃላፊነት ያለመሸሸን ፣ ዓላማዬን ለመፈፀም የሚከፈል መስዋዕትነት መክፈልን ፣ የህይወቴን ጉዞና ስራዎቼን ፣ በተቻለ አቅም ከስህተት በፀዳ ሁኔታ ለማከናወን ጥንቃቄ ማድረግን ፣ እንዲሁም ቃልን ጠባቂ መሆንና ታማኝነትን እንደወረሰኩ አምናለሁ ። ከዚህ በተጨማሪም ሃሳብን በነፃነት መግለፅ ፣ ከማንምና ከምንም ተፅዕኖ ወጪ ራስን ነፃ ማድረግን ፣ እንዲሁም ሁሉንም በአግባብና በስርዓት ማድረግን ከአባቴ እንደተማርኳቸው አሰባለሁ ። ይህንን ስል እኔም ሆንኩ አባቴ ፍፁማን ነን ለማለት ሳይሆን እነዚህን እሴቶች አባቴ በወታደርነቴ ወይም በህይወቴ ካለፈባቸው የተለያዩ ጐዳናዎች የተነሳ የቤተሰባችን የህይወት መርሆዎች እንዲሆኑ በማድረግና እነዚህም መርሆዎች አሁንም የህይወቴና የቤተሰቤ ምሶሶዎች ሆነው በመቀጠላቸው ነው ።

አባቴ ያገለግልበት የነበረው የኢትዮጵያ አየር ኃይልም በህይወቴ ከፍተኛ ስፍራን ይዟል ። በጊዜው በአየር ኃይል ማህበረሰብ መካከል የነበረው ልዩ የሆነ ቤተሰባዊ ፍቅር ፣ መተሳሰብና መረዳዳት ልዩ የሆነ የልጅነት ትዝታን ብቻ ሳይሆን የህይወት ዘመን ስንቅ የሆነኝን የማህበራዊ ኑሮ ዘይቤንም አውርሶኛል ። የአባቴን ጓደኞች ጨምሮ በየጊዜው የነበሩ የኢትዮጵያ አየር ኃይል አባላት የነበራቸው ፍቅር ከነርሱ አልፎ በኛ በልጆቹ መካከል እንኳን የነበረው ጉልበት አንዳንዶቻችንን እስከአሁን እንዳንለያይ አድርጎ አስተሳስሮናል ። በአባላቱ መካከል የነበረው መከባበር ፣ ለሰው ልጅ ከፍተኛ ዋጋ መስጠትና ከራሳቸው በላይ ሌሎችን ማስቀደም ፣ እንዲሁም የነበራቸው ልዩ የሆነ የአገር ፍቅር በሁሉም ዘንድ በግልፅ የሚታይ በመሆኑ የትክክለኛ ህይወት ተምሳሌት በመሆናቸው በየዕለቱ ህይወቴን የምመዘንባቸው ሚዛኖቼ ሆነውኛል ።

የፓይለት ልጅ በመሆኔ ብቻ ሳይሆን መላው የአየር ኃይል ቤተሰብ ልጆች ለአውሮፕላን የተለየ ፍቅርን በልጅነታችን በመውረሳችን አሁን እንኳን በተለያዩ አጋጣሚ በአውሮፕላን ስጓዝ ፣ አውሮፕላኑ ሲነሳና ከዚያም ሲያርፍ ሁልጊዜ ትዝ የሚለኝ በልጅነታችን በየቀኑ እንሰማው የነበረው የደስታ ጨህታችን ነው።

ቴቲና ቤተሰቧ

ልጅነት ተመልሶ አይመጣም እንጂ ቢመጣ አሁንም የምመኘው እንደቀድሞው በአንድ ላይ ተሰብስበን የምንጫወተው ጨዋታ ፣ ከአባቶቻችን ጋር ቢንጎ ለመጫወት የምንሰበሰበው ፣ ሜንስ ቤት አባቶቻችንን ተከትለን የምንሄደው ፣ በየጊዜው የነበረው የሜዳ ቴኒስ ጨዋታ ፣ እንዲሁም ከሁሉም በላይ በአየር ኃይል የሚታየውን የአውሮፕላን የአየር ላይ ትዕይንት ማየትና በደስታ እየፈነደቁ መጮህን ነበር ። አየር ኃይሉ በሁሉም አቅጣጫ ህይወቴ መልካም የሆነ ቅርፅ እንዲይዝ በጎ ተፅዕኖ በማድረጉ ልከፍለው ስለማልቸለው ውለታው በእጅጉ አመሰግናለሁ ።

ቴቲ ንጉሴ ዘርጋው

=====//=====

ዘላለም ጃተማ

የብ/ጄ ጃተማ እጅጉ ቤተሰብ

ደግ አባት አለው ። ዛሬ ለደረሰበት የማህበራዊ ግንኙነቱና ለኑሮው መሰረት ከሆኑት እሴቶቹ በዋነኝነት አባቱን ባለውለታ ያደርጋል ። ለአየር ኃይል ያለው ስሜት እጅግ ከፍተኛ ከመሆኑም በላይ ነፍሱን ስጥ እንኳ ቢባል ወደ ኋላ እንደማይል በድፍረት ይናገራል ። ለዚህ ደግሞ ከአባቱ ያገኘው የቤተሰብ ፍቅር ፣ የእናት አገር ስሜት ፣ ህዝብና ወገንን የመታደግ ፍላጎት በአጠቃላይ አባቱና አየር ኃይል ሳይነጣጠሉ የዛሬውን ጎልማሳ ዘላለምን አስተምረውታል።

ዘላለም ጃተማ ይባላል ። የብ/ጄ ጃተማ እጅጉ ልጅ ነው ። ለመላው የአየር ኃይል አባልና ቤተሰብ የማይበርድ ፍቅር አለው ። ለዛሬ ስኬቱ አየር ኃይልንና አባቱ ብ/ጄ ጃተማን ባለውለታ ያደርጋል ። ወላጅ እናቱን ወ/ሮ ስመኝን ደግሞ መንፈስ ጠንካራ ፣ አርቆ አሳቢና የቤተሰቡ የጀርባ አጥንት በማድረግ ከፍተኛ ምስጋናውን ይቸራቸዋል ።

እስኪ ከዘላለም ጃተማ ጋር ለአፍታ እንቆይ ---

እንደ ወታደር በተጠንቀቅ ቆሜ ሰላምታ በመስጠት ፣ እንደ ሲቪልም ከወገቤ ዝቅ በማለት አጎንብሼ በኢትዮጵያ ባህል የአክብሮት ሰላምታዬን አቀርባለሁ ።

ትዝታ የነፍሴ ፀሃፊ ነች ። ከአነበብኩት እውነታ ውስጤን ሲያመኝም የምታፀናኝ ኪነኒዬ ነች ። ምነው እንዲያ እሩቅ የመሰለኝ ነገር ለክስ ቅርብቱ

እንዲህ ቅፅበት ነበርን ? ልክ ጠቅ ጠቅ እንደምትል የሰከንድ አመልካች ስንጥር ውስጤን በብርድ እንደተገዛዳ አውራጣት ይወጋኛል ።

እውነት አባቴ የለም ። ብ/ጄኔራል ጃተማ እጅጉ ታሪኩ ተሸራርፎ በሁለት ገፅ ትነበብ ? እልና የነበረበትን የስቃይና የመከራ ጊዜን ሳስበውና አሁን እኛ ያለንበት ኑሮ አባቴ እንዳልኖረ ተረዳሁት ። ዘመናዊው አባቴ ለኛ ለጓደኛ ልጆቹ ተፅዕኖ ፈጣሪ ነበር ። ቢሆንም ግን እውነተኛ ታሪኩና ማንነቱ ሙሉው ታሪክ ወደፊት በሰፊው እንደሚቀርብ እምነቴ ነው ።

ለምሳሌ ደብረ ዘይት ፍጥ ሰላም ት/ቤት አባቴ ጃተማ እጅጉ ያልነበረበት በዓል ትዝ አይለኝም ። በአንድ ወቅት ት/ቤት ብሄሬን ተጠየቅኩ ። ፈጥኜ " ኢትዮጵያዊ " ብዬ መለስኩ ። ከልቤ ነበር ። ከኢትዮጵያዊነት ሌላ አላውቅም ። " ተሳስተሃል " ተባለኩ ። ለነገሩ እንድመልስ የፈለጉት ሳይገባኝና ሳላውቅ ቀርቼ አልነበረም ። ነገር ግን አንዲት ኢትዮጵያ በውስጤ ነግሳ ስለነበር እንጂ ።

አባቴ ብ/ጄኔራል ጃተማ እጅጉ ያሳለፈውን የትግልና የአመራር ብቃቶች ፣ እውቀቱ በነበረው የፖለቲካ ሚዛን ለመመዘን አቅሙም ብቃቱም በአባቴ ሲነገር የነበረውንም ሆነ የልጅነት የመውደድ ክብሩንም አልረሳውም ።

አየር ኃይል ግቢ ግርማ ሞገስ ያላቸውን መኰንኖች አንድ ላይ ሳያቸው ሰውነቱን ውርር ያደርገኝ ነበር ። አባቴም እኛን ልጆቹን ይዞ በየመምሪያው ስንጎብኝና ተመልሰን ወንበሩ አጠገብ ሆነን አገራዊ ትዕዛዝን ሲጠባበቅና ሲወስን በብዥታ ይመጣብኛል ። ከተራ ወታደሮችና ፖሊሶች ጀምሮ አብረን ምሳ የምንበላው በፍፁም አይረሴ ነው ።

አባታችን ብ/ጄ ጃተማ እጅጉ ለእኔ ለልጁ ጀምሮ ለመላው ቤተሰባችን ፣ ለዘመዶቻችንም ጭምር ታላቅ የፅናት ሞዴላችን ነበር ።

ቤት ለምሳ መጥቶ ሲወጣ " ተይ ስሚኝ ሃገሬ - ባንቺ ነው ማማሬ " እያለ ዘወትር የሚያንጎራጎራት በፍፁም አትረሳኝም ።

የእኔ ታናሽ ወንድም ወንድሰን በአየር ኃይል መኰንኖች ክብብ በተዘጋጀው የስዕል ውድድር ላይ

የሚግ-23 ተዋጊ አውሮፕላንን በመሳል ከላይ " የአየር ኃይላችን " በማለት ፅፎበት በውድድሩ አሸናፊ በመሆን በሜ/ጄ አመሃ ደስታ መሸለሙን የማስታወሻው በከፍተኛ ደስታ በመመሰጥ ነው።

ብ/ጄ ጃተማ እጅጉ

የእኛስ ጉድ ወዴት ይሆን ? የአባቴ የጃተማ ጉዳይ እስከ አሁን ድረስ ደቂቃ ድረስ ሳስበው ያመኛል ። አባቴ ታሪኩ እንኳ በቅጡ ያልተነገረለትና ብዙሃኑን ከጉድ የሚያወጣበት ታላቅ ታሪክ ባለቤት ነው ። ትግልና ፖለቲካ አስከፊ ገፅታቸው በጊዜ መገደቡ እጅግ አሳዛኝ ነው ። እውነት ለመናገር በነበረባቸው

ክፍሎች ውስጥም ተወዳጅ ስለነበረ እኛን ቀና ብለን እንድንሄድ አድርገናል ።

አንድአንድ ጊዜም የሚሰሩ ስህተቶች እርሱ ጋ ሳይደርሱ ስህተቶቹ እርስ በራሳቸው ተጠላልፈው እዚያው ወድቀው ሲቀሩም አያለሁ ። በመሆኑም አባቴ ጄ/ል ጃተማ እጅጉ ወይና ፅናትን ፣ በመከራም ተፈትኖ ማለፍን ፣ ለቆምክለት ዓላማም መሞትን ፣ በድልም ደስታን በሽንፈት ደግሞ መፅናትን አስምሮኛል ።

በመጨረሻም እኛ ልጆቹን በትምህርት ጥሩ ቦታ እንድንደርስ ሌት ተቀን ተግቷል ። እኔን በአካውንቲንግ ፣ ወንደሰን ጃተማ በቢዝነስ ማናጅሜንት ፣ ዳዊት ጃተማ አሜሪካን አገር በኔትዎርክ እንጂነሪንግ ፣ ራሄል ጃተማ አሜሪካን አገር በነርሲንግ ፣ አዲሱ ጃተማ በፋርማሲስት ተመርቀን ለአገር ሃብት እንድንሆን ረድቶናል ። ከዚህ ሁሉ ውስጥ ደግሞ አባታችንን በመደገፍ ፣ እኛን ልጆቻችንም በፍቅርና በእንክብካቤ በማሳደግ እናታችን ወ/ሮ ስመኝ ጌታሁን በመላው ቤተሰብ የህይወት ስኬት ውስጥ ከፍተኛውን ስፍራ ትይዛለች።

ዘላለም ጃተማ እጅጉ

=====//=====

የ ኒ ፎር ም ያ ል ለ በ ሱ ት አ የ ር ኃ ይ ል

ምስክር

አቶ ታደሰ ሞገስ ታላቁ የቴክኒክ ሰው

ሰባት ሺ ማይልስ ርቀት ላይ የሚገኝ ቦታ ደውቆ ከዚህ በፊት በቅጡ የማላውቃቸውን ሰው ሳነጋግር ችግር ይገጠመኝ ይሆን ብዬ ሰገጥክለሁ። ለፋሲካ በዓል የተሰናዳው ተበልቶና ተጠጥቶ ያልተጠናቀቀበት ወቅት ነው። ዘመድ ለዘመዱ አክፋይ የሚያደርስበት፣ በገበታ ዙሪያ ጥሩ ቀን የሚያሳልፍበት ጊዜ። አጉል ሰዓት ላይ ደውቆ እንግዳዩን አውክ ይሆን የሚል ጥርጣሬ አእምሮዬ ውስጥ ነበር። ይሁን እንጂ ባሕር ተሻግሮ የሄደውን ሰልኬን ወዲያው ያነሱት ሰው አላሰፈሩኝም። ማንነቴንና ለምን ጉዳይም እንደደወልኩ በአጭሩ እንደገለጥኩ ነው ለቃለ-መጠይቁ ፈቃደኝነታቸውን የለገሱኝ።

አቶ ታደሰ ሞገስ ይባላሉ። በቀድሞው አየር ኃይል ውስጥ ከመለዩ ለባሹ ስራዊት ጎን፣ አንዳንዴም ከፊት ሆነው አውሮፕላኖች ሰማይ ላይ ወጥተው እንዲበሩ ብዙ ከደከሙት ሲቪል ስራተኞች መሃከል አንዱ ናቸው። እኚህ ሰው ዛሬም "እጄን አልሰጠሁም" ብለው ያጫወቱኝ ለብዙዎች ትምህርት እንደሚሆን ነው የገባኝ።

አቶ ታደሰ አየር ኃይል የተቀጠሩት እነ ጄኔራል አምሐ በተቀጠሩበት ዘመን በፈረንጆቹ አቆጣጠር በ1957 ዓመተ ምህረት ላይ ነው። አስራ ሁለት ሆነው ከአስመራ ለማሸን ሾፕ ተመልሰው ወደ ደብረ ዘይት ይመጣሉ። ያን ጊዜ አየር ኃይልን ይረዱ የነበሩት ሲዊድኖች ለዚሁ ስራ ብቁ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ይፈትኗቸዋል። ቀደም ብሎ ልምዱ ስለነበራቸው ፈተናውን አልፈው በ185 ብር ደምወዝ ይቀጠራሉ። ከዚያ በኋላ አየር ኃይልን ለሰላሳ ሶስት ዓመታት ያህል አገልግለዋል።

ልብ በሉ ። አቶ ታደሰ ከጎጃሜ አባትና ከወሎዬ እናት በፈረንጆቹ አቆጣጠር በ1937 አስመራ ውስጥ ይወለዱና ዘጠነኛ ክፍል እስኪደርሱ ድረስ እዚያው አስመራ ውስጥ ይቆያሉ። ከዚያም ሃያ ዓመት እንደሞላቸው አየር ኃይል ተቀጥረው ደብረዘይት ይከትማሉ። አሁንም እዚያው ደብረዘይት ናቸው። አማርኛ፣ ትግሪኛና እንግሊዘኛ አቀላጥፈው ይናገራሉ። ከዚህ ታሪክ ምን ተረዳህ በሉ። ቋንቋና ክልል ለየቅል መሆኑን። አቶ ታደሰ ሰባት ዓመት እንደሞላቸው ዘመናዊ ትምህርት ቤት ገብተው የእንግሊዘኛ ቋንቋ ተምረዋል። አባታቸው ከጣሊያኖች ጋር ትሪፖሊ ዘምተው በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ማብቂያ ላይ በእንግሊዘኛ ይማረኩና ምጽዋ አስር ቤት ሰንበተዋል።

አባታቸው ከእስር ተፈተው ባቡር ጣቢያ በሚሰሩበት ጊዜ ነው ተክተለው እየሄዱ አብረው በመዋል የእጅ ሙያ በልጅነት ዕድሜ መለማመድ የጀመሩት። አባታቸው ከአረፉም በኋላ እዚያው ባቡር ጣቢያ የተገኘውን እየሰሩ፣ ሲያመችም እየነገዱ ሳንቲም ወደቤታቸው ይዘው በመግባት እናታቸውን ይረዱ ነበር። ያን ጊዜ ሰባተኛ ክፍል ደርሰዋል ።

አቶ ታደሰ ለሰላሳ ሶስት ዓመታት አየር ኃይልን ያገለገሉት በማሸን ሾፕ ውስጥ ነው። ለአውሮፕላን የሚውሉ መለውጫ ፓርቶችን በመስራትና በመጠገን። በመጨረሻም የሾፑ ኃላፊ ሆነው ሰርተዋል። በዚህ የረዥም ዘመን አገልግሎት ጊዜያቸው የብዙ አውሮፕላኖችን ሕይወት ታደገዋል። ከጥቅም ውጪ ከሆኑት ላይም አገልግሎት ላይ ሊውሉ የሚችሉ ፓርቶችን እየነቀሉ ሌሎች ላይ በመግጠም የውጭ ምንዛሬን አድነዋል። ታዲያ ከራሺያኖቹ ጋር የነበረውን ግብግብ አሁንም አልዘነጉትም። ራሺያኖቹ አዳዲስ የአውሮፕላን ፓርቶች ብቻ ከሩሲያ እየመጡ እንዲገጠም ይፈልጉ ነበር። ሃገሪቱ ልትሸመው የማትችለው ዕዳ ነበር።

በሶማሊያ ጦርነት ወቅት ድሬደዋ አየር ምድብ ሃንጋር ውስጥ እንደቆመ በላውንቸር የተመታውን ኤፍ 5 ኤ ለመጠገን የሄደው ቡድን አባል ሆነው በሰሩት ስራ ይኮራሉ። አውሮፕላኑ የደረሰበት ጉዳት ከፍተኛ ቢሆንም የጥገና ቡድኑ ሌት ተቀን በአደረገው ርብርብ ተመልሶ አየር ላይ ውሎ ለግዳጅ ተሰማርቷል። ይኸው ከሞት የተረፈ አውሮፕላን ሁለት የሶማሊ ሚግ አውሮፕላኖችንም መትቶ ጥሏል። በሰሜኑ ጦርነት ጊዜም ተሰነይ ላይ ወድቆ ከነበረው አንቶኖቭ የማጓጓዣ አውሮፕላን ላይ ጠቃሚ የሆኑ አካሎችን ከሌሎች ጋር ተባብረው ፈትተው በማምጣት ጥቅም ላይ እንዲውል በማድረግ የሰሩት ስራ ያስደስታቸዋል። ሌላም በዚህ አጭር ጽሑፍ ውስጥ ማጠቃለል የማይቻሉ ብዙ ተመሳሳይ ስራዎችን አከናውነዋል።

አየር ኃይል ለአቶ ታደሰ የቤተሰብ ያህል ነው። እሳቸው እንደሚሉት አየር ኃይል አሳድጓቸዋል፤ አስተምሯቸዋል፤ ሰው አድርጓቸዋል። ታዲያ ያም ሆኖ ሲቪል ሰራተኞች እንደ ታናሽ ወንድም ይታዩ እንደነበረ አስታውሰው፤ ቅሬታም እንደነበራቸው አልሸሽጉኝም። ጊዜው በረከት የነበረበት ጊዜ ሆኖ ኑሮውን ተቋቋሙት እንጂ ደምዎዙም ያን ያህል እንዳልነበረም ነግረውኛል። ሰላሳና አርባ ዓመት ያገለገሉ ሰዎች ከ300 ብር በላይ እንዳላለፉ ያውቃሉ። እሳቸው 710 ደርሰዋል። በዚያን ዘመን የአንድ ኮሎኔል ደምወዝ መሆኑ ነው። ሲቪል ሰራተኞች የመኮንኖች ክብብን እንዲጠቀሙ ከተፈቀደ በኋላ ነገሮች መሻሻል አሳይተው እንደነበረም ያስታውሰሉ። ይህ ሁሉም ሆኖ ግን ከመለዩ ለባሽ አቻዎቻቸው ጋር ያሳለፉትን ደግ ቀን ምን ጊዜም

አይረሱትም። በተለይ ሰለ ጄኔራል አምሐ ደስታ ያላቸው ፍቅር የተለየ ነው።

ገና አየር ኃይል እንደተቀጠሩ በሲዊድኖቹ መልካም ፈቃድ እናታቸውን ከአስመራ በአውሮፕላን ሄደው ያመጡት እኚህ ሰው እናታቸው ከዚህ ዓለም በሞት እስከተለዩበት እስከ አለፉት ሁለት ዓመታት ድርስ ከእናታቸው ጋር ነበር የሚኖሩት። ለዚህም ይሆናል ሚስት አግብተው የማያውቁት። በውጭ ሃገር የምትኖር አንድ ሴት ልጅ ግን አለቻቸው።

ዛሬ አቶ ታደሰ ሰማኒያ ዓመት ሊሞላቸው ጥቂት ይቀራቸዋል። ይህ በቁጥር ሲመነዘር ነው። በመንፈስና በአካል ጥንካሬ አንጻር ግን ገና አልተነኩም። "እኔ ገና እጄን አለሰጠሁም"፤ ነው ያሉኝ። አዲስ አበባ ድረስ እየሄዱ የግል ድርጅቶች ውስጥ በሙያቸው ስፐርቫይዘር በመሆን ይሰራሉ። ያስተምራሉም። እንደነገሩኝ ከሆነም ለጡረታ ከሚከፈላቸው 600 ብር በጣም የተሻለና ጠቀም ያለ ገንዘብም ያገኛሉ። በኑሮአቸው ደስተኛ ናቸው። ወሬና ፖለቲካም ይጠላሉ።

እንደ እርሳቸው ባለሙያ የነበሩ ነገር ግን አሁን በጡረታም ይሁን በሌላ ምክንያት ከአየር ኃይል ተግልለው ላሉ ምን የሚሉት አለ ብዬ ጠይቄያቸው ነበር። መልሳቸውም አልባሌ ቦታ እንዳይውሉ መምከር ነው። በተጨማሪም ለዕድሜና ለሁኔታዎች "እጅ አትስጡ" የሚል ምክር አክለዋል። በስደት ላይ ላለው አየር ኃይል ምን እንደሚሉም ለማወቅ ፈልጌ ነበር። "ስደት አትበለው። በእርግጥ ዛሬ ኑሮ እዛም ቢሆን ከበድ ሳይል አይቀርም"፤ አሉኝ። በ1980ዎቹ መጨረሻ ላይ ወንድማቸውን ለመጠየቅ አሜሪካ መጥተዋል። ሰነባብተው፤ መንጃ ፈቃድም አውጥተው ነበር የተመለሱት።

በረዥሙ የስልክ ጨዋታችን መሃከል መስመሩ ከሁለትም ሶስት ጊዜ ተቋርጦ ነበርና አቶ ታደሰ "አሁን ዓመት በዓል ነው። ነገም የአርበኞች ቀን ነው"፤ በማለት ጨዋታችንን ለመጨረስ በሌላ ጊዜ እንድደውልላቸው ጠቁመውኝ ነበር። ይሁን እንጂ ይህ አባባላቸው ያላሰብኩትን ጉዳይ ሰለቀሰቀሰ ጥያቄዬን እንዲህ በማለት ወዲያው አስከተልኩ።

"የአርበኞች ቀን መሆኑን ዘንግቼዋለሁ። እርሶ በዓሉን ያከብራሉዋ?"፤ አልኳቸው።

"እንዴታ ! በእነሱ መስዋትነት አይደል ይቺ ሃገር የቆየችው" ፣ አሉኝ ።

ድባቡን አደፈርስባቸው ይሆን የሚል ስጋቴ ከዕውነታው ብዙም አልራቀ ።

ከዚህ በላይ ልወተውታቸው አልፈለኩም ። ቀደም ብዬ እንደጠቀስኩት ግን በመጠኑም ቢሆን የበዓል

=====///=====

የ ተ ቃ ወ ሞ ስ ደ ት

አበራ ኃይሉ

መ/አ አበራ ኃይሉ
ሚግ-21 ስኳድሮን - አስመራ

ሌሊቱ የክረምት ያክል ሲከብድ አድሮ ሌቱ ነጋ ። እየወሰንኩ ያለሁት ውሳኔ ክብደቱ ትከሻዬ ላይ ተከምሯል ። ገና በማለዳው ለአፍታም ሳይከደን ባደረገው ዓይኔ ሳብያ መላው አካላቴን ድክምክም አድርጎኛል ። የውሳኔዬን ከባድነት አምና የተቀበለኛው ልቤ የሰውነቴን ሁለት ያክል አብጣ ስትዘል ይሰማኛል ።

ከልጅነቴ ጀምሮ ለአየር ኃይል መስሪያ ቤት ያለኝ ፍቅር ፅኑ ነበር ። አባቴ አቶ ኃይሉ ተሰማ እድሜውን ሙሉ በአየር ኃይል ውስጥ ጨርሷል ። እድገቴ ከአየር ኃይል አባላትና ቤተሰቦቻቸው ጋር ነው ። አውሮፕላኖች በደብረ ዘይት አናት ላይ ሲበርቁ ባየሁ ቁጥር ቀልቤን ሙሉ ለሙሉ ይቆጣጠሩታል ። ይህንን ፍቅር እንደያዘኩ ለአቅመ ስራ ደረስኩና የልጅነት ህልሜን ዕውን ለማድረግ በፈረንጆች 1983 ዓም አየር ኃይልን ተቀላቀልኩ ። ህልሜንም በማሳካት ለበረራ ስልጠና ወደ ቀድሞ ሶቭየት ህብረት ሄድኩ ። በዚያ ዘመን ገና አዲስ ተሰርቶ በስራ ላይ እየዋለ ያለውን ሚግ-23 ኢንተርሰፕተር ተዋጊ አውሮፕላን ተምሬ ወደ አገሬ ስመለስ የኢትዮጵያ ሰማይ ለእኔ ክፍት ሆነ ። የምችለውን ያክል ዋናሁበት ። ከምስራቅ እስከ ምዕራብ ፣ ከሰሜን እስከ ደቡብ ባለው የኢትዮጵያ ሰማይ ላይ

ተንሳፈፍኩ ። አየር ላይ በዋልኩ ቁጥር አገሬ ኢትዮጵያን በየቀኑ እየወደድኳት ስመጣ ይታወቀኝ ነበር ።

ግንቦት 8/81 በጀነራል መኩንኖች ተሞክሮ ያልተሳካው መፈንቅለ መንግስት በአስቃቂ ግድያ መደምደሙን ስመለከት ለአገሬ ለኢትዮጵያ በሃዘን አነባሁ ። እነዚያን የመሰሉ ዘመናቸውን ሙሉ ለኢትዮጵያ የግዛት አንድነት ደከመን ሰለቸን ሳይሉ መስዋዕትነት ሲከፍሉ የኖሩ የጦር መሪዎች ያለ ርህራሄ በጉዳና ላይ መታረዳቸው በደርግ ስርዓት ላይ የነበረኝ ተስፋ ሙሉ ለሙሉ ተሟጠጠ ። የእውነት ውስጤ ተቆጣ ። ያለፍርድ በሳንጃ አንጀታቸው እየተዘረገፈ እንዲሞቱ መደረጉ ዘገነኝ ። ስለዚህ ተቃውሞዬን ማሳየት ፈለኩና ስርዓቱን ጥዬ ለመሄድ ወሰንኩ ።

የመጨረሻዎ ዕለት ስራ ከመግባቴ በፊት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ፀለይኩ ። ከያንዳንዱ ክፍተኛ ውሳኔ ጀርባ ፀሎት መኖሩን የዛን ዕለት አረጋግጫለሁ ። ቁርሴን በወጉ መቅመስ አቅቶኛል ። አስመራ ሁለተኛው አየር ምድብ የዘወትር ተልዕኮውን ከዘግናኝና አስቀያሚ ትዝታዎች ጋር እየተወጣ ነበር ። ጦርነቱ ከመርዘሙ የተነሳ አስልቺውን ቀን ከሞት ጋር እየገፋን ነው ። ሚ-21 ተዋጊ ስኳድሮን ተመድቤ ከአማጊዮቹ ጋር በሚደረገው ዕልህ አስጨራሽ ውጊያ አካል ሆኛለሁ ። ተዋጊ በራሪ ለመሆን ስንቱን ፈተና እንዳለፍኩት መልሶ መላልሶ በአእምሮዬ ትውስ ይለኛል ። ገና አፍላ ጎረምሳ ሳለሁ 42 ከሚሆኑ ምልምል ተማሪዎች ጋር ለበረራ ትምህርት ወደ ሶቭየት ህብረት ስላክ ስልጠናዬን አሳክቼ ለመመለስ ፉክክሩ ከባድ ሊሆን እንደሚችል ተገንዝቤ ነበር ። በራሪ ለመሆን ለበረራ መፈጠር ይኖርብሃል የሚለው አባባል ዕልህ ውስጥ ከቶኛል ። የመጀመሪያ ደረጃ በረራችንን ጨርሰን ወደ ሚግ ስኳድሮን ስንላክ ከ42 ተማሪዎች ውስጥ 13 ብቻ ስንቀር ደንግጫለሁ ። ይባስ ብሎ በቀጣዩ ዓመት በሚግ-23 ስልጠና ከ 13ታችን 8 ብቻ ኩርሱን መጨረሳችን እውነትም

ሙያው እጅግ ፈታኝ እንደሆነ ማረጋገጥ ችያለሁ ።
 42 ተልከን ፣ 8 ሆነን ተመለስን ማለት ነው ።
 አገር ቤት ከተመለስን በኋላ እንደገና አዲስ ስልጠና ጠበቀን ። የኢትዮጵያው አየር ኃይል ከውጪ በረራቸውን ጨርሰው የመጡ ተማሪዎችን እንደገና በራሱ ባለሙያ ያስተምራል ። እናም ኤል-39 ስኳድሮን ውስጥ የሚሰጠውን ስልጠና ስንጨርስ ከስምንታችን 5 ተማሪዎች ብቻ ቀረን ። አምስታችን በቀጥታ ሚግ-21 ስኳድሮን ተመድበን እንደገና ሌላ ስልጠና ጀመርን ። ሚግ-21 ላይ ስመደብ ዕልህ ነበረብን ። ይህ አውሮፕላን በአስቸጋሪነቱ ብዙ የሚወራለት ነው ። ገና መጀመሪያ ወደ ሶቭየት ህብረት ከመሄዴ በፊት መ/አ መልኬ የሚባል የበረራ ተማሪ በሚግ-21 አውሮፕላን በማረፍ ላይ እያለ አደጋ ደርሶበት ህይወቱ ማለፉን በአይኔ ተመልክቼ ነበር ። በአካባቢው ላይ የነበሩ ቴክኒሻኖችና ሌሎች ባለሙያዎች በራሪውን ለማዳን ባደረጉት ርብርብ ገሚሶቹ ህይወታቸውን አጥተዋል ። እነዚህን በመሳሰሉት አደጋዎች ምክንያት ይህ አውሮፕላን ይፈራል ። ከመ/አ መልኬም አደጋ በኋላ የዚያ ዓመት የሚግ-21 የበረራ ስልጠና በተማሪ ሰልጣኞች ስልጠናውን ትቶ መውጣት ምክንያት ተዘጋ እየተባለ በሰፊው ይወራ ስለነበር (ዝርዝሩን ወደፊት እመለስበታለሁ) ቁጭቱ ከፍተኛ ነበር ። እናም ዛሬ በሚግ-21 ላይ ስመደብ ከነ ሙሉ ዕልሄ ነበርኩ ። ሚግ-21ን እንደ ፈረስ መግራት አለብኝ እንጂ ኩርስ አቋርጬ መሸሽ እንደሌለብኝ ለራሴ ቃል ገባሁ ። ፈታኙን የሚግ-21 ተዋጊ አውሮፕላን ስልጠናዬን ጨርሼ ለግዳጅ አስመራ ሁለተኛው አየር ምድብ ስደርስ ከ42 የበረራ ተማሪዎች ውስጥ 2 ብቻ መቅረታችንን ሳስብ እውነትም "Flying is a demanding Job" የሚለውን አባባል በራሴው ልምድ አረጋገጥኩ ። እናም ዛሬ በውስጤ ተቃውሞዬን አዝዬ ወደ ተሰጠኝ የውጊያ ግዳጅ ለመብረር በዝግጅት ላይ ነኝ ።

ወደ ግዳጅ አብረን በጥንድ ለመብረር ከተዘጋጀነው የቀኑ የበረራ መሪ "ዋልያ" (Walia) ጋር ጎን ለጎን እየተራመድን ለግዳጅ ተዘጋጅተው ወደ ሚጠብቁን ሚግ-21 ጀቶቻችን አመራን ። መሳሪያቸው በሚገባ ተጭኗል ። ለበረራ ዝግጁ መሆናቸውን ለመጨረሻ ጊዜ ፈትሽን ከጨረስን በኋላ ሁለታችንም ዘለን ወደ አውሮፕላኖቻችን በመግባት ዝግጁ መሆናችንን

በምልክት ተነጋግረን የሬድዮ ግንኙነት ማድረግ ጀመርን ። የማለዳዋ ጀምበር ድምቅ ብላ ፈገግታን መገበቸኝ ። የአገሬ ተፈጥሮ በረራ ከተማርኩበት የሶቭየት ህብረት የአየር ፀባይ ጋር በትውስታ መጣና በአንድ ጊዜ የገነትና የሲኦል ያክል ልዩነቱ ጎልቶ ታየኝ ። እንዳልኩት ከአገሬ ጋር በፍቅር ወድቄ ነበር ። ምን ያደርጋል ! የጦርነት ዶፍ ሳያቋርጥ እየዘነበ ዙርያዎን አጨቅይቷት ሲኦል ሆናለች ። እንዲህ እያሰብኩ ድንገት ከጎኔ ካለው አውሮፕላን የበረራ መሪዬ (ዋልያ) በሬድዮ ሲጠራኝ ከሄድኩበት የሃሳብ ስመመን ባነንኩና ወደ ውስጤ ተመለስኩ ።

"Walia 2, how do you read me ? " (ዋልያ ሁለት እንዴት ትሰማኛለህ ?) የበረራ መሪዬ በሬድዮ እየጠራኝ ነበር ።
 "Walia lead, I read you five by five " (ዋልያ አንድ አምስት በአምስት እሰማሃለሁ)። የሞት ሞቴን መልስ ሰጠሁ።

መ/አ አበራ ኃይሉ ከግዳጅ በረራ በፊት

ከእኔ መልስ ማግኘቱን ያረጋገጠው የበረራ መሪዬ ከጎኔ ከቆመው አውሮፕላን ውስጥ ሆኖ በቀጥታ ከአየር ትራፊክ ተቆጣጣሪ ጋር የሬድዮ ግንኙነት ሲያደር ይሰማኝ ነበር ። ከትራፊክ ተቆጣጣሪው ሞተራችንን እንድናስነሳ ፈቃድ እንዳገኘን ፣ የበረራ መሪው ወደ እኔ ዞሮ ምልክት ከሰጠኝ በኋላ ሁለታችንም የአውሮፕላኖቻችንን ሞተሮች በማስነሳት አካባቢውን በሞተሮቹ ጨሀት አደበለለቅነው ። በረራ የቲያትር ያክል ነው ። ሁሉንም በስርዓቱና በወጉ የማድረግ

ግዴታ አለብህ ። ተዋጊ በራሪ ስትሆን ደግሞ ከጎንህ አብሮህ ከሚበር ሌላ በራሪ ጋር በፊደሉም ሆነ በምልክት እየተገናኘህ የተቀናጀ ፣ ፈጣንና ትክክለኛ ስራ መስራት ይጠበቅብሃል ። እርስ በርስ ትጠባብቃለህ ፣ አንዱ ሌላኛውን የሚጠብቅና ከአልታሰበ የጠላት ጥቃት የሚታደግ አለኝታ ነው። ከበረራ መሪዬ ጋር ለዛሬ ወደ ተሰጠን ግዳጅ ለመብረር ጥድፊያ ላይ ነን ። የጠላትን የመገኛ ነጥብ በካርታችን ላይ አስፍረን ጨርሰናል ። ምን ማድረግ እንደሚገባን ወደ አውሮፕላኖቻችን ከመምጣታችን በፊት ተነጋግረን ጨርሰናል ። ተዋጊ በራሪ ስትሆን ግንኙነትህ ሁሉ አጭርና ግልፅ እንዲሆን ሙያው ያስገድድሃል ። የምታባክነው ጊዜ መኖር የለበትም ። ትነሳለህ ፣ ተደብቀህ ወደ ታርጌትህ ትጠጋለህ ፣ ታርጌትህን ጊዜ ሳታባክን ፈልገህ ትለያለህ ፣ ታርጌትህ ላይ ጥቃት ታደርሳለህ ፣ በሄድክበት ፍጥነት ተመልሰህ መጥተህ ታርፋለህ ። አለቀ ። ዛሬ ግን እኔ ከነ ሙሉ ቀልቤ አይደለሁም ። የበረራ መሪዬ የሚነግረኝን ሁሉ መረዳቴን ላረጋግጥለት እንጂ መንፈሴ ሁሉ ከእርሱ ጋር አይደለም ። በደመናዎች መሪዬን እየተከተልኩ ወደ ዋናው የበረራ መንደርደሪያ ሜዳ ገባን ። ተቀራርባን ቦታችንን ይዘናል ። ሙሉ ዕይታዬ የበረራው መሪዬ ላይ ነበር ። ወደ ተሰጠን የጠላት ወረዳ የጥቃት ነጥብ የሚያደርሰኝን የበረራ አቅጣጫ በትክክል ካርታዬ ላይ ማስፈሬን የበረራ መሪዬ (ዋልያ አንድ) በደስታ ተቀብሎታል ። እኔ ግን መድረሻ ነጥቤ ያ እንዳልሆነ አውቃለሁ ። በድብቅ አስምሬ መድረሻ ነጥቤ ላይ የሚያደርሰኝን አቅጣጫ በክር ጫፍ ላይ አንጠልጥዬ ከልቤ ምት ስር ወሽቂያለሁ ። ያንን ያገኘሁት በዋዛ አይደለም ። ነገሩ እንዲህ ነው። ለበረራ የምንጠቀምበት ካርታ እስከ ቀይ ባህር ጫፍ ድረስ ያለውን የእኛን ግዛት ብቻ የሚያሳይ ሆኖ የተዘጋጀ ነው ። ከዚያ በላይ ያለውን እንድንይዝ አይፈቀድም ። ከቀይ ባህር ማዶ ያለውን የአረብያ ግዛትን የሚያሳይ ካርታ የግድ ማግኘት ነበረብን ። ምክንያቱም መድረሻዬን አድርጌ ያሰብኩት ከቀይ ባህር ማዶ ባሉት የአረብ አገሮች በአንዱ ነው ። ያለ ካርታ መድረሻዬን ላሳካ አልችልም ። ተዋጊ በራሪ ፈጣን ውሳኔ በማድረግና መፍትሄ በመስጠት ይታወቃል ። አሳቻ ሰዓት ጠብቄ ወደ አዛዥ ቢሮ ዘው ብዬ ገባሁ ። ማንም አልነበረም ። የማባክነው ጊዜ አልነበረኝም ። የቢሮው ግድግዳ ላይ በሰፊው ትልቅ ካርታ ተለጥፏል ። ከሱዳን ጀምሮ ኢትዮጵያን ሙሉ ለሙሉ በማቋረጥ ከቀይ ባህር ማዶ የአረብ

አገራትን በአንድነት አካልሎ የያዘ ትልቅ ካርታ ነበር ። ትንፋሼን ውጭ በእጄ የያዘኳትን የክር ጫፍ ቋጠርኩ ። ከቀይ ባህር ጫፍ ተነስቼ ወደ መድረሻዬ ለካሁ ። የምደርስበት ነጥብ ላይ የሚያደርሱኝን መታጠፊያዎች ክሩን እየቋጠርኩ ምልክት አደረኩ ። የመጀመሪያውን ትልቅ ግዳጅ በዚህ አይነት በፍጥነት ጨርሼ ሳልታይ በገባሁበት ዓይነት ቢሮውን ለቅቄ ወጣሁ። ወደ መንደርደሪያው ሜዳ ገብተን ትክክለኛ ቦታዬን መያዙን ያረጋገጠው የበረራ መሪዬ ለአውሮፕላኑ ሙሉ ኃይል ሰጥቶ በከፍተኛ ፍጥነት እየተንደረደረ ወደ ፊት ሲወረወር እኔ ግን እሱን መከተል ከሚገባኝ ጊዜ ዘግየት በማለት መንደርደር ጀመርኩኝ ። በሰከንድ ውስጥ በአየር ላይ ተንሳፈፍን ። ከፊት ከሚመራኝ በራሪና በእኔ አውሮፕላን መካከል የነበረን ክፍተት አቅጣጫዬን ለመለወጥ በቂ መሆኑን ሳረጋግጥ ለአውሮፕላኔ ሙሉ ኃይል በመስጠት ወደ ላይ ተመንጥቆ እንዲወጣ እያደረኩ በጉልበት ጠምዘዝገፍ ሰሜን ምስራቅ አቅጣጫን አስያዝኩት ። ፈጥኜም የአውሮፕላኔ የውስጥ አካል በሚገባ መስራቱን በማረጋገጠቴ እጄይ አልኩኝ። አዘቅዝቄ ቁልቁል ስመለከት አስመራ እንደነዋሪዎቿ ሁሉ ውብ ሆኖ ታየችኝ ። ጎዳናዎቿ ከፅዳታቸው የተነሳ ከምቹ የማደሪያ አልጋ አይተናነሱም ። ህዝቡ ደስተኛ ነው ። ሁሉን ችሎ ከሁሉም ጋር እኩል ይኖራል ። ከሌላው ህዝብ የተለየ ግፍና ጭቆና ተጭኖብኛል ብሎ አያሰብም ። የሚያሳዝነው ግን የሁለት ወገኖች አፈሙዝ ከተለያየ አቅጣጫ ተወድሮበታል ። የትምህርት ቤት ዩኒቨርሲቲም ከለበሰ ተማሪ ይልቅ ወታደራዊ ዩኒቨርሲቲም የለበሰ ባለ ብረት መርመሰመሻ ሆኖለች ። ከምፅዋ ወጀብ የሚያስከነዳ የደም ጎርፍ ከሁለቱም ወገኖች መሃከል የሚገኘውን ሽለቆ አቋርጦ ወደ መረብ ወንዝ ይፈሳል ። ዘወትር በምንኖርበት ግቢና በአውሮፕላን ማረፊያው ላይ ከርቀት መድፍ ይተኩሳል ። ይህ እጅግ የሚያስደነግጥ ድምፅ የሚያወጣ ቅምቡላ ባልታሰበ ሰዓት እየፈነዳ መሬት ይገምሳል ። ጦርነት ለምን ? ማንና ማን ? መስዋዕትነቱ ለማን ክብር ? የሁለቱ ወገኖች የጦር መሪዎች ምን ተጠቀሙ ? ሃገሬስ ከዚህ የምታተርፈው ምንድነው ? ሁልጊዜ የምጠይቃቸው ጥያቄዎች ናቸው ። መልስ አግኝቼላቸው ግን አላውቅም ። አንድ ቦታ መቆም ያለበት ጉዞ እንደሆነ ግን ገብቶኛል ። ለዚህም ነው እነዚያ ያለፍርድ ሞት የተፈረደባቸው የጦር ጀነራሎች ይህንን

የወንድማማቾች መጨረሻ ሊያቆሙ የተነሱት ። ይህንን በይፋ በመቃወሜ ወደ ሞት ከዚያ አነስ ካለም ወደ እስር የሚያደርሱኝ የዘወትር ክትትል እንደ አደገኛ እባብ በየደረሰኩበት እየተሳበ ሲከተለኝ ሹኩሹኩታውን ሳዳምጥ ቆይቻለሁ ። እነዚህን ሁሉ ለተከታታይ ቀናት ሳልታክት አሰብኩ ። አዎ ! ውሳኔዬ ትክክል ነበርና በውሳኔዬ ቆረጥኩ።

ከበረራ መሪዬ ጋር አየር ላይ ከተለያየን ጀምሮ በተከታታይ የሚያደርግልኝን የሬድዮ ጥሪ እንዳልሰማሁ ሆኜ እረጅሙንና ከባዱን የህይወት ለውጥ ጎዳና በማለዳ ፍንትው ብላ ከወጣችው ፀሃይ ስር ለመፈለግ ላልመለስ በአየር ላይ እየተምዘገዘግሁ እጋልባለሁ ። ወዲያው ደግሞ ቤተሰቦቼን አስታወስኩ ። ተወዳጆና ተናፋቂው አባቴ በራሱ አምሳል ቀርቶኛል ። ከወጣትነቱ ጀምሮ አገሩን እስከ ሽምግልናው በቅንነት አገልግሏል ። እርሱና ባልንጀሮቹ የተንከባከቧቸው አውሮፕላኖች ዛሬ ድረስ የማይቋርጥ ድምፃቸውን እያሰሙ ናቸው ። እኔ እየወሰድኩ ባለሁት ውሳኔ እርሱ ላይ ሊደርስ የሚችለውን መከራ እንዲቋቋም አምላክ ጥንካሬውን እንዲሰጠው ፀለይኩለት ። እናቴም እንዲሁ አንድያ ወንድ ልጇን ስታጣ የሚደርስባትን የመንፈስ ስብራት በማሰብ አውሮፕላኔ ውስጥ ሆኜ በኃዘን ተንዘፈዘፍኩ።

ወደ ምስራቅ አቅጣጫ የያዘኩት የበረራ መስመር በጥቂት ደቂቃዎች ውስጥ ቀይ ባህር ጠርዝ ላይ አደረሰኝ ። ቀይ ባህር በፀጥታ ድባብ ተውጦና በጀርባው ተንጋሎ የአውሮፕላኔን ጨሀትና የእኔን የጭንቀት ምጥ በዝምታ ያዳምጣል።

በሩቅ ከቀይ ባህር ጠርዝ ርቆ የሰነዓ የግዛት ዳርቻ ደረቱን ገልብጦ ከርቀት ታየኝ ። በፍጥነት የአውሮፕላኔን መገናኛ ፊደሎች ፍሪኩዌንሲ ወደ አለም አቀፍ ቻናል በመቀየር ወደ የመን ግዛት በመዝለቅ ለሰነዓ ኤርፖርት የሜይ ዴይ ጥሪ አስተላለፍኩ ። የሰነዓ ኤርፖርት ጥሪዬን በመቀበል የየመን ሁለተኛ ከተማ ሆዴዳ በመሄድ እንዳርፍ በሬድዮ ትዕዛዝ ሰጠኝ።

ሆዴዳ ሄዶ ማረፊያን ውስጠኔ አልተቀበለውም ። ለክፉም ለደጉም ዓለም ዓቀፍ አውሮፕላን ማረፊያ

ላይ ሄዶ ማረፊያ የተሻለ ነው ። ለዚህ ደግሞ የሰነዓ ኤርፖርት ግሩም አማራጭ ነው ። ስለዚህ ለትራፊክ ተቆጣጣሪው አቅጣጫ እንደጠፋብኝ አሳውቄ ወደ ሰነዓ አየር ማሪፊያ አቅጣጫ ተጠጋሁ ። ከደቂቃዎች በኋላም የሰነዓ ከተማና የማሪፊያ ሜዳውን አቅጣጫ ማየቴን ለትራፊክ ተቆጣጣሪው አሳወቅሁ ። የማርፍበትን አቅጣጫና ልዩ ልዩ የበረራ መረጃዎችን በአንድ ጊዜ ዘርግፎ ሰጠኝ ። አሁን ጊዜ ማባከን እንደሌለብኝ ተረድቻለሁ ። ከነበረኝ ከፍታ ላይ በአንድ ጊዜ ሸው ብዬ በመውረድ ከማረፍ በፊት የሚደረጉ ማናቸውንም ጥንቃቄ በሰከንድ ውስጥ ጨረሼ ጎማዬን ማረፊያ ሜዳ ላይ በማገናኘት ፓራሹቴን ስዘረጋ የትራፊክ ተቆጣጣሪው በመደነቅ እየደጋገመ " excellent " በማለት ሲያምግሰኝ ሰማሁት ። እድሜ ለአስተማሩኝ የበረራ መምህሮቼ ። ምስጋናው ለእነሱ መሄድ እንዳለበት በውስጤ አሰብኩ ። እዚህ ደረጃ ለመድረስ በበረራ ስልጠና ይህወቴ ያሳለፍኳቸውን ውጣ ውረዶች እንደገና አሰብኳቸው ። ተዋጊ በራሪነት እጅግ ውድ ሙያ ነው ። 42 ሆነን ተነስተን 2 ቀርተን ነበር ። ብቸኛው ጓዴ ከወር በፊት አየር ላይ ተነስቶ እንደወጣ አልተመለሰም ። ጠላት እጅ ገብቷል ። ከኩርሳችን እኔ የመጨረሻውና ብቸኛው ሰው ነበርኩ ። እነሆ እኔም አገር ጥዬ ተሰደድኩ ። አሮማይ ! የ83 ቅጥር ያለ አንዳች ተዋጊ በራሪ ተደመደመ ። ይህ ሁሉ እንዴት ከፍተኛ ኪሳራ ነው ።

ከአሁን በኋላ ወደ ኋላ መመለስ የለም ። አንድ ቀን ግን ተመልሼ ለአገሬ ምድር እንደምበቃ ተስፋ ነበረኝ ። እናትና አባቴን መልሼ በህይወት እንደማገኛቸው

ከልቤ ፀልያለሁ ። ተፈፅሞልኛል ። የተለያየነውን የበረራ ጓዶቼንም መልሼ አግኝቻለሁ ። በጣም ዕድለኛ ነኝ ። ለወደፊቴም ፀሎቴ አያቋርጥም ።

=====//=====

አበበች በሻውል የኮሎኔል ቀኝ እጅ

ምስክር

ወ/ሮ አበበች በሻውል ከባለቤታቸው ከኮ/ ካሳሁን በቀለና ከልጃቸው ጋር - ሲያትል ዋሽንግተን

ወይዘሮ አበበች በሻውል የተወለዱት ምስራቅ ሐረርጌ ቆጩር በሚባል ስፍራ ነው ። ሺ ዘጠኝ መቶ አርባ አምስት ዓመተ ምህረት ላይ ። የዛሬ ሕይወታቸው መንገድ የጀመረው ግን ድሬደዋ ቀፊራ ውስጥ ነው ። በአሁኑ ሰዓት ዋሺንግተን ሲያትል ከተማ ውስጥ ከባለቤታቸው ከቀድሞው አየር ኃይል ኮሎኔል ካሳሁን በቀለ ጋርና ከልጆቻቸው ጋር ይኖራሉ ። እሳቸውም መለዮ አይለበሱ እንጂ የባላቸውን ያህል አየር ኃይልን አገልግለዋል ። ለዚህ ጽሑፍ ምክንያት ይሆነውም ይሄ ነው ።

በእኛ ሰባት ሰዓት ገደማ ላይ በእነሱ ደግሞ ከጥዋቱ አራት ሰዓት አካባቢ ላይ ነው ደውለን ያገኛናቸው ። ዕድለኛ ሆነን ባለቤታቸውም አብረው ነበሩ ። አሁን ወደ ታሪካቸው እንውሰዳችሁ ።

ወይዘሮ አበበች ስምንተኛ ክፍል ሲደርሱ ታላቅ እህታቸው ከቆጩር ለትምህርት ወደ ድሬደዋ ያመጧቸዋል ። እጎረቤታቸው ደግሞ ቡና አጣጫቸው የኮሎኔል ካሳሁን እናት ይኖራሉ ። እናታቸውን ለመጠየቅ አልፎአልፎ ብቅ የሚሉት ካሳሁን የጎረቤት ኮርዳ የማየት ዕድሉ የገጠማቸው ያን ጊዜ ነው ። ሙሉ መቶ አለቃ ደርሰዋል ። "ማን ነው ቀድሞ ያየው?" ፣ ብዬ ጠየኳቸው ። "አሷ ናት" ፣ አሉኝ ሳያቅማሙ ። አልገረመኝም ። እንኳን በእሳቸው ዘመን ይቅርና በእኛም ቢሆን እንኳን ዊኬንድ የሚወጣ የአየር ኃይል አባል ዓይን ሊሰብ

እንዲችል ተደርጎ ነበር የሚዘጋጀው ። ጸድቶና ዘንጦ ።

ከዚያ በኋላ ይኸውና እስከዛሬ ድርስ አልተለያዩም ። ጋብቻው የአብርሃምና የሳራ ሆኖላቸዋል ። ሁለት ወንዶችና አንድ ሴት ልጅ አፍርተዋል ። ድሬደዋ ቀፊራ ላይ የተመሰረተው ፍቅር ፣ በኋላም ደብረዘይት ላይ የተጠናከረው ትዳር እስራኤል ሃገር ተጎዞ ፣ ከዚያም ደብረዘይት ላይ ሰንብቶ ዛሬ አሜሪካ ዋሺንግተን ሲያትል ላይ ቀጥሏል ።

ወይዘሮ አበበች እንደተሞሸሩ ነው ወደ ደብረዘይት መጥተው በኢትዮጵያ አቆጣጠር 1966 ላይ ትሬንግ ውስጥ በጸሐፊነት በመቀጠር ስራ የጀመሩት ። ቀደም ብሎ ባለቤታቸው አዳሪ ትምህርት ቤት አስገብተዋቸው በጸሐፊነት ሙያ ሰልጥነዋል ። በኋላም አየር ኃይል እያሉ የሁለት ዓመት ሴክረተሪ ኮርስ እንደወሰዱ አጫውተውኛል ። ትሬንግ ጥቂት ጊዜ ከሰሩ በኋላ ተወዳድረው አየር መከላከያ ይገባሉ ። መጀመሪያ ቦሌ ድልድይ ሶማሌ ኤምባሲ አጠገብ በጀኔራል ተካልኝ ይመራ የነበረው የአየር መከላከያ ጽሕፈት ቤት ውስጥ ለአንድ ዓመት ያህል ከደብረዘይት እየተመላለሱ ሰረተዋል ። ቀጥሎም ሐረር ሜዳ ጠቅላይ መምሪያ ውስጥ ድርጅትና ዘመቻ መምሪያ በዚሁ በጸሐፊነት ሙያ አገልግለዋል ።

በ 1983 ላይ ባለቤታቸው ኮሎኔል ካሳሁን በእስራኤል ሀገር እንደገና በተከፈተው የኢትዮጵያ ኤምባሲ ውስጥ ሚሊተሪ አታሼ ሆነው ሲሾሙ እሳቸውን ተከትለው ወደዚያው ይሄዳሉ ። ከአየር ኃይል ያለክፍያ የዕረፍት ጊዜ ወስደው ።

ኮሎኔል ካሳሁን በቀለ ለዚህ ሹመት ከሙብቃታቸው በፊት በተለያየ መስክ ላይ ተሰማረተው አየር ኃይልን አግልግለዋል ። አየር ኃይልን በካዴትነት ተመልምለው የተቀላቀሉት በፈረንጅቹ አቆጣጠር 1962 ላይ ነው ። ሁለተኛው የኤሌክትሮኒክስ ዩኒት ኢንተሪ ናቸው ። ሰልጠናውን ጨርሰው እንደተመረቁ ኤየር ቦርን ራዲዮ ተመድበው የተለያዩ አውሮፕላኖች ላይ ሰረተዋል ። ካንቤራ አንዱ ነበር ።

ቀጥለውም ኮማንድ ፖስት ውስጥ ከአገለገሉ በኋላ አታሼ ሆነው ወደ እስራኤል እስከተመደቡበት እስከ 1983 ድረስ በጀትና ሂሳብ መምሪያን በሃላፊነት መርተዋል ።

ኢሕአዲግ አዲስ አበባ የገባው ወይዘሮ አበበች እስራኤል እያሉ ነበር ። ወዲያው ሃገራን ጥቁ መኖር አልቻልም "የሃገሪ ጅብ ይብላኝ" ፤ በማለት ቤተሰባቸውን እዚያው እስራኤል ትተው ኢትዮጵያ ይገባሉ ። መጀመሪያም ከአየር ኃይል የወጡት ያለክፍያ በተፈቀደ የዕረፍት ጊዜ ነበርና ወደ አየር ኃይል ሄደው ወደ ስራቸው እንዲመለሱ ይጠይቃሉ ። ስራቸውን እንዲቀጥሉም ይፈቀድላቸዋል ። ከዚያ በኋላ ሰባት ዓመት ጠቅላይ መምሪያ ውስጥ በጸሐፊነት ሰርተዋል ። አየር ኃይል 20/45 በሚለው የጡረታ ሕግ እስከአሰናበታቸው ድረስ ።

ስራቸውን እንደጀመሩ በዚያን ጊዜ አየር ኃይልን ይመሩ የነበሩትን ጄኔራል ሰለሞን በየነንም ቤርአቸው ድረስ በመሄድ ስለ ባለቤታቸው ጉዳይ ያነጋግራሉ ። ጄኔራሉም ቀድሞም ያውቋቸው ነበርና በጎ ፈቃዳቸውን ይለግሷቸዋል ። ባለቤታቸው ከእስራኤል ቢመጡ ችግር እንደማይገጥማቸውም ቃል የገቡላቸዋል ። እንግዲህ ከዚያ በኋላ ነው ኮሎኔል ወደ ኢትዮጵያ ልጆቻቸውን ይዘው የገቡት ።

ኮሎኔል ካሳሁን ወደ ኢትዮጵያ ከገቡ በኋላ ግን ጡረታቸውን አስከብረው ወደ ግል ስራ ይሰማራሉ ። እጃቸው ላይ የነበረውን ጥቂት ገንዘብ በመጠቀም የከብትና የዶሮ ዕርባታ የጀምራሉ ። ወፍጮም ይተክላሉ ። በዚህ ሁኔታ ላይ እያሉ ነበር አንዷ ልጃቸው ዲቪ ደርሷት ወደ አሜሪካ የመጣቸው ። በኋላ ሌላው አንድ ወንድ ልጃቸውም ይህ ዕድል ገጥሞታል ።

ዛሬ አሜሪካ ውስጥ መኖር ከጀመሩ ሶስት ድፍን ዓመታቸው። የልጃቸው ምረቃ ላይ ለመገኘት ተጋብዘው ነው እዚህ አሜሪካ የቀሩት ። ኮሎኔል ካሳሁን ይህን አስመልክተው እንደነገሩኝ ከሆነ አሜሪካ የመቅረት ሃሳቡ አልነበራቸውም ። የመጡትም የአውሮፕላን ደርሶ መልስ ትኩት ቆርጠው ነው ። ይሁን እንጂ ወይዘሮ አበበች የጤና ችግር እንዳለባቸው ድንገት ይታወቅና ሕክምና ይጀምራሉ ። ሕይወታቸውም በዚህ አጋጣሚ

ይተርፋል ። ወንዱ ልጅ ደግሞ ቤት ገዝቶ ፤ አስፈላጊውን አሟልቶና አደላድሎ ኑሮን አብረው እንዲገፉ ምክንያት ይሆናል ። ይሁን እንጂ የሃገር ቤት ነገር አሁንም አልተረጎም ። ምን ቢደላ ማን እንደ ሃገር ይሉ የለ ።

ያን ጊዜ አብረዋቸው ከሚሰሩ ሴት ሲቪል ሰራተኞች መሃከል ማንን እንደሚያስታውሱ መጠየቅ ነበረብኝ ። መጻፍ ከምችለው በላይ የስም ዝርዝር ሰጡኝ ። ይኸውላችሁ ። እናንተም ይህንን ስም ታስታውሱ ይሆናል ።

ወ/ሮ ቆንጂት ኤድዋርድ ፣ ወ/ሮ ወንጌል ሃይማኖት፣ ወ/ሮ እስከዳር ፣ ወ/ሮ ሂሩት ወርቁ ፣ ወ/ሮ ምስራቅ ወ/ሮ ኮኩብ፣ ወ/ሮ ዓይን አዲስ ፣ ወ/ሮ በእስፈቃድ፣ ወ/ሮ አልማዝ መስቀሌ ... አያሉ ቀጠሉ ።

ከዚህ በላይ ስም ያስታውሳሉ። ከአንዳንዶቹ ጋር ዛሬም ይጠያየቃሉ። ስላለፈው ደግ ጊዜም ያወራሉ ። የቀድሞውን ዘመን አየር ኃይል እና የአሁኑን እንዴት ያወዳድሩታል ? አልኳቸው ። "አይይ ተወኝ ባክህ..." ፣ ብለው ጀመሩልኝና "...ሁሉም ነገር ያኔ ጥሩ ነበር" ፣ ብለው ደመደሙልኝ ። ይኸው ነው ።

ባለቤታቸው ኮሎኔል ካሳሁንም ተመሳሳይ አቋም አላቸው ። አየር ኃይል ገና ልጅ ሆኖ ነበር በልጅነታቸው የተቀላቀሉት ። አብረው ነው ያደጉት ። ለዚህም ነው ትዝታቸው እንደልጅነት ዘመን ፍቅር ፈጽሞ የማይረሳቸው ። አሁን በዘር ፣ በሃይማኖትና በቋንቋ የተከፋፈለ መስሎ ቢታያቸውም በሌላው ወገን ደግሞ የተረጋጋ መሆኑን አልጠሉትም ። ይህንን አስመልክተን የአንድ ሰዓት ተኩል ጨዋታ አድርገናል ። ከዚህ ጽሑፍ ዓላማም አስወጥቶን ነበር ። ባለፉ ቀናት ውስጥ ሊያልፉ የማይችሉ ታሪኮችንና የታሪኩ ባለቤት የነበሩ ሰዎችንም ስም አንስተን በትዝታ ፈረስ ጋልበናል ። ስለወደፊቱም እንዲሁ አውግተናል ። ምናልባትም ይህንን በሌላ ዕትማችን ላይ እንመለስበት ይሆናል ።

ወ/ሮ አበበችን አሁን እንዴት እንደሆኑ ጠየኳቸው ። "እግዛብሔር ይመስገን ። ተመስገን ነው ። ይኸው በሕይወት ተርፌ ብሎኝ ተርፌአለሁ ። ተመስገን ነው" ፣ የሚል ነበር መልሳቸው ።

እነዚህ አይነት ሰዎችን በአነጋገርን ቁጥር የቀድሞው አየር ኃይል አልፎ ያላለፈ ታሪክ ሕያው ሆኖ አእምሮአችን ውስጥ ይመላለሳል ። ጀምስ ቦንድን በጥቁርና ነጭ፣ ሻፍት ኢን አፍሪካን ፊልም በቀለም ሲኒማ ቤት ያየንበትን ዘመን፣ ኢቦኒንና ኮንፊዴንሽያልን ቤተመጽሐፍት ውስጥ ያነቡበንበትን ወቅት፣ በኋላም የእነ አሰፋ ራምፓን ማርክሲዝም ሌኒንዝም ቲዎሪ ሲኒማ ቤት ውስጥ የተማርንበትን

ጊዜ እናስታውሳለን ። ሌላም ሌላም ። ግዳይ ጥለው የመጡ ጀግኖቻችንን ራን ዌይ ላይ አጨብጭበን የተቀበልንበትንና የተሰዉትን በሐዘን አንገታችንን ደፍተን የቀበርንበትን ጊዜና ሰዓት ሁሉ ተመልሰን እናያለን ። የብዙዎቻችን ግማሽ ሕይወት ከዚህ መስሪያ ቤት ጋር በእጅጉ የተቆራኘ ነው ። እናም ታሪኩ ታሪካችን የሚሆነው ለዚህ ነው ።

=====///=====

አንጋፋው ታወረ ማን

ምስክር

ማ/ቴክ አለምሽት ለገሰ - ሲያትል ዋሽንግተን

አውሮፕላን ላይ ወጥተን ፣ በረን ፣ ተመልሰን በሰላም ስናርፍ እጄይታ የማይሰማን የለንም ። ይህ ሲሆን ታዲያ አንዳንዴ ጭብጨባም የታከለበት ምስጋና የምናቀርበው ለፓይላቱ ነው ። አግባብም ይመስለኛል ። ይሁን እንጂ አውሮፕላናችን በሰላም ተነስቶ በሰላም ለማረፊያ ቁልፍ ሚና የሚጫወቱ ሌሎች ሰዎችም አሉ ። እኛ የማናያቸው፣ እንሱ ግን በንቃት የሚያዩን ። ኤየር ትራፊክ ኮንትሮሎች ።

ከነዚህ ሰዎች መሃከል ማስተር ቴክኒሻን አለምሽት ለገሰ አንዱ ነው ። አንድ አራተኛ የሚሆን ዕድሜውን ያሳለፈው በግምት ሶስት መቶ ጫማ ርቀት ባለ ማማ ላይ ይህንን ስራ ሲሰራ ነው ።

አለምሽት አየር ኃይል የተቀጠረው በእግሩ ሄዶ ነው ማለት ይቻላል ። እንደ ሌሎቹ የደብረዘይት ልጆች ሁሉ። ሐረር ሜዳ የጎረቤት ያህል ቅርብ ነዋ ። ልጅነቱን ያሳለፈው አውሮፕላን በቅርብ ርቀት ሲነሳና ሲያርፍ እያየ ነው ። እናም አየር ኃይል ሆኖ አውሮፕላን ማበረር ማለም የጀመረው ገና ስምንተኛ ከፍል እያለ ነበር ። ሕልሙ በከፊልም ቢሆን ዕውን ሆኗል ።

በፈረንጆቹ አቆጣጠር 1971 ላይ እዚያው ደብረዘይት ልዕልት ተናኘ ወርቅ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት መመዘኛውን አሟልቶ ለፓይላትነት ተመለመለ ። ያን ጊዜ የሚኖረው ከአጎቱ ከማስተር

ዋራንት አፊሰር ከበደ ማሞ ጋር ነበር ። የክብር ዘበኛ አባል የነበሩት አባቱ ኮሎኔል ደገፉ በላቸው እንኳን በትምህርቱ እንዲገፉ ነበር ሃሳባቸው ። ይሁን እንጂ አለምሽት በልጅነት ሕልሙ ጸና ።

ሰላሳ ሶስት ዕጩዎች የቀለም ፈተናውንና የጤና ምርመራውን አጠናቀው አስመራ ይገባሉ ። መሰረታዊ የሆነውን ወታደራዊ ትምህርት ለሶስት ወራት ለመከታተል ። ከዚያም ለቅድሚያ በረራ ትምህርት ድሬደዋ ። ከነዚህ ውስጥ ከአስመራ ተስፋጺዮን ፣ ከጎንደር ሙሉቱ ለምለምና አላሃዲ አብዲ ፣ ከጎጃም ታደሰ ሙሉነህ ፣ ከአሰላ ነጋ ኃይሌንና ሌሎችንም አለምሽት አሁንም ያስታውሳል።

ድሬደዋ ላይ ለአንድ ዓመት ያህል የመጀመሪያ በረራቸውን ሲጨርሱ የቀሩት አስራ ሶስት ብቻ ናቸው ። ቀጥሎም በቲ-22 ኤ እና ዲ ላይ ሁለተኛ ደረጃ የበረራ ስልጠናቸውን ለአንድ ዓመት ከወሰዱ በኋላ ዘጠኝ ሆነው ወደ ደብረዘይት ከተመለሱት ውስጥ አለምሽት አንዱ ነበር ። የአለምሽት ሕልም በግማሽ የቀረው ከዚህ በኋላ ነበር ።

ደብረዘይት እደተመለስ ከኮማንደሩ ጋር አለመግባባት ይፈጠራል ። ያም ከበረራ ሙያው ላይ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ እንዲሰናበት ምክንያት ሆነ ። ይሁን እንጂ ወደ ሌላ ወደሚወደው ሙያ እንዲሄድም መንገዱን ጠርጎለታል ። ከበረራ እንደተሰናበተ አየር ኃይል ወደ አዲስ አበባ ዩንቨርሲቲ ለሶሻል ሳይንስ ትምህርት ቢልከውም ትምህርቱን ጀምሮ ያቋርጥና አዲስ አበባ ውስጥ ኢንተርናሽናል ሲቪል አቪዬሽን (አይሲዩ) የአንድ ዓመት ኮርስ ይወስዳል ። በኤይር ኮንትሮልነት ሙያም ሰልጥኖ ይመረቃል ። ይህ የሆነው በኛ አቆጣጠር 1975 ላይ ነው ።

ሐረር ሜዳ በዚህ ሙያ ለአምስት ዓመታት ከሰራ በኋላም ሌላ የትምህርት ዕድል ይገጥመውና ወደ ቀድሞ ሶቪዬት ሕብረት ይጓዛል ። እዚያም ፍሩንዚ ሚሊተሪ አካዳሚ ውስጥ ለአንድ ዓመት ያህል የሰርቪሊያንስ ሬዳር ሙያ ያጠናል ። ከዚያ

ከተመለሰ በኋላ የሄደው ድሬደዋ ነው ። አስራ አምስት ዓመት ሙሉ ከድሬደዋ አልወጣም።

አለምሽት የሶማሌ ጦርነትን የተከታተለው ከመሬት በግምት ሶስት መቶ ጫማ ርቀት ላይ ሆኖ የድሬደዋ ከተማንና ዙሪያውን ከስር እየቃኘ ነው ። ጦርነቱ ሲጀመርም ፣ ሲጠናቀቅም እዚያው ማማው (ታወር) ላይ ነበር ። የመጀመሪያው የሶማሌ ጦር ላውንቸር ድሬደዋ ላይ ሲያርፍ በዓይኑ በብረቱ ተመልክቷል ። የጠላት ጦር ታንኮች ደሬደዋ አውሮፕላን ማረፊያ ራን ዌይ ላይ መድፍ ሲተኩሱ አይቷል ።

ዛሬ ከአርባ ዓመት በኋላም ያንን ጊዜ የትናንትን ያህል ያስታውሳል ። የሶማሌ አውሮፕላኖችን መትተው የጣሉ በራሪዎች ክንፋቸውን ከፍና ዝቅ አያደረጉ ለማረፍ ሲመጡ ደስታ እያፍነከነከው በሰላም አሳርፏቸዋል ። ክፉ ገጥሟቸው እሄዱበት የቀሩትን እያሰበም ልቡ በሐዘን ደምቷል።

የታወር ማን ስራ የእናት ዕኩል ነው ። እናት ከቤት የወጡ ልጆቿ እስኪመለሱ ደጃፍ ቆማ ታነጋለች ። ተስፋ ሳትቆርጥ ። ክፉ እንዳይነካቸው አምላኳን እየተማጸነች ።

አለምሽትን ከመጥፎ ቀኖቹ አንዱን ንገረኝ አልኩት ። ከአንድም ሶስቱን አጫወተኝ ። በዚያ ጦርነት ያለ ዕረፍት ተመላልሰው ከሚበሩት መሃከል ጄኔራል አሸናፊና ጄኔራል ለገሰ (በአሁኑ ማዕረጋቸው) አብረው ለግዳጅ ወጥተው ጄኔራል ለገሰ ሳይመለሱ ይቀራሉ ። ያን ጊዜ አለምሽት ማማው ላይ ነበርና እጅግ አዝናል ። ጄኔራሉ አስተማሪውም ነበሩና ሐዘኑን አክብሮታል ። ኮሎኔል ባጫ ሁንዴ የተመታ አውሮፕላኑን ፎርስ ላንድ ሲያደርግ አለምሽት ስራው ላይ ነበርና ይህንንም ያስታውሳል ። ዛሬ በሕይወት የሌለው ይህ ጀግና የዛን ዕለት የፈጸመው ተግባር አስደንቆታል ። ሌላው መጥፎ ገጠመኙ ሻለቃ ዳዊት አልዊት-3ን ይዞ ቆቃ ግድብ ውስጥ የገባበት ቀን ነው ጓደኛው ነበር ። አየር ላይ ውጥቶ ሳይመለስ የቀረ ዕለት ጥዋት ቁርስ አብረው በልተዋል። ሳይጠቅሰው የማያልፈው ነገር እንዳለ የነገረኝ በዚህ ርዕስ ላይ ውይይታችንን እንዳገባደድን ነበር ። ምን ነበር አልኩት ። ሳይሳካ በቀረው መፈንቅለ መንግስት ያጣናቸው ሰዎች ነገር አሁንም ድረስ የሚያስቆጩውና የሚያበሳጩው ጉዳይ ነው ። ጄኔራል ፋንታንና ጄኔራል አምሐን የመሰሉ ሃገር

ሊመሩ የሚችሉ ሰዎችን በዚያ ጊዜ ማጣታችን የእግር እሳት ያህል ይሰማዋል ። የማይተኩ ሰዎች ናቸውና ይህ የበዙዎች ሰሜት ለመሆኑ እርግጥ ነው። አለምሽት አየር ኃይልን ይወዳል ። አለቆቹንም እንዲሁ ። በአይር ኃይል አባልነቱም ይኮራል ። ይህ ሁሉ አዲስ አልሆነብኝም ። በጦርነቱ ወቅት እንቅልፍ አጥቶ ማማው ላይ ውሎ ያደረበትን ቀናትም የሚያነሳው በደግ ነው ። በደግ ሊያነሳው የማይፈልገው ነገር ግን አለ ። ከስራው ገበታ ላይ እየጠሩ ንቃት ውሰድ ይሉት የነበሩ ካድሬዎችና ደህንነቶች ላይ ቂም አዝሏል ። ያበሳጩኝ ነበር ነው ያለኝ ። እነሱም በወቅቱ ቂም ቋጥረውበት ደብረዘይት በግዘት መልክ ያለስራ አንድ ዓመት አስቀምጠውት እንደነበረ ነው የነገረኝ።

ወደኋላ ላይ አለምሽት ሕልሙን ለመቋጨት ዕድል አግኝቶ ነበር ። ደብረዘይት እያለ ጄኔራል አምሐ ዘንድ አቤት ብሎ ። እሳቸውም በጎ ፈቃዳቸውን ሰጥተውት ድሬደዋ ሄዶ ጥቅሎ ሊመጣ ሲዘጋጅ ነው ኢሕአዲግ አዲስ አበባ የገባው ።

ዛሬ አለምሽት ዋሽንግተን ሲያትል ይኖራል ። እንዴት እዚህ እንደደረሰም አጫውቶኛል ። ከድሬደዋ አዲስ አበባ ገብቶ ፓስፖርት ያወጣና ኬኒያና ፈረንሳይ መግቢያ ቪዛም ያስመታል ። ማንነቱን ሸሸጎ ። ከዚያም ኬኒያ ገብቶ ለወራት ያህል ከቆየ በኋላ ወደ ፈረንሳይ ይጓዛል ። እዚያም ጥቂት ቆይቶ ወደ ተስፋይቱ ሃገር ወደ አሜሪካ መጥቶ ዋሽንግተን ዲሲ ያርፋል ። ሰነባብቶም አሁን ቤቱ ወደሚለው ሲያትል ይሄድና ይቀመጣል ።

አለምሽት ምንም እንኳን በታክሲ ስራው ላይ እያለ አደጋ አጋጥሞት የአካል ጉዳት ቢደርስበትም እግዜርን አያማርም ። ተመስገን እያለ ነው ። ሶስት ጎረምሶችም አድርጏል ። ባለቤቱ በስራ ምክንያት አውሮፓ ተመላለሳለች ።

ጊዜ አጥሮኝ የአለምሽትን ጨዋታ ሳልጠግብ ነው ያቋረጥኩት ። እሱም የሚያውቀውን ሁሉ ለመናገር ዕድሉን ያገኘ አይመስለኝም ። መጨረሻ ላይ ግን ሳይጠቅሰው ያማያልፍ ታሪኩን አሳጥሮ ነግሮኛል ። ዓለምሽት በስፖርቱ መስክም አየር ኃይልን ወክሎ ተሰልፏል ። በእግር ኳስ በሉት በሩጫ ። በሃገር አቅፍ ውድድሮች ላይም ተካፍሏል ።

አለምሽት የሚያውቀውን ሰው ሁሉ የሚጠራው በቁልምጫ መሆኑን ታዝቤያለሁ ። ማንንም የማያርቅ አይነት ለስላሳ አቀራርብ አለው ። የአንደበት ትህትና

የማንንም ስሜት ያማልላልና እኔም ይህ እንደተሰማኝ
አልሸሸጋችሁም ።

=====///=====

አየር ኃይል ባልሆንም

ሻለቃ አብረሃም ታክለ
የሰራዊቱ ድምፅ ራዲዮ አዘጋጅ

መጋቢት ወር 2008 ዓም ረፋዱ ላይ የስልክ ጥሪ ከካናዳ የተቀበልኩት በዋሽንግተን ዲሲ አውራ ጎዳና ላይ እያሸከረከርኩ ነበር ። የስልክ ቁጥሩን መግቢያ ተመልክቼ ከየትና ማን እንደደወለልኝ ለማወቅ ጊዜ አልወሰድብኝም ። የደወለልኝ ወዳጄ ለምን ለዚህ ለበጋው የኢትዮጵያውያኖች የስፖርት በዓል በምናዘጋጀው መፅሄት ላይ ስለ አየር ኃይል ያለህን አጠር ያለች ማስታወሻ አትፅፍምና ለአንባቢ አናቀርም? አለኝ ። አላመነታሁም እሺ አልኩ ። በእርግጥ ነው አየር ኃይል ባልሆንም በዋናው የመከላከያ ሚኒስትር መስሪያ ቤት ለሁለት ከፍተኛ ጀነራል መኰንኖች ረዳት (ADC) ሆኜ እስራ እንደነበር ወዳጄ ያውቃል ። ለሜ/ጀ ኃ/ጊዮርጊስ ኃ/ማርያምና ለሌ/ጀ አዲስ ተድላ ። ከተለያዩ የአየር ኃይል አባላት ጋር ለመገናኘት የነበርኩበት የስራ መደብ ዕድሉን ሰጥቶኛል ። ብዙዎቹ እነዚያ የአገር ፈርጦች ዛሬ በህይወት የሉም ። በህይወት ያሉትም ዛሬ እንደኔው በስደት ያሉት ናቸው ። በቅርብ ከማገኛቸው ውስጥ እንደ ካፕቴን ስንታየሁ አሸኔ የመሳሰሉትን እያገኘሁ ታዝታችንን እናወጋለን ።

በትውስታዬ ሶስቱም የምድር ጦር ፣ የአየርና የባህር ኃይሎች በመረዳዳት የሚያደርጉትን የዘመቻ ውሎ በቅርበት እያስተዋልኩ ኖርያለሁ ። ከሁሉም በላይ ግን የቀይ ኮከብ ዘመቻ ወቅት የአየር ኃይልን ውሎ በቅርበት ለመታዘብ ታድያለሁ ። የሶማሊያን የዕብሪት ወረራን ሰራዊታችንና ህዝባችን በአንድነት ሲመክትም እዚያው ነበርኩ ። የወቅቱ የሶማሊያ ፕሬዝዳንት ዚያድ ባሬ የወረራ ዝግጅቱን ከየካቲት 1969 ዓም ጀምሮ አራት ብርጌዶቹን በዋርዴር ፣ በቀብሪ ደሃር ፣ በደን ሃቡርና ጎዴ ፣ ሶስት ብርጌዶቹን ደግሞ በድሬዳዋ የውጊያ ቀጠና አስይዞ በድንበራችን ላይ አሰፈረ ። ዚያድ ባሬ ኢትዮጵያ በአብዮት ማዕበል ውስጥ መሆኗንና የውስጥ ውጥረቱ መባባሱን እንደ መልካም አጋጣሚ በመቁጠር ኃይላቸውን አስተባብረው ተነሱባት ። ዚያድ ባሬ ግን ብቻውን አልነበረም ። በኢትዮጵያ ጉዳይ አለን የሚሉ ሁሉ በአራቱም ማዕዘናት ጦራቸውን ሰብቀው ተነሱ።

- የሻዕቢያ ኃይል - ዘጠኝ መደበኛ ተዋጊ ብርጌዶችና አንድ ሚሊሺያ ብርጌድ
- የጀብሃ ኃይል - ስምንት መደበኛ ተዋጊ ብርጌዶች
- የህውሃት ኃይል - አምስት ሻለቆች
- የኢድህና የኢህአፓ ኃይል - አራት ሻለቆች
- የአሊሚራህ ኃይል - የሁጋዝና የዶመአሊ ኃይል

የሶማሊያ ወራሪ ኃይል አሰላለፍ

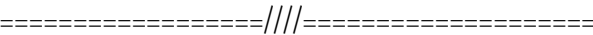
- ሰሜን (26ኛው ዕዝ)
- ማዕከላዊ (2ኛው ዕዝ)
- ደቡብ (60ኛው ዕዝ)
- 25 - ሚግ-17
- 4 - ሚግ-19
- 18 - ሚግ-21
- 4 - ኢሉኸን ቦምብ ጣይ

ውጊያው በደጋው ሃረርጌ ሌሊቱን ሲወርድ ያደረገው ዝናብ ጐርፉን ወደ ድሬዳዋ ስለሰደደው ከከተማው በስተሰሜን ምዕራብ በሚገኘው ደረቅ ወንዝ ላይ (River bed) ውሃው ደለሉን ትቶ ወደ መሬት በመስረጉ ደህና መሬት ይመስል ነበርና የጠላት ታንኮች በዚያ በኩል አቋርጠው ወደ ከተማው ሊዘልቁ ገሰገሱ ፤ ጅጅጋ ላይ እንደሆነው ሁሉ በደለሉ ውስጥ ገብተውም ተሰገሰጉ ። ከፊሉ የጠላት ታንኮ በደለል ታንቆ ከአገልግሎት ውጪ ቢሆንም የአየር ኃይል ሰፈርና የአውሮፕላን ማረፊያውን ለመያዝ ይገሰግስ የነበረው ገቺ ኃይል ሳይገጥመው ወደ ግቡ አመራ ። ሚካናይዝዱና እግረኛው ጦር ተከተለ ፤ ግቡንም ለመያዝ ተቃረበ ።

ይህ የጠላት ኃይል ከወገን ጦር አንፃር የኃይል ሚዛኑ ከፍተኛ ነበር ። በግንባሩ ያለው ነበልባል ጦር ሳይበገር ተዋጋ ፤ ሰው በሰው ላይም ተነባበረ ። ጥቂት ታንኮችና ከባድ መሳርያዎች ፣ ጠመንጃና መትረየስ የያዘ ጦር ማዕበሉን ለማስቆም

እንደማይቻል ግልፅ እየሆነ መጣ ። በዚህ ጊዜ አቅም ያለውና ዋናው ተከላካይ ኃይላችን ጀግናው አየር ኃይላችን ብቻ ሆኖ ተገኘ ። በአገሪቱ ያሉት ተዋጊ የጦር አውሮፕላኖች ተነስተው በሙሉ ኃይላቸው የጠላትን ወታደርና የመሳሪያ ኃይል እንዲያወድሙ በጀግናው የያንጊዜው ከሎኔል ፋንታ በላይ ትዕዛዝ ተሰጠ ። በታዘዙት መሰረት የአየር ኃይል ንስሮች ጠላትን ከአፈር ጋር ቀላቀሉት ። የጠላት ታንኮች እንደ ደመራ ችቦ ነደዱ ። የተረፉት የጠላት እግረኛና ሜካናይዝድ ወደ ጀልዴሳ ሸሹ ። የኢትዮጵያ አየር ኃይል ኢትዮጵያን ታደጓት ። እነዚህም ጀግኖች በሰሩት ከፍተኛ ጅብዱ የጦር ሜዳ ጀግና ሜዳይ አገራቸው በክብር አልብሳቸዋለች ። ለዚህም ነው አየር ኃይልን ስንጠራ በሙሉ አፋችን ጀግናው የኢትዮጵያ አየር ኃይል የምንለው ። ይህ ከፍል ኢትዮጵያ አገራችንን በአራቱ ማዕዘናት በጠላት ከተከበበችበት አዙሪት የህይወትና የአካል መስዋዕትነት ከፍለው ያቆዩን ።

ቀዳማዊት አየር ኃይሎች

ምስክር

የሁሉም ነገር መጀመሪያ አለው ። ያም ታሪክ ሆኖ ይጠቀሳል ። መጀመሪያና ቀዳሚ የሆነ ነገር ደግሞ መዝገብ ውስጥ ሰፍሮ መቀመጥ አለበት ። ዛሬ ስንቶቻችን ነን ቀዳማዊት አየር ኃይሎችን የምናስታውሰው ። ምናልባትም ጥቂቶቻችን ።

የመጀመሪያዎቹ የኢትዮጵያ አየር ኃይል ሴት ተቀጣሪዎች ተመልምለው ሐረር ሜዳ ሲገቡ እዚያው ትሪኒታዊ አካባቢ ነበርኩ ። በኢትዮጵያ አቆጣጠር 1977 ወይንም 1978 አካባቢ ሳይሆን አይቀርም። ብሳሳት አርሙኝ ። አሁን ቁጥራቸውን በውል አላስታውስም። ከወለጋ፣ ከደብረብርሃን እና ከአዲስ አበባ የመጡ ወጣቶች ናቸው የሚል ወሬም የተሰራጨው ሳይውል ሳያድር ነበር። ይህንን በኋላ ያረጋገጠ የለም። እንደዛሬው ትርጉም አይሰጥም ነበርና። ለአየር ኃይሉ አዲስ ምዕራፍ የከፈቱ በመሆኑ ግን ቀልባችንን አግኝተዋል። ከተመለመሉት መሃከል ጥቂቶቹ ተመርጠው ለከፍተኛ ትምህርት ወዲያው ወደ ምስራቅ አውሮፓ ሲላኩ የቀሩት ደግሞ ጥቁር አንበሳ ሆስፒታል በነበሩበት ለመሰልጠን ወደ አዲስ አበባ መጡ ። ይህንን በሚገባ አውቃለሁ።

ወደ አዲስ አበባ ለነርስ ሙያ ስልጠና ከተላኩት ጋር ይበልጥ የመተዋወቅ ዕድሉ ነበረኝ ። እንደምታውቁት የነርሶች ትምህርት የዋዛ አይደለም ። እናም ብዙውን ጊዜ አንገታቸውን መጽሐፍ ውስጥ ቀብረው ነበር የሚያሳልፉት ። ጎበዝ ፣ ታታሪና ዲሲፕሊንድ ስለነበሩ ከመሃከላቸው አንድም ሳይጎድል የተመረቁ ይመስለኛል ። መጀመሪያ ቦሌ ድልድይ የሶማሌ ኤምባሲ የነበረው ዘመናዊ ሕንጻ ውስጥ በኋላ ደግሞ ጦር ኃይሎች ሆስፒታል አካባቢ በሚገኝ አንድ ግቢ ውስጥ ይኖሩ ነበር ። ትምህርታቸውን ተመላልሰው እየተከታተሉ ። ታዲያ እኔም ያን ጊዜ እሰራ የነበረው እነዚህ ቢሮዎች ውስጥ ስለነበር የበለጠ እንዳውቃቸው ዕድሉን አግኝቻለሁ ። አንድ ገበታ ላይም ተቀምጠን እንመገብ እንደነበር ትዝ ይለኛል ።

ይህ ሁሉ ካለፈ በኋላ፣ እነሱም በሕክምና ሙያው ላይ ተሰማርተው እንደገና ደብረዘይት ተገናኝተን ከአንዴም ሁለቴ አከመውኛል ። በዚህ አጋጣሚም

በያሉበት ለሰጡን ቅን ሙያዊ አገልግሎት ምስጋና አቀርባለሁ ።

የእነዚህን ቀዳማዊት አየር ኃይል አባላት ታሪክ በዚህ መጽሔት ውስጥ የማካተቱን አስፈላጊነት ሁላችንም ከልብ አምናናል ። በመጠኑም ቢሆን የአየር ኃይልን ታሪክ ለመጻፍ የምናደርገውን ጥረት ይበልጥ የተሟላ ያደርገዋል ከሚል ቅን ሃሳብ ተነስተን ። ከእነዚህ ቀዳማዊት አየር ኃይል አባላት መሃከል ቢያንስ አንድ እንኳን አግኝተን ታሪካቸውን ከእነሱው አፍ ለመሰማትም ደክመናል ። ይሁን እንጂ አልቀናንም ። በቅርብ ርቀት አንድ በአፈላላጊ አግኝተን ደስ ብሎንም ነበር ። ጥሪያችን ግን እኛ በማናውቀው መልኩ ተቀባይነት አላገኘንም ።

ለዚህም ነው የምናውቀውን ያህል ጽፈን ለማውጣት የወደድነው ። ያዛባነው ታሪክ ካለም ይህንኑ ለማስተካከል ካሉበት ብቅ ብለው ያርሙናልም ብለን ተሰፋ ጥለናል ። እግረ መንገዳችንንም ልንጠይቀው የፈለግነውን ጥያቄ ብናስቀምጥ ወደፊት ቅን አሳቢ የሆነ ሁሉ መልሱን ይዞ ብቅ ይላል የሚል ሕልምም አለን ።

እኔህ የመጀመሪያዎቹ አንስታዮች አየር ኃይልን ሲቀላቀሉ ምን ተሰምቷቸው ይሆን ? በጾታቸው ልዩነትስ የደረሰባቸው ነገር ይኖር ይሆን? ከየት ተነስተውስ የት ደረሱ ? አሁንስ የት ይሆኑ? የቀድሞውን የኢትዮጵያ አየር ኃይል በአንድ አረፍተ-ነገር መግለጽ ቢፈልጉስ ምን ይሉ ይሆን ? እነዚህና የመሳሰሉ ጥያቄዎች ነበሩ ማስታወሻችን ላይ ተቀምጠው የነበሩት ።

ከእነዚህ እዚህ መጽሔት ላይ ከጠቀስናቸው ቀዳማዊት አየር ኃይሎች በኋላ ድርጅቱ ሴቶችን በተደጋጋሚ መቅጠሩን ሰምቻለሁ ። ኋላ ላይ አብራሪ ሴት እንደነበረችም መጽሔት ላይ አንብቤአለሁ ። የወንዱን ታሪክ ብቻ ስናውራ ከጎናችን መለዩ ለብሰው የተሰለፉ እሕቶቻችንን ብነዘነጋ ደግ አይሆንም ። ያለነሱ የምናውቀው አየር

ኃይል ስዕል የተሟላና ፍጹም ሆኖ ማየት ይቸግራል
። እነሱስ አይቀየሩም ትላላችሁ?

=====//=====